NATUURLIJKE HISTORIE.

ELFDE AFDEELING, A.

ARANEAE

DOOR

Dr. A. W. M. VAN HASSELT.

INLEIDING.

Het vangen en verzamelen van spinnen zonder beschadiging, zoodanig dat ze later naar behooren kunnen bepaald en opgezet worden, — in het algemeen reeds eene moeielijke taak, — vereischt vooral in de tropische gewesten bijzondere zorg. Het moet, voor niet-specialisten op dit gebied, a priori schier onuitvoerbaar geacht worden, deze in voldoende mate daaraan te wijden. Inzonderheid geldt zulks bij ontdekkingsreizen op breede schaal, in onbekende, deels onbevriende binnenlanden, van welke het Reisverhaal der Sumatra-expeditie, door de hh. A. L. van Hasselt en Joh. F. Snelleman beschreven, de groote bezwaren, teleurstellingen en gevaren opnieuw heeft leeren kennen.

Op dergelijke tochten gaat het verzamelen natuurlijkerwijze met velerlei belemmeringen gepaard. Dikwijls toch moeten, bij gebrek van een genoegzaam aantal flesschen, te vele exemplaren bijeen worden gevoegd; meermalen worden vele individuën derzelfde, z. g. gemeene, soorten met andere zeer belangrijke en zeldzame te zamen geworpen; vaak ook worden zoodoende de kleine of teedere voorwerpen, door de grootere, die levend daarbij gedaan zijn, aangevallen, in hunnen doodstrijd, in meerdere of mindere mate, aan pooten en achterlijf beschadigd; en niet zelden ontbreekt het aan alkohol van den vereischten sterkte-graad, of verzwakt deze weldra, bij de hooge temperatuur en vaak onvolledige afsluiting; enz.

Dientengevolge ontvangt men veeltijds zoodanige collecties in een toestand van beleediging, verweeking, bederf of uitdroging, waardoor een aantal individuën hunne

NATUURLIJKE HISTORIE.

ELFDE AFDEELING, A.

ARANEAE

DOOR

Dr. A. W. M. VAN HASSELT.

INLEIDING.

Het vangen en verzamelen van spinnen zonder beschadiging, zoodanig dat ze later naar behooren kunnen bepaald en opgezet worden, — in het algemeen reeds eene moeielijke taak, — vereischt vooral in de tropische gewesten bijzondere zorg. Het moet, voor niet-specialisten op dit gebied, a priori schier onuitvoerbaar geacht worden, deze in voldoende mate daaraan te wijden. Inzonderheid geldt zulks bij ontdekkingsreizen op breede schaal, in onbekende, deels onbevriende binnenlanden, van welke het Reisverhaal der Sumatra-expeditie, door de hh. A. L. van Hasselt en Joh. F. Snelleman beschreven, de groote bezwaren, teleurstellingen en gevaren opnieuw heeft leeren kennen.

Op dergelijke tochten gaat het verzamelen natuurlijkerwijze met velerlei belemmeringen gepaard. Dikwijls toch moeten, bij gebrek van een genoegzaam aantal flesschen, te vele exemplaren bijeen worden gevoegd; meermalen worden vele individuën derzelfde, z. g. gemeene, soorten met andere zeer belangrijke en zeldzame te zamen geworpen; vaak ook worden zoodoende de kleine of teedere voorwerpen, door de grootere, die levend daarbij gedaan zijn, aangevallen, in hunnen doodstrijd, in meerdere of mindere mate, aan pooten en achterlijf beschadigd; en niet zelden ontbreekt het aan alkohol van den vereischten sterkte-graad, of verzwakt deze weldra, bij de hooge temperatuur en vaak onvolledige afsluiting; enz.

Dientengevolge ontvangt men veeltijds zoodanige collecties in een toestand van beleediging, verweeking, bederf of uitdroging, waardoor een aantal individuën hunne

grootste waarde hebben verloren, of zelfs onvatbaar zijn geworden voor eene juiste herkenning en goede bewaring.

Ofschoon sommige dezer nadeelen zich ook weder bij de onderhavige verzameling hebben doen gevoelen, heeft zich, gelukkigerwijze, het getal der te zeer verminkte en bedorven exemplaren, die weggeworpen zijn moeten worden, in den regel, tot multiplicaten der meer gewone en algemeen bekende of der grootere soorten bepaald, en is, blijkens den, vrij uitgebreiden en deels zeer belangrijken, inhoud der Systematische Lijst, een betrekkelijk rijke schat van meerendeels voldoend geconserveerde exemplaren, nevens sommige beschadigden, doch die toch nog benuttigd konden worden, behouden gebleven.

De Expeditie door ons Aardrijkskundig Genootschap tot stand gebracht, en wier vruchten, onder de voortreffelijke leiding van Prof. P. J. Veth, meer en meer worden ingeoogst, heeft alzoo, ook voor deze gemeenlijk zoo zeer verwaarloosde orde, uitnemend aan haar algemeen wetenschappelijk doel beantwoord. Ik mag daarom niet nalaten, de bovengenoemde heeren reizigers — tevens verzamelaars dezer Araneïden, — den welverdienden lof toe te brengen voor hetgeen zij, trots tallooze hinderpalen, ook in dezen hebben verricht.

Moge hun arbeid, evenals die van hunnen reisgenoot, den heer D. D. Veth, algemeene en hooge waardeering vinden!

Het geheele getal der mij, in 21, slechts voor een deel genummerde, doch allen van opgave der vindplaatsen en dagteekening [1]) voorziene fleschjes ter hand gestelde spiritus-exemplaren, heb ik niet nageteld, daar er, wegens de gezegde redenen, zoo velen van de vrij gemeene species, — zooals *Argiope Doleschallii* Thor., *Argiope catenulata* Dol., *Epeira punctigera* Dol., *Meta Celebesiana* Walck., *Nephila maculata* Fabr., *Nephilengys Malabarensis* Walck., *Heteropoda venatoria* Linn., *Lycosa ruricola* C. K., *Oxyopes striatus* Dol., *Icius convergens* Dol., enz., — zoo in volwassen als voornamelijk in meer of minder jeugdigen toestand, moesten worden uitgeschoten of, zonder tellen, in de duplicaten-flesch der collectie gedaan. Gezamenlijk echter met de thans in spiritus gepraepareerden, mag hun totaal minstens op een 300 individuën worden geschat.

Onder dezen meen ik 106 verschillende soorten te hebben aangetroffen, die ik heb gerangschikt naar aanleiding van het beroemde werk van mijn hooggeschatten vriend, Prof. Thorell, over Aziatische en andere tropische spinnen, Studi sui Ragni Malesi, enz., — dat ik ook voor de nomenclatuur van mijne lijst dezer Sumatraansche araneïden gemeend heb grootstendeels te moeten volgen, — en aldus systematisch verdeeld:

---

[1]) De dagteekening heb ik voor de verschillende soorten niet aangeteekend; de hier beschreven spinnen zijn gevangen in de maanden Januari, Maart, April, Juni, Augustus, September, November, December van 1877, April, Mei, Juni, Juli, Augustus van 1878.

grootste waarde hebben verloren, of zelfs onvatbaar zijn geworden voor eene juiste herkenning en goede bewaring.

Ofschoon sommige dezer nadeelen zich ook weder bij de onderhavige verzameling hebben doen gevoelen, heeft zich, gelukkigerwijze, het getal der te zeer verminkte en bedorven exemplaren, die weggeworpen zijn moeten worden, in den regel, tot multiplicaten der meer gewone en algemeen bekende of der grootere soorten bepaald, en is, blijkens den, vrij uitgebreiden en deels zeer belangrijken, inhoud der Systematische Lijst, een betrekkelijk rijke schat van meerendeels voldoend geconserveerde exemplaren, nevens sommige beschadigden, doch die toch nog benuttigd konden worden, behouden gebleven.

De Expeditie door ons Aardrijkskundig Genootschap tot stand gebracht, en wier vruchten, onder de voortreffelijke leiding van Prof. P. J. Veth, meer en meer worden ingeoogst, heeft alzoo, ook voor deze gemeenlijk zoo zeer verwaarloosde orde, uitnemend aan haar algemeen wetenschappelijk doel beantwoord. Ik mag daarom niet nalaten, de bovengenoemde heeren reizigers — tevens verzamelaars dezer Araneïden, — den welverdienden lof toe te brengen voor hetgeen zij, trots tallooze hinderpalen, ook in dezen hebben verricht.

Moge hun arbeid, evenals die van hunnen reisgenoot, den heer D. D. Veth, algemeene en hooge waardeering vinden!

Het geheele getal der mij, in 21, slechts voor een deel genummerde, doch allen van opgave der vindplaatsen en dagteekening[1]) voorziene fleschjes ter hand gestelde spiritus-exemplaren, heb ik niet nageteld, daar er, wegens de gezegde redenen, zoo velen van de vrij gemeene species, — zooals *Argiope Doleschallii* Thor., *Argiope catenulata* Dol., *Epeira punctigera* Dol., *Meta Celebesiana* Walck., *Nephila maculata* Fabr., *Nephilengys Malabarensis* Walck., *Heteropoda venatoria* Linn., *Lycosa ruricola* C. K., *Oxyopes striatus* Dol., *Icius convergens* Dol., enz., — zoo in volwassen als voornamelijk in meer of minder jeugdigen toestand, moesten worden uitgeschoten of, zonder tellen, in de duplicaten-flesch der collectie gedaan. Gezamenlijk echter met de thans in spiritus gepraepareerden, mag hun totaal minstens op een 300 individuën worden geschat.

Onder dezen meen ik 106 verschillende soorten te hebben aangetroffen, die ik heb gerangschikt naar aanleiding van het beroemde werk van mijn hooggeschatten vriend, Prof. Thorell, over Aziatische en andere tropische spinnen, Studi sui Ragni Malesi, enz., — dat ik ook voor de nomenclatuur van mijne lijst dezer Sumatraansche araneïden gemeend heb grootstendeels te moeten volgen, — en aldus systematisch verdeeld:

---

[1]) De dagteekening heb ik voor de verschillende soorten niet aangeteekend; de hier beschreven spinnen zijn gevangen in de maanden Januari, Maart, April, Juni, Augustus, September, November, December van 1877, April, Mei, Juni, Juli, Augustus van 1878.

Orbitelariae	52	species.
Retitelariae	13	„
Tubitelariae	2	„
Territelariae	1	„
Laterigradae	8	„
Citigradae	11	„
Saltigradae	19	„
	106	„ .

Zoowel voor de reeds bekende soorten uit Celebes (Studi, I, 1877) en Amboina (Studi, II, 1878), volgens de cijfers van Thorell, en uit Java volgens die van wijlen mijn oud-collega Ludeking (Tijdsch. v. Entomologie, Deel XIV, 1871), als thans voor de vangst van de hh. Snelleman en van Hasselt uit Midden-Sumatra [1]), staan, wat het aantal soorten betreft, overal de Orbitelariae verreweg bovenaan; — voor Celebes met 45 op 111, — voor Amboina met 58 op 134, — voor Java met 26 op 55, en voor Sumatra met 52 op 106. Dan volgen in aantal, insgelijks voor al deze eilanden, de Saltigradae; — voor Celebes met 31 op 111, — voor Amboina met 28 op 134, — voor Java met 13 op 55, en thans voor Sumatra met 19 op 106.

Daarentegen schijnen hier overal de Territelariae (met 1 a 2 soorten) de groote minderheid uit te maken.

Eene overeenkomstige verhouding treft men ook aan op mijn lijstje van spinnen door von Rosenberg op Gorontalo (Celebes) verzameld, en wel zeer sterk uitgedrukt, daar op 46 species niet minder dan 25 uit de Orbitelariae en 15 uit de Saltigradae worden aangetroffen (Tijdsch. v. Entomologie, Deel XXI, 1879). Eene dergelijke relatie, zij het op zeer kleine schaal, vindt men ook weder in een veel ouder en kleiner spinnen-lijstje, voor de afdeeling Agam (Sumatra), destijds vluchtig opgemaakt door den bovengenoemden heer Ludeking, daar dit 15 Orbitelariae en 5 Saltigradae op slechts 29 soorten aanwijst (Geneesk. Tijdsch. v. Nederl. Indië, Deel IX, 1860).

Voor de secties der Retitelariae, Tubitelariae, Laterigradae en Citigradae, kan, uit de hier aangehaalde gegevens voor onze Oost-Indische eilanden, nog geen dergelijk doorgaand plus of minus in de sterkte-verhouding der soorten worden opgemaakt. Zoo vond ik, voor Amboina en Sumatra, dat de Retitelariae, — voor Celebes

---

[1]) Agam, — Alahan Pandjang, — Bedar Alam, — Boea, — Boven Rawas (v. H.), — Fort de Kock, — Kloempang (v. H.), — Lebong (v. H.), — Limoen (v. H.), — Moeara Laboe, — Padang, — Paja Koemboeh, — Piek van Korintji (v. H.), — Redjang (v. H.), — Silago, — Soengei Aboe, — Soepajang, — Soeroelangoen (v. H.), — Solok. — De vangst op de niet door v. H.(asselt) aangeduide vindplaatsen werd bewerkstelligd door den zoöloog der Expeditie, den heer Snelleman.

Orbitelariae.	52	species.
Retitelariae.	13	„
Tubitelariae.	2	„
Territelariae	1	„
Laterigradae	8	„
Citigradae	11	„
Saltigradae.	19	„
	106	„ .

Zoowel voor de reeds bekende soorten uit Celebes (Studi, I, 1877) en Amboina (Studi, II, 1878), volgens de cijfers van Thorell, en uit Java volgens die van wijlen mijn oud-collega Ludeking (Tijdsch. v. Entomologie, Deel XIV, 1871), als thans voor de vangst van de hh. Snelleman en van Hasselt uit Midden-Sumatra [1]), staan, wat het aantal soorten betreft, overal de Orbitelariae verreweg bovenaan; — voor Celebes met 45 op 111, — voor Amboina met 58 op 134, — voor Java met 26 op 55, en voor Sumatra met 52 op 106. Dan volgen in aantal, insgelijks voor al deze eilanden, de Saltigradae; — voor Celebes met 31 op 111, — voor Amboina met 28 op 134, — voor Java met 13 op 55, en thans voor Sumatra met 19 op 106.

Daarentegen schijnen hier overal de Territelariae (met 1 a 2 soorten) de groote minderheid uit te maken.

Eene overeenkomstige verhouding treft men ook aan op mijn lijstje van spinnen door von Rosenberg op Gorontalo (Celebes) verzameld, en wel zeer sterk uitgedrukt, daar op 46 species niet minder dan 25 uit de Orbitelariae en 15 uit de Saltigradae worden aangetroffen (Tijdsch. v. Entomologie, Deel XXI, 1879). Eene dergelijke relatie, zij het op zeer kleine schaal, vindt men ook weder in een veel ouder en kleiner spinnen-lijstje, voor de afdeeling Agam (Sumatra), destijds vluchtig opgemaakt door den bovengenoemden heer Ludeking, daar dit 15 Orbitelariae en 5 Saltigradae op slechts 29 soorten aanwijst (Geneesk. Tijdsch. v. Nederl. Indië, Deel IX, 1860).

Voor de secties der Retitelariae, Tubitelariae, Laterigradae en Citigradae, kan, uit de hier aangehaalde gegevens voor onze Oost-Indische eilanden, nog geen dergelijk doorgaand plus of minus in de sterkte-verhouding der soorten worden opgemaakt. Zoo vond ik, voor Amboina en Sumatra, dat de Retitelariae, — voor Celebes

---

[1]) Agam, — Alahan Pandjang, — Bedar Alam, — Boea, — Boven Rawas (v. H.), — Fort de Kock, — Kloempang (v. H.), — Lebong (v. H.), — Limoen (v. H.), — Moeara Laboe, — Padang, — Paja Koemboeh, — Piek van Korintji (v. H.), — Redjang (v. H.), — Silago, — Soengei Aboe, — Soepajang, — Soeroelangoen (v. H.), — Solok. — De vangst op de niet door v. H.(asselt) aangeduide vindplaatsen werd bewerkstelligd door den zoöloog der Expeditie, den heer Snelleman.

en Java, dat de Laterigradae in getalsterkte op de Saltigradae volgden. Deze twee secties strijden trouwens, na de beide bovengenoemden, om den voorrang. De Citigradae schijnen in minder aantal voor te komen; dan volgen de Tubitelariae, met een nog veel kleiner cijfer, en eindelijk, als reeds gezegd, de Territelariae, die het minst van allen vertegenwoordigd zijn.

Om dit relatief verschil in de sterkte-verhouding naar de secties eenigszins nader na te gaan, heb ik de totaal-cijfers voor de soorten, volgens de vangsten van Doleschall (A. W. M. van Hasselt, in Tijdschr. v. Entomologie, Deel XX, 1877), Ludeking, von Rosenberg, Beccari (Thorell), (locis jam citatis) en thans van Snelleman en A. van Hasselt, voor Amboina, Celebes, Java en Sumatra te zamen geteld, en ben daardoor tot de volgende numerieke uitkomst geraakt:

1) Orbitelariae	239	species.
2) Saltigradae	120	„
3) Laterigradae	53	„
4) Retitelariae	49	„
5) Citigradae	35	„
6) Tubitelariae	21	„
7) Territelariae	8 [1])	„ .

Deze, would-be, numerieke beschouwing der gevonden soorten, dit beken ik, is eene zeer onvolledige; zij berust op niet overal vertrouwbare cijfers en kan niet dan eene zeer ondergeschikte beteekenis hebben voor de kennis der species, die de zuivere araneologische Fauna van Nederlandsch Indië uitmaken. Bij de vangsten, waaruit zij is opgemaakt, heeft ook voorzeker te veel afgehangen van allerlei toevallige of bijkomende omstandigheden, om die als vaste basis te mogen aannemen voor den juisten toestand in de onderlinge verhouding der spinnenwereld. Zoo bijv. laat zich misschien het groot aantal der gevangen Orbitelariae verklaren uit hare meer verheven zitplaatsen op boom en struik en hare meer herkenbare webben; zoo dat der Saltigradae door hare meer in het oog vallende sprongen en veeltijds schitterende kleuren; zoo daarentegen vindt het veel kleiner getal der gevonden Citigradae door haar verblijf op den bodem en hare snelle bewegingen, waardoor ze moeielijker te vangen zijn, eenige verklaring. Evenzoo laat zich de numerieke minderheid der Tubitelariae en vooral der Territelariae, voor een goed deel, afleiden, behalve uit hare donkere kleuren, uit hare deels nachtelijke en meer verborgen levenswijze in hoeken en gaten, en voor de laatsten, door dat zij zich op en onder den grond

[1]) Deze cijfers, die trouwens volstrekt op geene volkomenheid aanspraak maken, hebben slechts eenige waarde voor de onderlinge vergelijking der secties, geenszins voor het absoluut getal soorten in deze. Immers, op de 7, daarvoor geraadpleegde, grootere en kleinere lijsten, waarvan de totalen hier eenvoudig zijn bijeengetrokken, wordt telkens weder een groot aantal van dezelfde species aangetroffen.

en Java, dat de Laterigradae in getalsterkte op de Saltigradae volgden. Deze twee secties strijden trouwens, na de beide bovengenoemden, om den voorrang. De Citigradae schijnen in minder aantal voor te komen; dan volgen de Tubitelariae, met een nog veel kleiner cijfer, en eindelijk, als reeds gezegd, de Territelariae, die het minst van allen vertegenwoordigd zijn.

Om dit relatief verschil in de sterkte-verhouding naar de secties eenigszins nader na te gaan, heb ik de totaal-cijfers voor de soorten, volgens de vangsten van Doleschall (A. W. M. van Hasselt, in Tijdschr. v. Entomologie, Deel XX, 1877), Ludeking, von Rosenberg, Beccari (Thorell), (locis jam citatis) en thans van Snelleman en A. van Hasselt, voor Amboina, Celebes, Java en Sumatra te zamen geteld, en ben daardoor tot de volgende numerieke uitkomst geraakt:

1) Orbitelariae	239	species.
2) Saltigradae	120	„
3) Laterigradae	53	„
4) Retitelariae	49	„
5) Citigradae	35	„
6) Tubitelariae.	21	„
7) Territelariae	8 [1])	„ .

Deze, would-be, numerieke beschouwing der gevonden soorten, dit beken ik, is eene zeer onvolledige; zij berust op niet overal vertrouwbare cijfers en kan niet dan eene zeer ondergeschikte beteekenis hebben voor de kennis der species, die de zuivere araneologische Fauna van Nederlandsch Indië uitmaken. Bij de vangsten, waaruit zij is opgemaakt, heeft ook voorzeker te veel afgehangen van allerlei toevallige of bijkomende omstandigheden, om die als vaste basis te mogen aannemen voor den juisten toestand in de onderlinge verhouding der spinnenwereld. Zoo bijv. laat zich misschien het groot aantal der gevangen Orbitelariae verklaren uit hare meer verheven zitplaatsen op boom en struik en hare meer herkenbare webben; zoo dat der Saltigradae door hare meer in het oog vallende sprongen en veeltijds schitterende kleuren; zoo daarentegen vindt het veel kleiner getal der gevonden Citigradae door haar verblijf op den bodem en hare snelle bewegingen, waardoor ze moeielijker te vangen zijn, eenige verklaring. Evenzoo laat zich de numerieke minderheid der Tubitelariae en vooral der Territelariae, voor een goed deel, afleiden, behalve uit hare donkere kleuren, uit hare deels nachtelijke en meer verborgen levenswijze in hoeken en gaten, en voor de laatsten, door dat zij zich op en onder den grond

[1]) Deze cijfers, die trouwens volstrekt op geene volkomenheid aanspraak maken, hebben slechts eenige waarde voor de onderlinge vergelijking der secties, geenszins voor het absoluut getal soorten in deze. Immers, op de 7, daarvoor geraadpleegde, grootere en kleinere lijsten, waarvan de totalen hier eenvoudig zijn bijeengetrokken, wordt telkens weder een groot aantal van dezelfde species aangetroffen.

ophouden. Voorts zijn voorzeker niet overal dezelfde jachtrevieren onderzocht, en de inlanders, die dikwijls tot de vangst worden uitgezonden, zien niet zelden de kleine spinnen over het hoofd, en vreezen vaak de aanraking der grootere.

Bijaldien de spinnen-verzamelingen altijd door speciale araneologen zelven gemaakt werden, onder inachtneming der gezegde en andere omstandigheden en het uitstrekken van de jachten tot alle bijzondere terreinen, en tot onder den bodem, dan zou men voor dit vraagstuk tot een meer afdoend resultaat kunnen geraken. Met het oog hierop heb ik eens in het bijzonder vergeleken, hoe de volgorde der secties zou moeten zijn voor Amboina en Java, uitsluitend volgens de vangsten van den Indo-araneoloog Doleschall, naar aanleiding zijner wereldberoemde 1ste en 2de Bijdragen.

Daarbij heeft het mij inderdaad verrast, slechts eene geringe afwijking te vinden van de hier boven aangeteekende Algemeene numerieke ranglijst. Alleen de Citigradae verkregen daarbij een iets hooger nommer dan de op die lijst boven haar geplaatste Retitelariae, t. w.:

1) Orbitelariae	57	species.
2) Saltigradae	31 [1])	„
3) Laterigradae	18	„
5) Citigradae	10	„
4) Retitelariae	9	„
6) Tubitelariae	7	„
7) Territelariae	3	„ .

Ofschoon deze en de vorige cijfers nog te gering zijn om dit vraagstuk uit te maken, schijnt het in elk geval te blijken, dat er een belangrijk onderscheid bestaat tusschen de systematische en de numerieke volgorde der spinnensecties [2]).

Verreweg de meerderheid der thans van Sumatra medegebrachte spinnensoorten werd reeds vroeger dáár of op de andere genoemde eilanden onzer O.-I. Bezittingen gevonden. Dat er evenwel, ook op dit eiland, nog veel meer species voorkomen, mag, onder anderen, hieruit worden opgemaakt, dat alleen op het oude kleine lijstje van Ludeking voor de afdeeling Agam (aan hetwelk nogtans geene groote

---

[1]) Volgens zijn eigen catalogus is het een lapsus calami van Doleschall, wanneer hij het geslacht Salticus of Attus, 2de Bijdrage blz. 12, »het soortenrijkste spinnengeslacht" noemt, daar hij zelf, althans voor Amboina en Java, meer Orbitelariae dan Saltigradae heeft beschreven.

[2]) In het pas uitgekomen IIIde deel zijner »Studi" zie ik, dat Thorell, hier over een buitengewoon hoog cijfer kunnende beschikken (totaal 505 soorten!), eene eenigszins afwijkende verhouding heeft. Wel behouden de Orbitelariae, de Saltigradae, de Laterigradae en de Territelariae hare volgorde als boven gezegd (n°. 1, 2, 3, 7); ook de Retitelariae hebben n°. 4, als op mijne Algemeene Verzamellijst, maar de Tubitelariae krijgen hier n°. 5 en de Citigradae n°. 6. (De onderlinge verhouding dier twee laatste secties loopt in getalsterkte echter slechts onbeduidend uiteen, staande als 31 : 29 gevonden soorten).

ophouden. Voorts zijn voorzeker niet overal dezelfde jachtrevieren onderzocht, en de inlanders, die dikwijls tot de vangst worden uitgezonden, zien niet zelden de kleine spinnen over het hoofd, en vreezen vaak de aanraking der grootere.

Bijaldien de spinnen-verzamelingen altijd door speciale araneologen zelven gemaakt werden, onder inachtneming der gezegde en andere omstandigheden en het uitstrekken van de jachten tot alle bijzondere terreinen, en tot onder den bodem, dan zou men voor dit vraagstuk tot een meer afdoend resultaat kunnen geraken. Met het oog hierop heb ik eens in het bijzonder vergeleken, hoe de volgorde der secties zou moeten zijn voor Amboina en Java, uitsluitend volgens de vangsten van den Indo-araneoloog Doleschall, naar aanleiding zijner wereldberoemde 1ste en 2de Bijdragen.

Daarbij heeft het mij inderdaad verrast, slechts eene geringe afwijking te vinden van de hier boven aangeteekende Algemeene numerieke ranglijst. Alleen de Citigradae verkregen daarbij een iets hooger nommer dan de op die lijst boven haar geplaatste Retitelariae, t. w.:

1) Orbitelariae	57	species.
2) Saltigradae	31 [1])	„
3) Laterigradae	18	„
5) Citigradae	10	„
4) Retitelariae	9	„
6) Tubitelariae	7	„
7) Territelariae	3	„ .

Ofschoon deze en de vorige cijfers nog te gering zijn om dit vraagstuk uit te maken, schijnt het in elk geval te blijken, dat er een belangrijk onderscheid bestaat tusschen de systematische en de numerieke volgorde der spinnensecties [2]).

Verreweg de meerderheid der thans van Sumatra medegebrachte spinnensoorten werd reeds vroeger dáár of op de andere genoemde eilanden onzer O.-I. Bezittingen gevonden. Dat er evenwel, ook op dit eiland, nog veel meer species voorkomen, mag, onder anderen, hieruit worden opgemaakt, dat alleen op het oude kleine lijstje van Ludeking voor de afdeeling Agam (aan hetwelk nogtans geene groote

---

[1]) Volgens zijn eigen catalogus is het een lapsus calami van Doleschall, wanneer hij het geslacht Salticus of Attus, 2de Bijdrage blz. 12, »het soortenrijkste spinnengeslacht" noemt, daar hij zelf, althans voor Amboina en Java, meer Orbitelariae dan Saltigradae heeft beschreven.

[2]) In het pas uitgekomen IIIde deel zijner »Studi" zie ik, dat Thorell, hier over een buitengewoon hoog cijfer kunnende beschikken (totaal 505 soorten!), eene eenigszins afwijkende verhouding heeft. Wel behouden de Orbitelariae, de Saltigradae, de Laterigradae en de Territelariae hare volgorde als boven gezegd (n°. 1, 2, 3, 7); ook de Retitelariae hebben n°. 4, als op mijne Algemeene Verzamellijst, maar de Tubitelariae krijgen hier n°. 5 en de Citigradae n°. 6. (De onderlinge verhouding dier twee laatste secties loopt in getalsterkte echter slechts onbeduidend uiteen, staande als 31 : 29 gevonden soorten).

waarde mag worden gehecht), onder 29 soorten niet minder dan 19 voorkomen, die op onze lijst voor Midden-Sumatra ontbreken!

Wat nu deze nieuwe verzameling aangaat, meen ik op de volgende uitkomsten te mogen wijzen:

1°.) Dat daarin verscheidene zeldzame, zelfs uiterst zelden gevonden, soorten worden aangetroffen, zooals: *Gasteracantha globulata* Walck., *Gasteracantha Malayensis* Sim., *Gasteracantha Beccarii* Thor. (?), *Cyrtarachne perspicillata* Dol., *Caerostris mitralis* Vins., *Epeira stigmatisata* Karsch, *Epeira porcula* Sim. (?), *Meta fastigata* Sim., *Scytodes marmorata* L. K., *Hersilia Celebensis* Thor., *Themeropis orichalcea* Sim., *Platythomisus octomaculatus* C. Koch, *Synemosyna melanocephala* C. K., enz.

2°.) Dat daarin, naar het mij toeschijnt, een 20-tal, ik zeg niet „nieuwe", doch mij vreemde of onbekende, soorten aanwezig zijn, onder welke vooral *Gasteracantha pictospina*, *Paraplectana nigroanalis*, *Epeira singaeformis* en *pictothorax*, *Pronous (?) chelifer*, *Phoroncidia acrosomoïdes*, *Pachygnatha*[1]) *Vethii*, *Theridion argentinum*, *Storena melanognatha*, *Segestria Snellemannii*, *Platythomisus quadrimaculatus* en *striatipes*, *Leptoctenus valvularis*, *Phidippus keratodes*, *Amycus albomaculatus* en *Rhombonotus similis* mij de meeste aandacht schijnen te verdienen.

Het is wel een betreurenswaardig toeval, dat meerderen onder dezen in een meer of min geschonden staat verkeeren en dat juist van deze soorten zoo weinige of geene duplicaten voorhanden zijn.

3°.) Dat het lichtpunt dezer verzameling ontegenzeggelijk hierin bestaat, dat zij een, uitmuntend geconserveerd, vrouwelijk exemplaar bevat van den zoo hoogst merkwaardigen *Lip(h)istius desultor* Schiödte, uit de sectie der Territelariae! Naar mijn weten, zijn daarvan tot heden slechts drie voorwerpen naar Europa overgebracht, één voorhanden in het museum van Kopenhagen, één in het Britsch museum te Londen en het derde in de collectie der Sumatra-expeditie, naar ik verneem, met de geheele verzameling, bestemd om ons museum te Leiden te versieren.

4°.) Dat ik geloof, in haar een 5-tal soorten te hebben opgemerkt, die kunnen geacht worden overeen te komen met die van onze Europeesche Fauna, of, in elk geval, daarvan slechts in enkele punten van geen overwegend belang te verschillen, t. w.: *Zilla calophylla* C. K., *Tetragnatha extensa* Linn., *Dolomedes riparius* Hahn, *Lycosa ruricola* C. K. en *Lycosa agrestis* Westr.

5°.) Dat onder deze Sumatraansche spinnen de z. g. schulp- of doornspinnen, *Gasteracanthidae*, in betrekkelijk zeer groot getal voorkomen, bedragende niet minder dan 16 verschillende species van *Gasteracantha*, *Paraplectana* en *Cyrtarachne*,

---

[1]) Naar ik meen, zijn van dit genus tot hiertoe nog geene species voor Oost-Indië vermeld geworden.

waarde mag worden gehecht), onder 29 soorten niet minder dan 19 voorkomen, die op onze lijst voor Midden-Sumatra ontbreken!

Wat nu deze nieuwe verzameling aangaat, meen ik op de volgende uitkomsten te mogen wijzen:

1°.) Dat daarin verscheidene zeldzame, zelfs uiterst zelden gevonden, soorten worden aangetroffen, zooals: *Gasteracantha globulata* Walck., *Gasteracantha Malayensis* Sim., *Gasteracantha Beccarii* Thor. (?), *Cyrtarachne perspicillata* Dol., *Caerostris mitralis* Vins., *Epeira stigmatisata* Karsch, *Epeira porcula* Sim. (?), *Meta fastigata* Sim., *Scytodes marmorata* L. K., *Hersilia Celebensis* Thor., *Themeropis orichalcea* Sim., *Platythomisus octomaculatus* C. Koch, *Synemosyna melanocephala* C. K., enz.

2°.) Dat daarin, naar het mij toeschijnt, een 20-tal, ik zeg niet „nieuwe", doch mij vreemde of onbekende, soorten aanwezig zijn, onder welke vooral *Gasteracantha pictospina*, *Paraplectana nigroanalis*, *Epeira singaeformis* en *pictothorax*, *Pronous* (?) *chelifer*, *Phoroncidia acrosomoïdes*, *Pachygnatha*[1]) *Vethii*, *Theridion argentinum*, *Storena melanognatha*, *Segestria Snellemannii*, *Platythomisus quadrimaculatus* en *striatipes*, *Leptoctenus valvularis*, *Phidippus keratodes*, *Amycus albomaculatus* en *Rhombonotus similis* mij de meeste aandacht schijnen te verdienen.

Het is wel een betreurenswaardig toeval, dat meerderen onder dezen in een meer of min geschonden staat verkeeren en dat juist van deze soorten zoo weinige of geene duplicaten voorhanden zijn.

3°.) Dat het lichtpunt dezer verzameling ontegenzeggelijk hierin bestaat, dat zij een, uitmuntend geconserveerd, vrouwelijk exemplaar bevat van den zoo hoogst merkwaardigen *Lip(h)istius desultor* Schiödte, uit de sectie der Territelariae! Naar mijn weten, zijn daarvan tot heden slechts drie voorwerpen naar Europa overgebracht, één voorhanden in het museum van Kopenhagen, één in het Britsch museum te Londen en het derde in de collectie der Sumatra-expeditie, naar ik verneem, met de geheele verzameling, bestemd om ons museum te Leiden te versieren.

4°.) Dat ik geloof, in haar een 5-tal soorten te hebben opgemerkt, die kunnen geacht worden overeen te komen met die van onze Europeesche Fauna, of, in elk geval, daarvan slechts in enkele punten van geen overwegend belang te verschillen, t. w.: *Zilla calophylla* C. K., *Tetragnatha extensa* Linn., *Dolomedes riparius* Hahn, *Lycosa ruricola* C. K. en *Lycosa agrestis* Westr.

5°.) Dat onder deze Sumatraansche spinnen de z. g. schulp- of doornspinnen, *Gasteracanthidae*, in betrekkelijk zeer groot getal voorkomen, bedragende niet minder dan 16 verschillende species van *Gasteracantha*, *Paraplectana* en *Cyrtarachne*,

---

[1]) Naar ik meen, zijn van dit genus tot hiertoe nog geene species voor Oost-Indië vermeld geworden.

waarvan eenige met verscheidene exemplaren, en dat daarentegen ook nu weder daaronder geene *Acrosoma's* werden aangetroffen.

6⁰.) Dat het getal gevonden soorten uit de sectie der Laterigradae in deze verzameling kleiner is dan gewoonlijk, nemende zij slechts de vijfde plaats in, terwijl die op de groote verzamellijst van Thorell, evenals op mijne Algemeene numerieke lijst en op de kleine speciale, volgens Doleschall uitgetrokken, anders in onze Oost de derde plaats schijnen te bekleeden. Wellicht kan als oorzaak worden opgegeven, dat onze reizigers veel meer in de wildernissen hebben verkeerd, dan in bewoonde streken, alwaar vele Heteropodoïdae, in en om de huizen, schuren, stallen, enz., plegen verblijf te houden.

7⁰.) Dat zich, evenals bij vorige, kleinere collecties uit onze O.-I. eilanden, door mij nagezien, wederom de bevreemdende omstandigheid heeft voorgedaan, dat de in ons werelddeel zoo buitengemeen veelvuldige soorten der geslachten *Linyphia*, *Erigone* en *Walckenaera* hier door geen enkel exemplaar vertegenwoordigd zijn!

Het is intusschen niet alleen mijne ervaring, dat de Linyphiden en Micryphantiden in onze Oost-Indiën schaars of niet voorkomen; in de twee eerste deelen der „Studi" van Thorell [1]) wordt insgelijks van geene enkele soort daarvan melding gemaakt. Hieromtrent zou de opmerking niet bevreemden, dat dan ook juist deze spinnetjes, door hare, in den regel, buitengewone kleinheid, lichtelijk aan de waarneming zullen ontsnappen. Zulks meende ik voorheen insgelijks. Ik geloof echter thans met grond te mogen aannemen, dat zij er inderdaad weinig of niet voorkomen.

Wijlen mijn diep betreurde zoon, Th. M. van Hasselt, gewezen O.-I. ambtenaar, bijzonder vertrouwd met hare generieke kenmerken, heeft mij bij herhaling geschreven, in verscheidene maanden, gedurende welke hij op Java in de goede gelegenheid is geweest, nasporingen ook naar deze spinnetjes te doen, „er niet één individu van te hebben gezien", niettegenstaande hij, volgens mijn wensch, juist aan deze geslachten de meeste aandacht had gewijd.

Nogtans houd ik een nader onderzoek te dier zake in onze Oost voor nog altijd aanbevelingswaardig. Men zal dan weldoen, er vooral in den z. g. natten of West-moeson naar te zoeken, daar zij, ook in ons werelddeel, in den regel, gedurende den drogen zomertijd niet zoo goed als in het koele voor- en najaar plegen te tieren [2]).

---

[1]) In het, zoo even verschenen, Derde deel (1881) komen zij mede niet voor.

[2]) Zoowel de *Linyphia's* als de *Erigone's* schijnen in de heete luchtstreken minder te huis te zijn. Terwijl zij, bij voorbeeld, buiten Europa, waar zij zelfs tot in het hooge Noorden leven (Groenland, Spitsbergen, enz. volgens Thorell), in Noord-Amerika, de bergstreken van Colorado ingesloten, wel worden gevonden (Hentz, Cambridge, Thorell), vind ik, onder de bekend gemaakte Braziliaansche en andere Zuid-Amerikaansche spinnen, deze geslachten niet vermeld. Wat Afrika betreft, kent men er, behalve een paar soorten uit La Réunion (Vinson), slechts weinige species van, en deze dan nog uit het noordelijk gedeelte van dit werelddeel,

waarvan eenige met verscheidene exemplaren, en dat daarentegen ook nu weder daaronder geene *Acrosoma's* werden aangetroffen.

6⁰.) Dat het getal gevonden soorten uit de sectie der Laterigradae in deze verzameling kleiner is dan gewoonlijk, nemende zij slechts de vijfde plaats in, terwijl die op de groote verzamellijst van Thorell, evenals op mijne Algemeene numerieke lijst en op de kleine speciale, volgens Doleschall uitgetrokken, anders in onze Oost de derde plaats schijnen te bekleeden. Wellicht kan als oorzaak worden opgegeven, dat onze reizigers veel meer in de wildernissen hebben verkeerd, dan in bewoonde streken, alwaar vele Heteropodoïdae, in en om de huizen, schuren, stallen, enz., plegen verblijf te houden.

7⁰.) Dat zich, evenals bij vorige, kleinere collecties uit onze O.-I. eilanden, door mij nagezien, wederom de bevreemdende omstandigheid heeft voorgedaan, dat de in ons werelddeel zoo buitengemeen veelvuldige soorten der geslachten *Linyphia*, *Erigone* en *Walckenaera* hier door geen enkel exemplaar vertegenwoordigd zijn!

Het is intusschen niet alleen mijne ervaring, dat de Linyphiden en Micryphantiden in onze Oost-Indiën schaars of niet voorkomen; in de twee eerste deelen der „Studi" van Thorell [1]) wordt insgelijks van geene enkele soort daarvan melding gemaakt. Hieromtrent zou de opmerking niet bevreemden, dat dan ook juist deze spinnetjes, door hare, in den regel, buitengewone kleinheid, lichtelijk aan de waarneming zullen ontsnappen. Zulks meende ik voorheen insgelijks. Ik geloof echter thans met grond te mogen aannemen, dat zij er inderdaad weinig of niet voorkomen.

Wijlen mijn diep betreurde zoon, Th. M. van Hasselt, gewezen O.-I. ambtenaar, bijzonder vertrouwd met hare generieke kenmerken, heeft mij bij herhaling geschreven, in verscheidene maanden, gedurende welke hij op Java in de goede gelegenheid is geweest, nasporingen ook naar deze spinnetjes te doen, „er niet één individu van te hebben gezien", niettegenstaande hij, volgens mijn wensch, juist aan deze geslachten de meeste aandacht had gewijd.

Nogtans houd ik een nader onderzoek te dier zake in onze Oost voor nog altijd aanbevelingswaardig. Men zal dan weldoen, er vooral in den z. g. natten of West-moeson naar te zoeken, daar zij, ook in ons werelddeel, in den regel, gedurende den drogen zomertijd niet zoo goed als in het koele voor- en najaar plegen te tieren [2]).

---

[1]) In het, zoo even verschenen, Derde deel (1881) komen zij mede niet voor.

[2]) Zoowel de *Linyphia's* als de *Erigone's* schijnen in de heete luchtstreken minder te huis te zijn. Terwijl zij, bij voorbeeld, buiten Europa, waar zij zelfs tot in het hooge Noorden leven (Groenland, Spitsbergen, enz. volgens Thorell), in Noord-Amerika, de bergstreken van Colorado ingesloten, wel worden gevonden (Hentz, Cambridge, Thorell), vind ik, onder de bekend gemaakte Braziliaansche en andere Zuid-Amerikaansche spinnen, deze geslachten niet vermeld. Wat Afrika betreft, kent men er, behalve een paar soorten uit La Réunion (Vinson), slechts weinige species van, en deze dan nog uit het noordelijk gedeelte van dit werelddeel,

AANGEHAALDE WERKEN.

Tot de voor dezen arbeid voornamelijk geraadpleegde bronnen behooren, behalve de oude standaardwerken van Walckenaer en C. L. Koch, voornamelijk de volgende:

Ausserer (A.), Neue Radspinnen; en Beiträge zur Kenntniss der Territelariae, in Verhandl. Zool. bot. Gesells. in Wien 1871.

Becker (L.), Diagnoses de nouv. Aranéides Américaines; — idem du Mexique. — Extr. d. Annal. d. l. Soc. entom. de Belgique 1878. — Descript. d. nouv. Lycoses Améric. Extr. d. compt. rend. d. l. Soc. ent. d. Belgique, 1881; etc.

Bertkau (Ph.), Verzeichniss der von Prof. van Beneden in Brasiliën u. La Plata gesammelten Arachniden. Brüssel 1880.

Butler (A. G.), Monograph. List o. t. genus Gasteracantha. Transactions o. t. Entom. Soc. o. London. 1879.

Cambridge (O. P.), On a new species of Liphistius. Ann. a. Mag. o. Nat. Hist. 1875. — On t. g. Gasteracantha. Proceedings o. t. zoolog. Soc. o. London, 1879 [1]). — Idem, ibidem 1881 (Part III), On some new genera and species of Araneidea.

Doleschall (C. L.), Eerste en Tweede Bijdrage t. d. k. d. Arachniden v. d. Indischen Archipel. 1857—1859.

Van Hasselt (A. W. M.), Tijdschr. v. Entomologie, Deel XIV, XX, XXI. Over collecties van Doleschall, Ludeking en Von Rosenberg. — Idem. Bijdrage tot de kennis van den *Lipistius desultor* Schiödte; in Verslagen en Mededeelingen der Kon. Acad. v. Wet. Afd. Natuurk., Deel XV, 2de Reeks, — en Proces-verbaal harer zitting van 29 Mei 1880.

Hentz (N. M.), Spiders o. t. United States. 1875.

Karsch (F.), Zanzibar-Arachniden. — West-Afrikan. Arachn. — Giebel's Zeits. f. d. ges. Naturwissensch. 1878, 1879 u. s. w.

Keyserling (E.), Beschreibung n. Art. a. d. F. Orbitelae. — Beiträge z. K. d. Orbitelae. — Neue Sp. a. Amerika. — Verhandl. Zool.-bot. Gesells. in Wien. 1864, 1865, 1879, 1880.

---

langs de Middellandsche Zee, Algiers en Marocco (Lucas, Cambridge, Thorell). Voor Azië zijn mij slechts 2 soorten bij naam bekend, de *Linyphia Javensis*, uit het eiland waarnaar ze genoemd is (Doleschall), en de *Erigone Plancyi*, uit Peking in China (Simon).

[1]) Tot mijn groot leedwezen heb ik vele andere artikelen over tropische spinnen, zoo van dezen beroemden Britschen araneoloog, als van zijn onlangs overleden landgenoot Blackwall, niet kunnen machtig worden.

AANGEHAALDE WERKEN.

Tot de voor dezen arbeid voornamelijk geraadpleegde bronnen behooren, behalve de oude standaardwerken van Walckenaer en C. L. Koch, voornamelijk de volgende:

Ausserer (A.), Neue Radspinnen; en Beiträge zur Kenntniss der Territelariae, in Verhandl. Zool. bot. Gesells. in Wien 1871.

Becker (L.), Diagnoses de nouv. Aranéides Américaines; — idem du Mexique. — Extr. d. Annal. d. l. Soc. entom. de Belgique 1878. — Descript. d. nouv. Lycoses Améric. Extr. d. compt. rend. d. l. Soc. ent. d. Belgique, 1881; etc.

Bertkau (Ph.), Verzeichniss der von Prof. van Beneden in Brasiliën u. La Plata gesammelten Arachniden. Brüssel 1880.

Butler (A. G.), Monograph. List o. t. genus Gasteracantha. Transactions o. t. Entom. Soc. o. London. 1879.

Cambridge (O. P.), On a new species of Liphistius. Ann. a. Mag. o. Nat. Hist. 1875. — On t. g. Gasteracantha. Proceedings o. t. zoolog. Soc. o. London, 1879 [1]). — Idem, ibidem 1881 (Part III), On some new genera and species of Araneidea.

Doleschall (C. L.), Eerste en Tweede Bijdrage t. d. k. d. Arachniden v. d. Indischen Archipel. 1857—1859.

Van Hasselt (A. W. M.), Tijdschr. v. Entomologie, Deel XIV, XX, XXI. Over collecties van Doleschall, Ludeking en Von Rosenberg. — Idem. Bijdrage tot de kennis van den *Lipistius desultor* Schiödte; in Verslagen en Mededeelingen der Kon. Acad. v. Wet. Afd. Natuurk., Deel XV, 2de Reeks, — en Proces-verbaal harer zitting van 29 Mei 1880.

Hentz (N. M.), Spiders o. t. United States. 1875.

Karsch (F.), Zanzibar-Arachniden. — West-Afrikan. Arachn. — Giebel's Zeits. f. d. ges. Naturwissensch. 1878, 1879 u. s. w.

Keyserling (E.), Beschreibung n. Art. a. d. F. Orbitelae. — Beiträge z. K. d. Orbitelae. — Neue Sp. a. Amerika. — Verhandl. Zool.-bot. Gesells. in Wien. 1864, 1865, 1879, 1880.

---

langs de Middellandsche Zee, Algiers en Marocco (Lucas, Cambridge, Thorell). Voor Azië zijn mij slechts 2 soorten bij naam bekend, de *Linyphia Javensis*, uit het eiland waarnaar ze genoemd is (Doleschall), en de *Erigone Plancyi*, uit Peking in China (Simon).

[1]) Tot mijn groot leedwezen heb ik vele andere artikelen over tropische spinnen, zoo van dezen beroemden Britschen araneoloog, als van zijn onlangs overleden landgenoot Blackwall, niet kunnen machtig worden.

Koch (L.), Arachniden Australiëns. 1877—1880.

Lucas (H.), Exploration scientif. d. l'Algérie. Zoölogie. 1849.

Pavesi (P.), Studi s. Aracnidi Africani. T. I et II. 1880, 1881.

Schiödte. Om en afvigende Slœgt af Spindlernes Orden. Naturhistorisk Tidskrift af Henrik Kroyer, Kjöbenhavn, 1846—1849.

Simon (E.), Etudes arachnologiques. Extr. d. Ann. d. l. Soc. entomol. d. France. 1875—1880. — Matériaux p. servir à u. Faune arachnol. d. l. Nouv. Calédonie. Extr. d. C. R. d. l. Soc. Ent. d. Belgique, 1880. — Révision d. l. Fam. d. Sparassidae. Extr. d. Actes d. l. Soc. Linn. de Bordeaux. 1880. — Déscription d'Arachn. nouv. d'Afrique. Extr. d. Bullet. d. l. Soc. zoölog. d. France. 1881; etc.

Taczanowsky (L.), Les aranéides d. l. Guyane Française. Horae Soc. Entom. Rossicae, 1872.

Thorell (T.), Araneae sp. novae m. v. cognit. K. S. Freg. Eugenies Resa. Arachnider. 1868. — Aran. nonn. Nov. Hollandiae. Öfversigt o. K. v. Akad. F. Stockholm. 1870. — Descript. o. s. Eur. a. North African Spid. K. S. V. Akad. Handl. 1874. — On s. Sp. f. New Caledonia; etc. Proceedings o. t. Zoolog. Soc. London. 1875. — Descript. of aran. in Colorado. Extr. f. t. Bullet. o. t. Survey. Washington. 1877. — Studi sui Ragni Malesi e Papuani. T. I et II. 1877. 1878.[1])

Vinson (A.) Aranéides d. Iles d. l. Réunion, etc. 1863.

(Den reeds ouden arbeid van Nicolet, in Gay's Chili, heb ik, helaas! in geen der bibliotheken van ons Vaderland mogen aantreffen.)

Aan mijne vereerde leermeesters en begunstigers, Thorell, Simon en Cambridge, die mij, zoo door aanwijzingen tot het bepalen van enkele dezer spinnen, als door bibliographische inlichtingen behulpzaam zijn geweest, — aan mijn' jeugdigen vriend Dr. E. Everts, die mij zijne zóó kunstvaardige hand heeft geleend tot het vervaardigen van al de gekleurde en eenige ongekleurde afbeeldingen, — en aan mijn' ouderen studiegenoot F. M. van der Wulp, die de platen voor mij heeft gerangschikt, bied ik daarvoor mijn hartelijken dank aan. Op vereerend aanzoek van den Hoogleeraar P. J. Veth, uit achting voor Zijn Hooggel., voor deze Expeditie en voor

[1]) Was het mij eene ware teleurstelling, voor eenigen tijd, van mijn' hooggeachten vriend te vernemen, dat het te verwachten IIe deel zijner »Studi" nog niet zou bevatten de spinnen van *Sumatra*, door Beccari verzameld (die ik anders zoo gaarne, voor mijne Lijst, zou hebben geraadpleegd), maar dat daarin zouden worden opgenomen de spinnen »*dell' Austro-Malesia e del Capo York*", zoo werd ik, na het beëindigen van dit mijn verslag, dankbaar verrast door toezending van dit Deel (1881), te laat echter, om het thans nog overal naar behooren te kunnen vergelijken.

Koch (L.), Arachniden Australiëns. 1877—1880.

Lucas (H.), Exploration scientif. d. l'Algérie. Zoölogie. 1849.

Pavesi (P.), Studi s. Aracnidi Africani. T. I et II. 1880, 1881.

Schiödte. Om en afvigende Slœgt af Spindlernes Orden. Naturhistorisk Tidskrift af Henrik Kroyer, Kjöbenhavn, 1846—1849.

Simon (E.), Etudes arachnologiques. Extr. d. Ann. d. l. Soc. entomol. d. France. 1875—1880. — Matériaux p. servir à u. Faune arachnol. d. l. Nouv. Calédonie. Extr. d. C. R. d. l. Soc. Ent. d. Belgique, 1880. — Révision d. l. Fam. d. Sparassidae. Extr. d. Actes d. l. Soc. Linn. de Bordeaux. 1880. — Déscription d'Arachn. nouv. d'Afrique. Extr. d. Bullet. d. l. Soc. zoölog. d. France. 1881; etc.

Taczanowsky (L.), Les aranéides d. l. Guyane Française. Horae Soc. Entom. Rossicae, 1872.

Thorell (T.), Araneae sp. novae m. v. cognit. K. S. Freg. Eugenies Resa. Arachnider. 1868. — Aran. nonn. Nov. Hollandiae. Öfversigt o. K. v. Akad. F. Stockholm. 1870. — Descript. o. s. Eur. a. North African Spid. K. S. V. Akad. Handl. 1874. — On s. Sp. f. New Caledonia; etc. Proceedings o. t. Zoolog. Soc. London. 1875. — Descript. of aran. in Colorado. Extr. f. t. Bullet. o. t. Survey. Washington. 1877. — Studi sui Ragni Malesi e Papuani. T. I et II. 1877. 1878.[1])

Vinson (A.) Aranéides d. Iles d. l. Réunion, etc. 1863.

(Den reeds ouden arbeid van Nicolet, in Gay's Chili, heb ik, helaas! in geen der bibliotheken van ons Vaderland mogen aantreffen.)

Aan mijne vereerde leermeesters en begunstigers, Thorell, Simon en Cambridge, die mij, zoo door aanwijzingen tot het bepalen van enkele dezer spinnen, als door bibliographische inlichtingen behulpzaam zijn geweest, — aan mijn' jeugdigen vriend Dr. E. Everts, die mij zijne zóó kunstvaardige hand heeft geleend tot het vervaardigen van al de gekleurde en eenige ongekleurde afbeeldingen, — en aan mijn' ouderen studiegenoot F. M. van der Wulp, die de platen voor mij heeft gerangschikt, bied ik daarvoor mijn hartelijken dank aan. Op vereerend aanzoek van den Hoogleeraar P. J. Veth, uit achting voor Zijn Hooggel., voor deze Expeditie en voor

[1]) Was het mij eene ware teleurstelling, voor eenigen tijd, van mijn' hooggeachten vriend te vernemen, dat het te verwachten IIe deel zijner »Studi" nog niet zou bevatten de spinnen van *Sumatra*, door Beccari verzameld (die ik anders zoo gaarne, voor mijne Lijst, zou hebben geraadpleegd), maar dat daarin zouden worden opgenomen de spinnen »*dell' Austro-Malesia e del Capo York*", zoo werd ik, na het beëindigen van dit mijn verslag, dankbaar verrast door toezending van dit Deel (1881), te laat echter, om het thans nog overal naar behooren te kunnen vergelijken.

de HH. verzamelaars dezer collectie, heb ik dezen arbeid op mij genomen, ofschoon ik, wegens mijne mindere ervaring op het exotisch terrein, niet dan schoorvoetend daartoe heb kunnen besluiten. Overtuigd dat in mijn werk vele feilen zullen voorkomen, vraag ik aan de toongevers op dit gebied eene welwillende beoordeeling.

SPINNEN-SOORTEN

UIT MIDDEN-SUMATRA, BEHANDELD IN DE SYSTEMATISCHE LIJST.

Gasteracantha Sund.	met 13 soorten.	*Lip(h)istius* Schiödte	met 1 soort.
Paraplectana Cap.	„ 1 soort.	*Sarotes* Sund.	„ 1 „
Cyrtarachne Thor.	„ 2 soorten.	*Heteropoda* Latr.	„ 1 „
Argiope Sav.	„ 4 „	*Themeropis* L. Koch (?)	„ 1 „
Caerostris Thor.	„ 2 „	*Nyctimus* Thor.	„ 1 „
Epeira Walck.	„ 12 „	*Pistius* Sim.	„ 1 „
Pronous Keys. (?)	„ 1 soort.	*Platythomisus* Dol.	„ 3 soorten.
Zilla C. Koch	„ 1 „	*Dolomedes* Latr.	„ 2 „
Meta C. Koch	„ 7 soorten.	*Leptoctenus* L. Koch (?)	„ 2 „
Tetragnatha Latr.	„ 3 „	*Lycosa* Latr.	„ 4 „
Nephila Leach	„ 3 „	*Oxyopes* Latr.	„ 3 „
Nephilengys L. Koch	„ 1 soort.	*Synemosyna* Hentz	„ 1 soort.
Uloborus Latr.	„ 2 soorten.	*Marptusa* Thor.	„ 3 soorten.
Phoroncidia Westw. (?)	„ 1 soort.	*Icius* Sim.	„ 1 soort.
Ariamnes Thor.	„ 1 „	*Menemerus* Sim.	„ 1 „
Argyrodes Sim.	„ 2 soorten.	*Plexippus* C. Koch	„ 1 „
Pachygnatha Sund.	„ 1 soort.	*Phidippus* C. Koch (?)	„ 1 „
Theridion Walck.	„ 4 soorten.	*Sinis* Thor.	„ 1 „
Storena Walck. (?)	„ 1 soort.	*Maevia* C. Koch	„ 4 soorten.
Scytodes Latr.	„ 1 „	*Amycus* C. Koch (?)	„ 1 soort.
Pholcus Walck.	„ 2 soorten.	*Euophrys* C. Koch	„ 1 „
Hersilia Sav.	„ 1 soort.	*Homalattus* White	„ 3 soorten.
Segestria Latr.	„ 1 „	*Rhombonotus* L. Koch	„ 1 soort.

---

de HH. verzamelaars dezer collectie, heb ik dezen arbeid op mij genomen, ofschoon ik, wegens mijne mindere ervaring op het exotisch terrein, niet dan schoorvoetend daartoe heb kunnen besluiten. Overtuigd dat in mijn werk vele feilen zullen voorkomen, vraag ik aan de toongevers op dit gebied eene welwillende beoordeeling.

SPINNEN-SOORTEN

UIT MIDDEN-SUMATRA, BEHANDELD IN DE SYSTEMATISCHE LIJST.

Gasteracantha Sund.	met	13 soorten.	*Lip(h)istius* Schiödte	met	1 soort.
Paraplectana Cap.	„	1 soort.	*Sarotes* Sund.	„	1 „
Cyrtarachne Thor.	„	2 soorten.	*Heteropoda* Latr.	„	1 „
Argiope Sav.	„	4 „	*Themeropis* L. Koch (?)	„	1 „
Caerostris Thor.	„	2 „	*Nyctimus* Thor.	„	1 „
Epeira Walck.	„	12 „	*Pistius* Sim.	„	1 „
Pronous Keys. (?)	„	1 soort.	*Platythomisus* Dol.	„	3 soorten.
Zilla C. Koch	„	1 „	*Dolomedes* Latr.	„	2 „
Meta C. Koch	„	7 soorten.	*Leptoctenus* L. Koch (?)	„	2 „
Tetragnatha Latr.	„	3 „	*Lycosa* Latr.	„	4 „
Nephila Leach	„	3 „	*Oxyopes* Latr.	„	3 „
Nephilengys L. Koch	„	1 soort.	*Synemosyna* Hentz	„	1 soort.
Uloborus Latr.	„	2 soorten.	*Marptusa* Thor.	„	3 soorten.
Phoroncidia Westw. (?)	„	1 soort.	*Icius* Sim.	„	1 soort.
Ariamnes Thor.	„	1 „	*Menemerus* Sim.	„	1 „
Argyrodes Sim.	„	2 soorten.	*Plexippus* C. Koch	„	1 „
Pachygnatha Sund.	„	1 soort.	*Phidippus* C. Koch (?)	„	1 „
Theridion Walck.	„	4 soorten.	*Sinis* Thor.	„	1 „
Storena Walck. (?)	„	1 soort.	*Maevia* C. Koch	„	4 soorten.
Scytodes Latr.	„	1 „	*Amycus* C. Koch (?)	„	1 soort.
Pholcus Walck.	„	2 soorten.	*Euophrys* C. Koch	„	1 „
Hersilia Sav.	„	1 soort.	*Homalattus* White	„	3 soorten.
Segestria Latr.	„	1 „	*Rhombonotus* L. Koch	„	1 soort.

SYSTEMATISCHE LIJST,

MET KORTE BESCHRIJVING DER NIEUWE SOORTEN EN AANTEEKENINGEN OVER EENIGE REEDS BEKENDE.

SECTIO A. ORBITELARIAE.

Fam. EPEIROIDAE.

Subfam. **Epeirinae.**

Genus **Gasteracantha** Sund.

Subgen. Macracantha Sim.

1. *G. curvicauda* Vauth. (Walck.) ♀.

Verscheidene exemplaren, waarvan twee zeer groot, van Soepajang, Bedar Alam, Kloempang, Padang en Fort de Kock.

Bij één dezer voorwerpen is, misschien wegens den status plenus, de divaricatie en de curvatuur der lange spinae (2e paar) merkbaar toegenomen.

De kleur van deze spinae en van de pooten verschilt veel van die bij *G. arcuata* Fabr., zoo als zij door C. Koch is afgebeeld. De lengte van deze spinae, als ook de vorm van den cephalothorax, gelijk die voor de *Plectana arcuata* Walck. door Doleschall zijn beschreven en geteekend, komen met die van onze exemplaren insgelijks niet geheel overeen, bij welke de eersten langer zijn en de laatste niet zoo lang en smal is.

De opmerking van Walck. omtrent het onderscheid tusschen *curvicauda* en *arcuata* is mij niet duidelijk; nog minder dat Doleschall zijne *arcuata*, wier lange spinae de lichaamslengte nauwelijks 2-malen overtreffen, gelijk stelt met die van Walck. (Fabr.), volgens wien deze spinae 6-malen langer dan het lichaam zouden zijn.

Ook Butler schijnt deze »twee" soorten niet goed te kennen. Er heerscht hier blijkbaar verwarring. Bestaat er wel eene *arcuata* met zulke lange spinae? Ik zag tot hiertoe alleen de opgegeven soort. Eenig verschil zou kunnen ontstaan door meting van droge of spiritus-exemplaren, van jongere of oudere individuën. Maar kan daardoor de uitkomst wel zóó ver uiteenloopen? Tot nadere aanwijzing der door mij onderzochte soort teeken ik de volgende kenmerken aan:

Spinis 2i paris fusco-nigris, atro, non rubro, purpureo micantibus, ad basin supra late, sed non late, rubro-maculatis, praecipue versus basin subspinoso-rugulosis, totis subpilosis, apice mucronatis.

Pedibus ex rubro aut flavo fuscescentibus, unicoloribus.

Sterno nigricante, antice transverse flavo-striato, lateribus et postice flavo 5punctato, subtuberculato.

Longitudo corporis 10—12 mm. Longitudo spinarum 2i paris 27—30 mm.

2. *G. Beccarii* Thor. (?) ♀ jun. (Vgl. de Afbeelding).

Eén exemplaar, van Boven Rawas.

SYSTEMATISCHE LIJST,

MET KORTE BESCHRIJVING DER NIEUWE SOORTEN EN AANTEEKENINGEN OVER EENIGE REEDS BEKENDE.

SECTIO A. ORBITELARIAE.

Fam. EPEIROIDAE.

Subfam. **Epeirinae.**

Genus **Gasteracantha** Sund.

Subgen. Macracantha Sim.

1. *G. curvicauda* Vauth. (Walck.) ♀.

Verscheidene exemplaren, waarvan twee zeer groot, van Soepajang, Bedar Alam, Kloempang, Padang en Fort de Kock.

Bij één dezer voorwerpen is, misschien wegens den status plenus, de divaricatie en de curvatuur der lange spinae (2e paar) merkbaar toegenomen.

De kleur van deze spinae en van de pooten verschilt veel van die bij *G. arcuata* Fabr., zoo als zij door C. Koch is afgebeeld. De lengte van deze spinae, als ook de vorm van den cephalothorax, gelijk die voor de *Plectana arcuata* Walck. door Doleschall zijn beschreven en geteekend, komen met die van onze exemplaren insgelijks niet geheel overeen, bij welke de eersten langer zijn en de laatste niet zoo lang en smal is.

De opmerking van Walck. omtrent het onderscheid tusschen *curvicauda* en *arcuata* is mij niet duidelijk; nog minder dat Doleschall zijne *arcuata*, wier lange spinae de lichaamslengte nauwelijks 2-malen overtreffen, gelijk stelt met die van Walck. (Fabr.), volgens wien deze spinae 6-malen langer dan het lichaam zouden zijn.

Ook Butler schijnt deze »twee" soorten niet goed te kennen. Er heerscht hier blijkbaar verwarring. Bestaat er wel eene *arcuata* met zulke lange spinae? Ik zag tot hiertoe alleen de opgegeven soort. Eenig verschil zou kunnen ontstaan door meting van droge of spiritus-exemplaren, van jongere of oudere individuën. Maar kan daardoor de uitkomst wel zóó ver uiteenloopen? Tot nadere aanwijzing der door mij onderzochte soort teeken ik de volgende kenmerken aan:

Spinis 2i paris fusco-nigris, atro, non rubro, purpureo micantibus, ad basin supra laete, sed non late, rubro-maculatis, praecipue versus basin subspinoso-rugulosis, totis subpilosis, apice mucronatis.

Pedibus ex rubro aut flavo fuscescentibus, unicoloribus.

Sterno nigricante, antice transverse flavo-striato, lateribus et postice flavo 5punctato, subtuberculato.

Longitudo corporis 10—12 mm. Longitudo spinarum 2i paris 27—30 mm.

2. *G. Beccarii* Thor. (?) ♀ jun. (Vgl. de Afbeelding).

Eén exemplaar, van Boven Rawas.

Ofschoon deze spin, blijkens sporen van vervelling, nog niet volwassen is en zeer geschonden, zijnde het voorste paar spinae en één der achtersten afgebroken, heb ik haar om de zeldzaamheid toch opgenomen. Ik twijfel echter zeer, of het dezelfde soort is als *Beccarii*, dewijl Thorell die »*valde affinis*" noemt met de *curvicauda*. Wegens de lange middel-spinae (»*corpore non parum brevioribus*") heb ik haar toch bij de Macracantha geplaatst. In vele punten komt zij met *Beccarii* overeen, verschilt echter o. a. in de volgende kenmerken:

Spinarum 2i paris (mediarum) color variat; basi crassiori fusco-flavus, versus apicem tenuiorem nigro-fuscus; hae spinae quoque multo magis divaricant.

Abdominis dorsum non signatur nigrâ maculâ ad basin spinarum anteriorum.

Longitudo corporis fere 5 mm. — Longitudo spinarum mediarum plus quam 3½ mm.

Subgen. Tatacantha Butl.

3. *G. globulata* Walck. ♀.

Eén exemplaar, van Limoen.

De »globuli" aan de basis der middel-spinae zijn *sterk* ontwikkeld en de pooten zijn *niet* dunner dan gewoonlijk.

Verder teekende ik aan:

Color cephalothoracis et mandibularum nigrescens.

Sterni nigri latera flavo-maculata.

Ventris maculae, pulchre flavae, solito majores.

Absentia coni praemamillaris.

Subgen. Actinacantha Sim.

4. *G. Lepelletieri* Guér. ♀ (?).

Verscheidene exemplaren van Lebong en Redjang, Padang en Fort de Kock.

Volgens Thorell heb ik dezen naam maar verkozen, ofschoon deze spin met andere insgelijks groote overeenkomst vertoont. Niettegenstaande de onderscheidingskenmerken, door Thorell, Simon en Cambridge aangegeven, durf ik haar niet met zekerheid vaststellen. In elk geval verschilt zij niet veel noch van de *hepatica* L. K. noch van de *helva* Bl. (Cambr.). (Wat Cambridge vond voor de *formosa* Vins. en de *curvispina* Guér., »dat geene twee individuen nauwkeurig overeenkomen", kan hier ook wel het geval zijn.)

Als bijzondere criteria heeft de Sumatraansche soort:

Scutum dorsale sat late irregulariter nigro marginatum.

Pedes flavescentes cum nigris maculis indistinctis et annulis ejusdem coloris ad metatarsos.

Venter, praecipue in declivitate postica, cum magnis maculis flavis, hic illic pulchre aurantiacis.

Spinae nigrae, purpureo-micantes, conicae, medianis crassioribus, omnibus subtus, in medio, longitudinaliter tenue flavo-striatis.

Longitudo spinarum relativa 2, 3, 1.

5. *G. Blackwallii* Keys. ♀.

Meerdere exemplaren van Silago, Lebong en Redjang.

Deze soort, die ook veel overeenkomst heeft met de *propinqua* Cambr., schijnt op het eerste gezicht ook weinig te verschillen van de *Lepelletieri*. De ocelli komen met geen dezer beide soorten volkomen overeen; doch deze bieden bij dezelfde soort, ook hier, onderling nog al afwijkingen aan.

Bij deze soort noteer ik:

Scutum dorsale non nigro marginatum.

Pedes ut in praecedenti specie, sed magis fuscescentes.

Venter (in ambabus absque tuberculo praemamillari) non tam pulchre, et non aurantiaco-maculatus.

Ofschoon deze spin, blijkens sporen van vervelling, nog niet volwassen is en zeer geschonden, zijnde het voorste paar spinae en één der achtersten afgebroken, heb ik haar om de zeldzaamheid toch opgenomen. Ik twijfel echter zeer, of het dezelfde soort is als *Beccarii*, dewijl Thorell die »*valde affinis*" noemt met de *curvicauda*. Wegens de lange middel-spinae (»*corpore non parum brevioribus*") heb ik haar toch bij de Macracantha geplaatst. In vele punten komt zij met *Beccarii* overeen, verschilt echter o. a. in de volgende kenmerken:

Spinarum 2i paris (mediarum) color variat; basi crassiori fusco-flavus, versus apicem tenuiorem nigro-fuscus; hae spinae quoque multo magis divaricant.

Abdominis dorsum non signatur nigrâ maculâ ad basin spinarum anteriorum.

Longitudo corporis fere 5 mm. — Longitudo spinarum mediarum plus quam $3^1/_2$ mm.

Subgen. Tatacantha Butl.

3. *G. globulata* Walck. ♀.

Eén exemplaar, van Limoen.

De »globuli" aan de basis der middel-spinae zijn *sterk* ontwikkeld en de pooten zijn *niet* dunner dan gewoonlijk.

Verder teekende ik aan:

Color cephalothoracis et mandibularum nigrescens.

Sterni nigri latera flavo-maculata.

Ventris maculae, pulchre flavae, solito majores.

Absentia coni praemamillaris.

Subgen. Actinacantha Sim.

4. *G. Lepelletieri* Guér. ♀ (?).

Verscheidene exemplaren van Lebong en Redjang, Padang en Fort de Kock.

Volgens Thorell heb ik dezen naam maar verkozen, ofschoon deze spin met andere insgelijks groote overeenkomst vertoont. Niettegenstaande de onderscheidingskenmerken, door Thorell, Simon en Cambridge aangegeven, durf ik haar niet met zekerheid vaststellen. In elk geval verschilt zij niet veel noch van de *hepatica* L. K. noch van de *helva* Bl. (Cambr.). (Wat Cambridge vond voor de *formosa* Vins. en de *curvispina* Guér., »dat geene twee individuen nauwkeurig overeenkomen", kan hier ook wel het geval zijn.)

Als bijzondere criteria heeft de Sumatraansche soort:

Scutum dorsale sat late irregulariter nigro marginatum.

Pedes flavescentes cum nigris maculis indistinctis et annulis ejusdem coloris ad metatarsos.

Venter, praecipue in declivitate postica, cum magnis maculis flavis, hic illic pulchre aurantiacis.

Spinae nigrae, purpureo-micantes, conicae, medianis crassioribus, omnibus subtus, in medio, longitudinaliter tenue flavo-striatis.

Longitudo spinarum relativa 2, 3, 1.

5. *G. Blackwallii* Keys. ♀.

Meerdere exemplaren van Silago, Lebong en Redjang.

Deze soort, die ook veel overeenkomst heeft met de *propinqua* Cambr., schijnt op het eerste gezicht ook weinig te verschillen van de *Lepelletieri*. De ocelli komen met geen dezer beide soorten volkomen overeen; doch deze bieden bij dezelfde soort, ook hier, onderling nog al afwijkingen aan.

Bij deze soort noteer ik:

Scutum dorsale non nigro marginatum.

Pedes ut in praecedenti specie, sed magis fuscescentes.

Venter (in ambabus absque tuberculo praemamillari) non tam pulchre, et non aurantiaco-maculatus.

Spinae quoque ejusdem coloris ac nitoris, sed subtus non tenue flavo-striatae. Anteriores posticis multo breviores. Medianae fortius sursum incurvatae, ita ut cum scuto formam semilunarem ostendant.

Subgen. Gasteracantha Sim.

6. *G. formosa* Vins. ♀.

Eén exemplaar, van Limoen.

Heeft veel van de *vittata* Thor. (L. K.).
Dorsi vittâ transversâ pallidiore.
Maxillis solito latius limbatis.
Sterno piceo cum maculâ magnâ flavâ fere centrali.
Ventre magno flavo-maculato, granulato et circum mamillas regulariter fusco nigro sticto.
Cono genitali rubro-fusco.
Spinis laete flavo-rubris.
Pedibus late annulatis.

7. *G. Westringii* Keys. ♀.

Een fraai en groot donkerbruin exemplaar van Redjang.

Zonder twijfel behoorende tot de *fornicata*-groep, is deze spin toch zeer eigenaardig en analoog met de *Hebridisia* van Butler. De beschrijving en afbeelding van L. Koch bevielen mij beter dan die van Keyserling zelven.

Notatu digna mihi videntur:

Spinae medianae permagnae et crassae, simul cum scuto dorsali arcum formantes, deorsum flexum, 17 *mm. longitudinis. Spinae posteriores longae, perfecte parallelae, ut in* Dicallina *Butl.*

Abdomen antice et postice, et praecipue venter, nigris scatent granulis nitidis.

8. *G. Sumatrana* Butl. ♀.

Eén exemplaar, van Fort de Kock.

Is geheel volgens de beschrijving en afbeelding van Butler, en, in grondvorm, verwant aan *Pl. Sturii* Dol.

Notabilis est:

Spinis medianis aliquomodo sursum incurvatis, et harum parte terminali obtusâ, mucrone parvo rubro instructâ. Omnibus subfusco-nigris, subpurpureo micantibus.

Subgen. Atelacantha Sim.

9. *G. Malayensis* Sim. ♀.

Eén exemplaar, van Padang.

Wanneer de achterdoorn eenigszins meer achterwaarts gebogen was, dan de afbeelding van *Malayensis* bij Simon aangeeft, zou deze van de drie »soorten" (?): *Malayensis* Sim., *Mengii* Keys. en *quadrispinosa* Blackw., met dit exemplaar de meest overeenkomende zijn. In de richting der doornen schijnt mij bij dezelfde soort eenig verschil te kunnen bestaan. *Quadrispinosa* echter heeft kleiner doornen dan de beide andere, doch *Malayensis* en *Mengii* komen, in elk geval, te veel overeen, om er bijzondere species van te maken.

Praeter uncos mandibulares solito fortiores, — mamillas solito planiores, — et conum praemamillarem solito altiorem, — mihi inprimis in hoc exemplari notatu dignum videtur, rudimenta minutissima spinarum posticarum hic observari posse, magis tamen tuberculi- seu gemmae-, quam spinae-formia [1]).

---

[1]) Bij geene der beschrijvingen vond ik van de laatste bijzonderheid melding gemaakt.

Spinae quoque ejusdem coloris ac nitoris, sed subtus non tenue flavo-striatae. Anteriores posticis multo breviores. Medianae fortius sursum incurvatae, ita ut cum scuto formam semilunarem ostendant.

Subgen. Gasteracantha Sim.

6. *G. formosa* Vins. ♀.

Eén exemplaar, van Limoen.

Heeft veel van de *vittata* Thor. (L. K.).
Dorsi vittâ transversâ pallidiore.
Maxillis solito latius limbatis.
Sterno piceo cum maculâ magnâ flavâ fere centrali.
Ventre magno flavo-maculato, granulato et circum mamillas regulariter fusco nigro sticto.
Cono genitali rubro-fusco.
Spinis laete flavo-rubris.
Pedibus late annulatis.

7. *G. Westringii* Keys. ♀.

Een fraai en groot donkerbruin exemplaar van Redjang.

Zonder twijfel behoorende tot de *fornicata*-groep, is deze spin toch zeer eigenaardig en analoog met de *Hebridisia* van Butler. De beschrijving en afbeelding van L. Koch bevielen mij beter dan die van Keyserling zelven.

Notatu digna mihi videntur:

Spinae medianae permagnae et crassae, simul cum scuto dorsali arcum formantes, deorsum flexum, 17 *mm. longitudinis. Spinae posteriores longae, perfecte parallelae, ut in* Dicallina *Butl.*

Abdomen antice et postice, et praecipue venter, nigris scatent granulis nitidis.

8. *G. Sumatrana* Butl. ♀.

Eén exemplaar, van Fort de Kock.

Is geheel volgens de beschrijving en afbeelding van Butler, en, in grondvorm, verwant aan *Pl. Sturii* Dol.

Notabilis est:

Spinis medianis aliquomodo sursum incurvatis, et harum parte terminali obtusâ, mucrone parvo rubro instructâ. Omnibus subfusco-nigris, subpurpureo micantibus.

Subgen. Atelacantha Sim.

9. *G. Malayensis* Sim. ♀.

Eén exemplaar, van Padang.

Wanneer de achterdoorn eenigszins meer achterwaarts gebogen was, dan de afbeelding van *Malayensis* bij Simon aangeeft, zou deze van de drie »soorten" (?): *Malayensis* Sim., *Mengii* Keys. en *quadrispinosa* Blackw., met dit exemplaar de meest overeenkomende zijn. In de richting der doornen schijnt mij bij dezelfde soort eenig verschil te kunnen bestaan. *Quadrispinosa* echter heeft kleiner doornen dan de beide andere, doch *Malayensis* en *Mengii* komen, in elk geval, te veel overeen, om er bijzondere species van te maken.

Praeter uncos mandibulares solito fortiores, — mamillas solito planiores, — et conum praemamillarem solito altiorem, — mihi inprimis in hoc exemplari notatu dignum videtur, rudimenta minutissima spinarum posticarum hic observari posse, magis tamen tuberculi- seu gemmae-, quam spinae-formia [1]).

---

[1]) Bij geene der beschrijvingen vond ik van de laatste bijzonderheid melding gemaakt.

Subgen. Isacantha Sim.

10. *G. cicatricosa* C. K. ♀ var.

Eén exemplaar, van Silago.

Zeer overeenkomstig ook met de *proba* Cambr., doch meer met de genoemde. Ofschoon tot de »Isacantha" gebracht, heeft zij toch de achterste spinae als ook de middelste iets grooter dan voorste.

Notanda est varians pictura scuti dorsalis; anterius aut superius est analoga imagini Kochii, sed vitta bifurca ibi transit in lineam medianam nigro-fuscam, striolis ejusdem coloris junctam quatuor ocellis medianis et inferius tribus ocellulis mediis marginis posticae.

11. *G. pictospina* n. sp. ♀ jun. et ♂ jun. (Vgl. de Afbeeldingen).

Twee nog niet volwassen exemplaren ; het ♂ vooral in nog zeer jeugdigen toestand, en eenigszins geschonden, doch goed herkenbaar; beide van Kloempang.

Ik twijfel of deze schulpspin wel te recht door mij tot de »Isacantha" is gebracht en of zij niet meer tot de »Actinacantha" of een ander subgenus behoort; doch ik deed het, omdat de ♀, in doornvorm en algemeenen habitus, groote analogie vertoont met de afbeelding der *Pl. praetextata* Walck., door Doleschall gegeven, en de *G. Hasseltii* C. K., welke *G.* beide door Butler bij de »Isacantha" worden geplaatst. De volkomen natuurgetrouwe teekening, achter deze Lijst gevoegd, kan daaromtrent meer ervarenen dan ik ben voldoende aanwijzing geven.

De habitus generalis en doornvorm van het (jonge) ♂ daarentegen hebben meer overeenkomst met die in de door Simon gegeven afbeelding van eene ♀ zijner, trouwens veel grootere, *G. sylvestris* uit de Actinacantha-groep, in *Etudes arachnologiques*, 6 Mém. Pl. 3. Fig. 6.

Cephalothorace, in ♀, latiore quam longiore, non tuberculato, sed fortiter sulcato, nitido, nigro-fusco; oculis ordinariis nigris, medianis valde fulgentibus; mandibulis fortibus, brunneis nitidissimis; palpis pedibusque, his subnitidis, modice pilosis, pulchre flavis, tibiis metatarsisque supra obiter nigro-punctatis et subannulatis; sterno oblongo-triquetro, venoso, ex flavo albescente; abdomine subhexagono, grisei coloris, hic illic, praesertim antice, in medio et quoque postice, albedine aliquâ tincto; ocellis fuscis, anterioribus valde oblongo-ovatis in directione antero-posteriori, — posterioribus minoribus, rotundatis, — medianis, praesertim inferioribus, hisce majoribus, in trapezio solito; spinis (2, 3, 1) *conico-acuminatis, subcrenulatis, quasi in stellae formâ positis, sat longis, supra cum parte basali scuti nigro-infuscatis, infra, pro dimidiâ parte, ejusdem coloris, sed ad latus posticum, pro alterâ parte, subflavo-albescentibus; ventre, cum mamillis, ex fusco nigricante; maculis flexuosis s. »accentibus" duabus, parvis, ante- et limbo semicirculari post mamillas, albescentibus; genitale, non plane evolutum, ex foveâ superficiali transversâ simplici constare videtur, sine cono praemamillari.*

Longitudo, absque spinis, $3^1/_2$ *mm.*

In ♂, licet multo juniore, abdomine aliquantulum mutilato, signa hujus speciei characteristica — quoad picturam sterni, ventris, ac praecipue spinarum necnon pedum palporumque laete-flavum colorem, — perfecte cognoscenda. Spinae et palpi nondum satis evolutae sunt; horum bulbus genitalis magnus, oblongo-ovatus, nitidus, flavescens.

Longitudo $1^1/_2$ *mm.*

Voor deze *G.* stel ik de benaming van »*pictospina*" voor, uithoofde van de bonte, half licht, half donker geteekende ondervlakte der doornen. Bij de zeer analoge *G. helva* Bl. bestaat, volgens de beschrijving van Cambridge, door mijn eigen waarneming bevestigd, van onderen aan de spinae eene veel dunnere en niet witte, maar gele langs-streep. Zou deze witte kleur bij oudere voorwerpen zoodanig gewijzigd kunnen worden, dat zij van »breed" smal en van »wit" donkergeel wordt?

Subgen. Isacantha Sim.

10. *G. cicatricosa* C. K. ♀ var.

Eén exemplaar, van Silago.

Zeer overeenkomstig ook met de *proba* Cambr., doch meer met de genoemde. Ofschoon tot de »Isacantha" gebracht, heeft zij toch de achterste spinae als ook de middelste iets grooter dan voorste.

Notanda est varians pictura scuti dorsalis; anterius aut superius est analoga imagini Kochii, sed vitta bifurca ibi transit in lineam medianam nigro-fuscam, striolis ejusdem coloris junctam quatuor ocellis medianis et inferius tribus ocellulis mediis marginis posticae.

11. *G. pictospina* n. sp. ♀ jun. et ♂ jun. (Vgl. de Afbeeldingen).

Twee nog niet volwassen exemplaren ; het ♂ vooral in nog zeer jeugdigen toestand, en eenigszins geschonden, doch goed herkenbaar; beide van Kloempang.

Ik twijfel of deze schulpspin wel te recht door mij tot de »Isacantha" is gebracht en of zij niet meer tot de »Actinacantha" of een ander subgenus behoort; doch ik deed het, omdat de ♀, in doornvorm en algemeenen habitus, groote analogie vertoont met de afbeelding der *Pl. praetextata* Walck., door Doleschall gegeven, en de *G. Hasseltii* C. K., welke *G.* beide door Butler bij de »Isacantha" worden geplaatst. De volkomen natuurgetrouwe teekening, achter deze Lijst gevoegd, kan daaromtrent meer ervarenen dan ik ben voldoende aanwijzing geven.

De habitus generalis en doornvorm van het (jonge) ♂ daarentegen hebben meer overeenkomst met die in de door Simon gegeven afbeelding van eene ♀ zijner, trouwens veel grootere, *G. sylvestris* uit de Actinacantha-groep, in *Etudes arachnologiques*, 6 Mém. Pl. 3. Fig. 6.

Cephalothorace, in ♀, latiore quam longiore, non tuberculato, sed fortiter sulcato, nitido, nigro-fusco; oculis ordinariis nigris, medianis valde fulgentibus; mandibulis fortibus, brunneis nitidissimis; palpis pedibusque, his subnitidis, modice pilosis, pulchre flavis, tibiis metatarsisque supra obiter nigro-punctatis et subannulatis; sterno oblongo-triquetro, venoso, ex flavo albescente; abdomine subhexagono, grisei coloris, hic illic, praesertim antice, in medio et quoque postice, albedine aliquâ tincto; ocellis fuscis, anterioribus valde oblongo-ovatis in directione antero-posteriori, — posterioribus minoribus, rotundatis, — medianis, praesertim inferioribus, hisce majoribus, in trapezio solito; spinis (2, 3, 1) *conico-acuminatis, subcrenulatis, quasi in stellae formâ positis, sat longis, supra cum parte basali scuti nigro-infuscatis, infra, pro dimidiâ parte, ejusdem coloris, sed ad latus posticum, pro alterâ parte, subflavo-albescentibus; ventre, cum mamillis, ex fusco nigricante; maculis flexuosis s. »accentibus" duabus, parvis, ante- et limbo semicirculari post mamillas, albescentibus; genitale, non plane evolutum, ex foveâ superficiali transversâ simplici constare videtur, sine cono praemamillari.*

Longitudo, absque spinis, $3^1/_2$ *mm.*

In ♂, licet multo juniore, abdomine aliquantulum mutilato, signa hujus speciei characteristica — quoad picturam sterni, ventris, ac praecipue spinarum necnon pedum palporumque laete-flavum colorem, — perfecte cognoscenda. Spinae et palpi nondum satis evolutae sunt; horum bulbus genitalis magnus, oblongo-ovatus, nitidus, flavescens.

Longitudo $1^1/_2$ *mm.*

Voor deze *G.* stel ik de benaming van »*pictospina*" voor, uithoofde van de bonte, half licht, half donker geteekende ondervlakte der doornen. Bij de zeer analoge *G. helva* Bl. bestaat, volgens de beschrijving van Cambridge, door mijn eigen waarneming bevestigd, van onderen aan de spinae eene veel dunnere en niet witte, maar gele langs-streep. Zou deze witte kleur bij oudere voorwerpen zoodanig gewijzigd kunnen worden, dat zij van »breed" smal en van »wit" donkergeel wordt?

Subgen. Thelacantha mihi.[1])

12. *G. mammosa* C. K. ♀.

Eén goed en één geschonden exemplaar, beide van Moeara Laboe.

Het eerste is zeer groot en rond (*gravida*), veel donkerder bruin dan de teekening van Koch, met welke het toch veel meer overeenkomt, dan met andere spinnen uit de *mammosa*-groep, zooals de *brevispina* van Doleschall en de *mammeata* van Thorell. In het bijzonder merk ik over deze spin op:

Tuberculo cephalothoracis indiviso, solito altiore.

Sterno non flavescente, sed piceo, granuloso.

Dorso, praesertim anterius, posterius et ad basin spinarum, ut et ventre toto, uberrime granulis parvis nigris, nitidis, scatentibus.

Cono genitali alto; mamillis parum elevatis.

13. *G. flavida* Dol. ♀.

Eén op het rug-schild fraai geel en zwart geteekend exemplaar, van Bedar Alam.

De benaming van Doleschall heb ik voor deze spin alleen hierom boven die van andere overeenkomstige verkozen, omdat zijne, trouwens korte, beschrijving de oudste is en zijne teekening tamelijk wel overeenkomt met het onderhavige voorwerp. Voor het overige houd ik het er voor, dat van deze tepel-spin meerdere zeer analoge variëteiten voorkomen, die andere namen dragen. Als zoodanig meen ik, onder andere, vooral te mogen wijzen op de *roseolimbata* van Doleschall zelven, de *Borbonica* van Vinson en de *observatrix* van Cambridge. De groote, naar achteren gebogen en gesteelde gele vlekken op het midden van den rug, van voren begrensd door de buitengewoon groote centrale zwarte ocelli, en ter weerszijde en van achteren door eene groote zwarte vlek, die zich in de richting tusschen de voorste en middelste doornen uitbreidt, maken dit exemplaar zeer karakteristiek. Die gele middenvlekken schijnen echter in vorm nog al te kunnen verschillen (»boonvormig", »cijfervormig", »kruisvormig"; geen van allen geheel juist uitgedrukt).

Haec Gasteracantha habet quoque:

Tuberculum cephalothoracis indivisum.

Conum genitalem satis altum.

Mamillas humiliores.

Gen. **Paraplectana** Cap.

14. *P. nigroanalis* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeelding).

Eén goed en één verminkt exemplaar, van Padang en Soepajang.

Eerst had ik dezen vorm tot het geslacht *Eurysoma* (*Eurycorma* Thor.) willen brengen, vooral omdat ik dit ook uit eene afbeelding van C. Koch kende en de *Paraplectanae* slechts uit de beschrijvingen (van Thorell). Ik weet niet in hoeverre deze al dan niet synoniem zijn, ook niet zeker, of dit voorwerp wel eene »Paraplectana" is; daarom heb ik het noodig geacht, behalve eene meer uitvoerige beschrijving, ook eene zeer natuurgetrouwe teekening te geven. Onder

---

[1]) Butler benoemde dit zeer eigenaardige subgenus met den naam van *Stanneoclavis*, naar de gelijkvormigheid van het uiteinde der doornen met een »*clavus stanneus*" of tinnen spijker, met de punt bovenwaarts gericht. Ofschoon die vergelijking wel eenigen grond heeft, komt mij de benaming van *Thelacantha*, af te leiden van θηλή, *papilla mammae*, wegens de gelijkluidendheid in uitgang met de overige, verkieselijk voor, en zulks te meer daar men de spinnen uit dit ondergeslacht ook benoemt als »mammosa"-groep. — (Desgelijks zou ik, om dezelfde reden, voor het veeldoornige subgenus *Aranoethra* van Butler den naam van *Polyacantha* verkiezen).

Subgen. Thelacantha mihi.[1])

12. *G. mammosa* C. K. ♀.

Eén goed en één geschonden exemplaar, beide van Moeara Laboe.

Het eerste is zeer groot en rond (*gravida*), veel donkerder bruin dan de teekening van Koch, met welke het toch veel meer overeenkomt, dan met andere spinnen uit de *mammosa*-groep, zooals de *brevispina* van Doleschall en de *mammeata* van Thorell. In het bijzonder merk ik over deze spin op:

Tuberculo cephalothoracis indiviso, solito altiore.

Sterno non flavescente, sed piceo, granuloso.

Dorso, praesertim anterius, posterius et ad basin spinarum, ut et ventre toto, uberrime granulis parvis nigris, nitidis, scatentibus.

Cono genitali alto; mamillis parum elevatis.

13. *G. flavida* Dol. ♀.

Eén op het rug-schild fraai geel en zwart geteekend exemplaar, van Bedar Alam.

De benaming van Doleschall heb ik voor deze spin alleen hierom boven die van andere overeenkomstige verkozen, omdat zijne, trouwens korte, beschrijving de oudste is en zijne teekening tamelijk wel overeenkomt met het onderhavige voorwerp. Voor het overige houd ik het er voor, dat van deze tepel-spin meerdere zeer analoge variëteiten voorkomen, die andere namen dragen. Als zoodanig meen ik, onder andere, vooral te mogen wijzen op de *roseolimbata* van Doleschall zelven, de *Borbonica* van Vinson en de *observatrix* van Cambridge. De groote, naar achteren gebogen en gesteelde gele vlekken op het midden van den rug, van voren begrensd door de buitengewoon groote centrale zwarte ocelli, en ter weerszijde en van achteren door eene groote zwarte vlek, die zich in de richting tusschen de voorste en middelste doornen uitbreidt, maken dit exemplaar zeer karakteristiek. Die gele middenvlekken schijnen echter in vorm nog al te kunnen verschillen (»boonvormig", »cijfervormig", »kruisvormig"; geen van allen geheel juist uitgedrukt).

Haec Gasteracantha habet quoque:

Tuberculum cephalothoracis indivisum.

Conum genitalem satis altum.

Mamillas humiliores.

Gen. **Paraplectana** Cap.

14. *P. nigroanalis* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeelding).

Eén goed en één verminkt exemplaar, van Padang en Soepajang.

Eerst had ik dezen vorm tot het geslacht *Eurysoma* (*Eurycorma* Thor.) willen brengen, vooral omdat ik dit ook uit eene afbeelding van C. Koch kende en de *Paraplectanae* slechts uit de beschrijvingen (van Thorell). Ik weet niet in hoeverre deze al dan niet synoniem zijn, ook niet zeker, of dit voorwerp wel eene »Paraplectana" is; daarom heb ik het noodig geacht, behalve eene meer uitvoerige beschrijving, ook eene zeer natuurgetrouwe teekening te geven. Onder

---

[1]) Butler benoemde dit zeer eigenaardige subgenus met den naam van *Stanneoclavis*, naar de gelijkvormigheid van het uiteinde der doornen met een »*clavus stanneus*" of tinnen spijker, met de punt bovenwaarts gericht. Ofschoon die vergelijking wel eenigen grond heeft, komt mij de benaming van *Thelacantha*, af te leiden van θηλή, *papilla mammae*, wegens de gelijkluidendheid in uitgang met de overige, verkieselijk voor, en zulks te meer daar men de spinnen uit dit ondergeslacht ook benoemt als »mammosa"-groep. — (Desgelijks zou ik, om dezelfde reden, voor het veeldoornige subgenus *Aranoethra* van Butler den naam van *Polyacantha* verkiezen).

de soorten door Thorell, in »Studi" I en II, beschreven, heb ik wel veel overeenkomst hier en daar gevonden, maar geene voldoende gelijkheid. Onder andere worden wel »zwarte vlekken aan den apex abdominis" vermeld, vooral bij zijne *P. villosa*, — die trouwens eene sterk in het oog springende beharing heeft, welke hier ten eenenmale ontbreekt, — maar ik vond toch verschil genoeg, om er eene nieuwe soort voor aan te nemen. Teekening en beschrijving zullen voor de meer deskundigen dit thans kunnen uitmaken.

Cephalothorace gasteracanthaeformi, sed paullulum longiore quam latiore, capite in medio leviter sulcato, supra et ad margines globoso, thorace valde declivi, sub scuto dorsali fere toto abscondito, nitido, glabro. Oculi nigri, frontales dicendi, in clypeo valde humili; lateralibus in hujus angulis positis; medianis sese invicem fere contingentibus, in trapezio antice aliquantulum angustiore, horum posticis paullo majoribus; lateralibus minimis, contingentibus, parum obliquis, in directione medianorum anticorum sitis. Mandibulae fortes, latae, perpendiculares, convexo-conicae, ungui sat valido. Maxillae latae, labio parvo triquetro. Sternum cordiforme, magnum, subconvexum, asperum; omnibus nitidis. Palpi ordinarii. Pedes mediocres, parum aculeato-pilosi, in ordine 4. 1. 2. 3. Abdomine inermi, coriaceo, glabro, ovato-rotundato, basi applanato-scutato, longe supra thoracem prominente, subgloboso, cum 5 cicatricibus majoribus, valde superficialibus, in medio, et ad marginem (excepto anteriore), ut in lateribus, cum 2 seriebus minorum cicatricum aut umbilicorum, aut potius punctorum nigrorum impressorum, uti in scutis Coleopterorum; postice, supra apicem, versus mamillas, cum 4 aut 5 sulcis transversis nitidioribus. Ventre talibus impressionibus punctatis et ad latera nonnullis rugulis praedito. Mamillae humiles, infra apicales. Genitale cum vallo elevatiori magno, fere mamillas attingente, et cum scapo exiguo.

Color cephalothoracis cum mandibulis lutescens, his apice et unco infuscatis, sterni fuscopiceus, pedum et palporum luteus, his apice, illis apice et femoribus infuscatis. Abdomen supra et ad latera ex luteo albicat, sub microscopio visum, quasi constans ex punctis cretaceis, infra magis grisei coloris, cicatricibus aut umbilicis ex nigro fuscescentibus; ad basin subtus et ad marginem anteriorem nigricat, ex quâ in dorso ad latera oriuntur duae vittae nigrae longitudinales usque ad cicatrices medias anticas; magis infra et ad latus cicatricum mediarum posticarum adsunt duae aliae maculae irregulares, ex fusco nigrae; intra has incipit, ceteris latior, vitta mediana postica, nigra, nitida, sulcata, quae supra apicem dorsi, anum et mamillas, in medio ventris, indivisa, usque ad epigynem continuatur, ibi in triangulum desinens. (Inde nomen).

Longitudo fere 3 mm.

Gen. **Cyrtarachne** Thor.

15. *C. perspicillata* Dol. ♀. (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén buitengewoon fraai en groot (12 mm.) exemplaar van Padang, en één veel kleiner, verdroogd en geschonden, van Soepajang.

In de korte beschrijving zijner *Epeira perspicillata* maakt Doleschall geene melding van de, op zijne Afbeelding oppervlakkig aangeduide, *ocelli abdominales*. Wegens deze en den geheelen bouw van het dier, meen ik haar tot de *Gastheracanthiden* en wel tot het Gen. *Cyrtarachne* van Thorell te mogen brengen.

Hoewel reeds ongekleurd afgebeeld, meende ik toch, — ook wegens de buikvlakte, — dat eene gekleurde teekening van deze spin, om de hooge zeldzaamheid, nuttig zou zijn.

De bestaande beschrijving vul ik nog met het volgende aan:

Praeter ocellulos indistinctos, exiguos, ad basin scuti dorsalis et hic illic ad latera et ad apicem, et praeter cicatrices aut puncta impressa nonnulla ad marginem baseos, adsunt anterius 3, in medio 4 ocelli majores ovati, distincte umbilicati aut pupillati, inferius adhuc 2 minores et obscuriores.

Praeter »perspicilla", pulcherrime marmorea, margo scuti notabilis vittis triangularibus, fuscescentibus, versus ventrem divaricantibus et apice in dorsi lateribus convergentibus.

de soorten door Thorell, in »Studi" I en II, beschreven, heb ik wel veel overeenkomst hier en daar gevonden, maar geene voldoende gelijkheid. Onder andere worden wel »zwarte vlekken aan den apex abdominis" vermeld, vooral bij zijne *P. villosa*, — die trouwens eene sterk in het oog springende beharing heeft, welke hier ten eenenmale ontbreekt, — maar ik vond toch verschil genoeg, om er eene nieuwe soort voor aan te nemen. Teekening en beschrijving zullen voor de meer deskundigen dit thans kunnen uitmaken.

Cephalothorace gasteracanthaeformi, sed paullulum longiore quam latiore, capite in medio leviter sulcato, supra et ad margines globoso, thorace valde declivi, sub scuto dorsali fere toto abscondito, nitido, glabro. Oculi nigri, frontales dicendi, in clypeo valde humili; lateralibus in hujus angulis positis; medianis sese invicem fere contingentibus, in trapezio antice aliquantulum angustiore, horum posticis paullo majoribus; lateralibus minimis, contingentibus, parum obliquis, in directione medianorum anticorum sitis. Mandibulae fortes, latae, perpendiculares, convexo-conicae, ungui sat valido. Maxillae latae, labio parvo triquetro. Sternum cordiforme, magnum, subconvexum, asperum; omnibus nitidis. Palpi ordinarii. Pedes mediocres, parum aculeato-pilosi, in ordine 4. 1. 2. 3. Abdomine inermi, coriaceo, glabro, ovato-rotundato, basi applanato-scutato, longe supra thoracem prominente, subgloboso, cum 5 cicatricibus majoribus, valde superficialibus, in medio, et ad marginem (excepto anteriore), ut in lateribus, cum 2 seriebus minorum cicatricum aut umbilicorum, aut potius punctorum nigrorum impressorum, uti in scutis Coleopterorum; postice, supra apicem, versus mamillas, cum 4 aut 5 sulcis transversis nitidioribus. Ventre talibus impressionibus punctatis et ad latera nonnullis rugulis praedito. Mamillae humiles, infra apicales. Genitale cum vallo elevatiori magno, fere mamillas attingente, et cum scapo exiguo.

Color cephalothoracis cum mandibulis lutescens, his apice et unco infuscatis, sterni fuscopiceus, pedum et palporum luteus, his apice, illis apice et femoribus infuscatis. Abdomen supra et ad latera ex luteo albicat, sub microscopio visum, quasi constans ex punctis cretaceis, infra magis grisei coloris, cicatricibus aut umbilicis ex nigro fuscescentibus; ad basin subtus et ad marginem anteriorem nigricat, ex quâ in dorso ad latera oriuntur duae vittae nigrae longitudinales usque ad cicatrices medias anticas; magis infra et ad latus cicatricum mediarum posticarum adsunt duae aliae maculae irregulares, ex fusco nigrae; intra has incipit, ceteris latior, vitta mediana postica, nigra, nitida, sulcata, quae supra apicem dorsi, anum et mamillas, in medio ventris, indivisa, usque ad epigynem continuatur, ibi in triangulum desinens. (Inde nomen).

Longitudo fere 3 mm.

Gen. **Cyrtarachne** Thor.

15. *C. perspicillata* Dol. ♀. (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén buitengewoon fraai en groot (12 mm.) exemplaar van Padang, en één veel kleiner, verdroogd en geschonden, van Soepajang.

In de korte beschrijving zijner *Epeira perspicillata* maakt Doleschall geene melding van de, op zijne Afbeelding oppervlakkig aangeduide, *ocelli abdominales*. Wegens deze en den geheelen bouw van het dier, meen ik haar tot de *Gastheracanthiden* en wel tot het Gen. *Cyrtarachne* van Thorell te mogen brengen.

Hoewel reeds ongekleurd afgebeeld, meende ik toch, — ook wegens de buikvlakte, — dat eene gekleurde teekening van deze spin, om de hooge zeldzaamheid, nuttig zou zijn.

De bestaande beschrijving vul ik nog met het volgende aan:

Praeter ocellulos indistinctos, exiguos, ad basin scuti dorsalis et hic illic ad latera et ad apicem, et praeter cicatrices aut puncta impressa nonnulla ad marginem baseos, adsunt anterius 3, in medio 4 ocelli majores ovati, distincte umbilicati aut pupillati, inferius adhuc 2 minores et obscuriores.

Praeter »perspicilla", pulcherrime marmorea, margo scuti notabilis vittis triangularibus, fuscescentibus, versus ventrem divaricantibus et apice in dorsi lateribus convergentibus.

26. *E. decolor* L. K. ♀ (?).

Eén exemplaar, van Padang, van 10 mm.

Totâ albo-lutescente, abdominis picturâ (in spiritu) evanidâ, remanentibus 4 stigmatibus nigricantibus, solito minoribus, dorso sat longe piloso, pilis ad basin subgranulatis.

Macula nigra tarsalis IV paris, — uti in ipsâ Kochii figurâ, — abest, nec sunt sulculi longitudinales tibiarum visibiles.

Overigens teeken ik voor dit voorwerp nog het volgende aan, waarvan door Koch geene melding wordt gemaakt:

Venter valde notabilis: plagâ pulmonali et genitali totâ fusco-nigrâ, cum scapo brunneo longo, postrorsum unciformi flexo; in medio, ad mamillas flavas usque, albescit; his ad latera duabus parvis maculis albescentibus circumdatis. (An alia species?)

27. *E. triangula* Keys. ♀.

Eén, aan de pooten gedeeltelijk verminkt, exemplaar, van Soepajang, van 10 mm. lengte.

De rugteekening komt ook veel overeen met die der *E. indagatrix* van L. K. en de vorm van den scapus der epigyne wijkt eenigermate af van beider beschrijvingen; is meer gelijk aan die der voorgaande soort. (Zeer eigenaardig zijn de zwarte schuinsche streepjes op het abdomen, waaruit de borstelvormige haren schijnen te ontspringen).

28. *E. de Haanii* Dol. ♀.

Een groot en zeer fraai exemplaar, van Soepajang, van 22 mm.

Ofschoon van de *Radja* Dol. zeer veel verschillende, bezit ook dit voorwerp »een bloedrood (hier meer lichtbruin) heuveltje aan het zijdelingsche oogenpaar" (Dol.). Een zoodanig schijnt echter ook bij andere verwante soorten voor te komen, zooals bij de *E. Kandarensis* Thor., van welke hij zegt: »*fronte tuberculo sive costâ apice prominenti utrinque in ipsis angulis instructâ*".

Overigens valt nog omtrent dit, blijkbaar oude, voorwerp, het navolgende op te merken:

Capite fortiter granuloso.

Thorace ad latera longe flavo-piloso.

Abdomine quoque, praesertim ad basin, in declivitate, dense nigro-fusco granulato. Apice conico, nec sursum aut deorsum directo, nec bipartito. Ventre ad latera, praesertim superius et in medio, in seriebus regularibus, nigro-fusco exigue punctato, cum vulvâ perfecte uti a Thorellio (»Studi" III) *tam lucide descripta.*

Pedum annulis, exceptis metatarsalibus, fere plane evanidis.

29. *E. stigmatisata* Karsch ♀. Varietas *serrata* v. H. (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén volwassen en groot exemplaar, van 19 mm., uit Agam.

Tot de verschillende tropische Epeirae met korrels, wratten of puisten op het lichaam, zooals de *verrucosa* en *pustulosa* van Walckenaer, en de *exanthematica* van Doleschall [1]), kan deze vorm niet gebracht worden, zoo wegens den verschillenden bouw van het abdomen, vooral aan den apex, als omdat die ook in andere punten van de beschrijvingen van dezen te veel afwijkt. Ook is niet aan te nemen, dat deze spin de *unicolor* van Doleschall zoude zijn, daar bij deze geen melding wordt gemaakt van de zoo karakteristieke granulatiën en uitsteeksels. Wel zijn de eerste van haar door Thorell aangeduid, doch op het abdomen volstrekt niet in die mate, en op den cephalothorax niet in die gedaante, als bij dit voorwerp. Alhoewel de *unicolor* voor het overige in algemeenen habitus veel analogie vertoont met onze spin, nadert deze toch veel meer tot de bovengenoemde soort van Karsch, afkomstig uit Siam. Nogtans wijkt ook zij in de volgende bijzonderheden eenigermate af:

---

[1]) Ook meen ik mij den naam eener *Epeira variolosa* te herinneren, doch kan deze op dit oogenblik niet vinden.

26. *E. decolor* L. K. ♀ (?).

Eén exemplaar, van Padang, van 10 mm.

Totâ albo-lutescente, abdominis picturâ (in spiritu) evanidâ, remanentibus 4 stigmatibus nigricantibus, solito minoribus, dorso sat longe piloso, pilis ad basin subgranulatis.

Macula nigra tarsalis IV paris, — uti in ipsâ Kochii figurâ, — abest, nec sunt sulculi longitudinales tibiarum visibiles.

Overigens teeken ik voor dit voorwerp nog het volgende aan, waarvan door Koch geene melding wordt gemaakt:

Venter valde notabilis: plagâ pulmonali et genitali totâ fusco-nigrâ, cum scapo brunneo longo, postrorsum unciformi flexo; in medio, ad mamillas flavas usque, albescit; his ad latera duabus parvis maculis albescentibus circumdatis. (An alia species?)

27. *E. triangula* Keys. ♀.

Eén, aan de pooten gedeeltelijk verminkt, exemplaar, van Soepajang, van 10 mm. lengte.

De rugteekening komt ook veel overeen met die der *E. indagatrix* van L. K. en de vorm van den scapus der epigyne wijkt eenigermate af van beider beschrijvingen; is meer gelijk aan die der voorgaande soort. (Zeer eigenaardig zijn de zwarte schuinsche streepjes op het abdomen, waaruit de borstelvormige haren schijnen te ontspringen).

28. *E. de Haanii* Dol. ♀.

Een groot en zeer fraai exemplaar, van Soepajang, van 22 mm.

Ofschoon van de *Radja* Dol. zeer veel verschillende, bezit ook dit voorwerp »een bloedrood (hier meer lichtbruin) heuveltje aan het zijdelingsche oogenpaar" (Dol.). Een zoodanig schijnt echter ook bij andere verwante soorten voor te komen, zooals bij de *E. Kandarensis* Thor., van welke hij zegt: »*fronte tuberculo sive costâ apice prominenti utrinque in ipsis angulis instructâ*".

Overigens valt nog omtrent dit, blijkbaar oude, voorwerp, het navolgende op te merken:

Capite fortiter granuloso.

Thorace ad latera longe flavo-piloso.

Abdomine quoque, praesertim ad basin, in declivitate, dense nigro-fusco granulato. Apice conico, nec sursum aut deorsum directo, nec bipartito. Ventre ad latera, praesertim superius et in medio, in seriebus regularibus, nigro-fusco exigue punctato, cum vulvâ perfecte uti a Thorellio (»Studi" III) *tam lucide descripta.*

Pedum annulis, exceptis metatarsalibus, fere plane evanidis.

29. *E. stigmatisata* Karsch ♀. Varietas *serrata* v. H. (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén volwassen en groot exemplaar, van 19 mm., uit Agam.

Tot de verschillende tropische Epeirae met korrels, wratten of puisten op het lichaam, zooals de *verrucosa* en *pustulosa* van Walckenaer, en de *exanthematica* van Doleschall [1]), kan deze vorm niet gebracht worden, zoo wegens den verschillenden bouw van het abdomen, vooral aan den apex, als omdat die ook in andere punten van de beschrijvingen van dezen te veel afwijkt. Ook is niet aan te nemen, dat deze spin de *unicolor* van Doleschall zoude zijn, daar bij deze geen melding wordt gemaakt van de zoo karakteristieke granulatiën en uitsteeksels. Wel zijn de eerste van haar door Thorell aangeduid, doch op het abdomen volstrekt niet in die mate, en op den cephalothorax niet in die gedaante, als bij dit voorwerp. Alhoewel de *unicolor* voor het overige in algemeenen habitus veel analogie vertoont met onze spin, nadert deze toch veel meer tot de bovengenoemde soort van Karsch, afkomstig uit Siam. Nogtans wijkt ook zij in de volgende bijzonderheden eenigermate af:

---

[1]) Ook meen ik mij den naam eener *Epeira variolosa* te herinneren, doch kan deze op dit oogenblik niet vinden.

In stigmatisatâ *oculi laterales dicuntur longe a sese invicem distare; in nostro exemplari magis appropinquantes sunt, ut in* unicolore.

In hac ut in illâ granula cephalothoracis ab illis quae in nostrâ inveniuntur valde differunt.

In stigmatisatâ »*pedes*" *granulati vocantur; in nostrâ femora tantum, praesertim duo anteriora, granulis praedita sunt.*

In illâ granula in sterno quoque inveniri dicuntur; in nostrâ haec ibi detegere nequeo; sternum, in medio leviter flavo-vittatum, in nostrâ parva tubercula praecoxalia solita monstrat.

In illâ tubercula humeralia »*acuminata*" *dicuntur; in nostrâ obtusa sunt. (Sed haec differentia, secundum Thorell* (»Studi" III), *aetati diversae adscribi potest*).

In stigmatisatâ *abdominis color viridi-flavus esse dicitur, in nostrâ flavo-luteus est.*

In illâ, ut in unicolore, *de pilositate hic illic lanugineâ aut de pube crassâ sermo est; nostrum exemplar, abdominis basi ad declivitatem exceptâ, praesertim in dorso valde parum pilosum est.*

In illâ genitale solummodo notatur duabus parvis tuberositatibus, nitidis, nigris, in medio; in nostrâ ad harum latera foveae transversae sat longae adsunt, cum limbo corneo, fusco, subnitido, ad partem externam quasi uncinato, postrorsum recurvo.

In ambabus pedum annuli notantur, qui in nostro (seniori?) exemplari, praecipue in femoribus, fere plane evanidi sunt.

Quoad »*stigmata*" *(rectius* »*granula*" *dicenda), diversae magnitudinis et formae, in nostrâ araneâ tam characteristica, sequentia adhuc monenda: In cephalothorace rubro-fusci nitidi sunt coloris; etiam in thoracis margine, quasi serrato, adsunt minora ut in pedibus, praecipue femoribus duobus anticis. In mediâ et posticâ thoracis parte vero multo elevatiora fiunt, ita ut ibi dentes aut melius adhuc* »*serrae*" *nominari debeant, his pellucidis et nitidioribus ac postice in seriebus obliquis ordinatis. In scuto dorsali luteo, magis pustulaeformia, ad basin pulchre flava, sub lente visa quasi oculata (non impressa, sed in medio nigro-pupillata) sunt.*

(Anne propria species?).

30. *E. Mangareva* Walck. ♀.

Eén minder goed geconserveerd exemplaar, van Limoen.

Door Thorell wordt deze spin als eene variëteit van de *E. Theissii* Walck. beschouwd.

31. *E. (Cyclosa) trituberculata* Luc. ♀ ad. et ♂ jun.

In meerdere exemplaren, van Fort de Kock en Soepajang.

Als deze zwarte, schitterende zilver-spin niet dezelfde is als de *anseripes* Walck., of de *melanura* Sim., komt zij daar toch zeer dicht bij. De beschrijving der vulva echter, zooals zij voor deze door Thorell wordt gegeven, schijnt mij niet op onze soort van toepassing te zijn.

32. *E. porcula* Sim. ♀ var. (Vgl. de Afbeelding).

Eén exemplaar, niet zeer groot (7 mm.), maar toch volkomen ontwikkeld, van Bedar Alam.

In het eerst heb ik voor dit zeldzaam spinnetje aan de *thelura* en de *myura* van Thorell gedacht; maar na vergelijking der door hem aangehaalde, van de onze geheel en al afwijkende teekening van Doleschall voor zijne *E. thomisoïdes*, ben ik dáárvan terstond teruggekomen. Dit exemplaar nadert, ook in de beschrijving, veel meer tot de afbeelding der bovengenoemde species, door Simon gegeven (Etud. arachn. 5⁰. Mém., p. 78). Volkomen overeenkomst nogtans bestaat er ook met deze niet. Ik teeken uit dien hoofde de volgende varianten aan:

Oculis medianis non aequalibus, sed posticis parumper majoribus.

Sterno non nigro, sed flavescente, anguste nigro limbato.

Cauda retro directa, tarsis multo crassior, sat fortiter (sed non adeo, ut apud Simonem) deorsum incurvata, fere unciformis, apice acuto (nec obtuso, ut apud Simonem), supra et subtus infuscata.

Ventre griseo, absque maculis distinctis.

Genitali, fere ut in thelurâ, *valde prominente, et apice retro curvato.*

(An species nova, annotatis affinis?).

In stigmatisatâ *oculi laterales dicuntur longe a sese invicem distare; in nostro exemplari magis appropinquantes sunt, ut in* unicolore.

In hac ut in illâ granula cephalothoracis ab illis quae in nostrâ inveniuntur valde differunt.

In stigmatisatâ *»pedes" granulati vocantur; in nostrâ femora tantum, praesertim duo anteriora, granulis praedita sunt.*

In illâ granula in sterno quoque inveniri dicuntur; in nostrâ haec ibi detegere nequeo; sternum, in medio leviter flavo-vittatum, in nostrâ parva tubercula praecoxalia solita monstrat.

In illâ tubercula humeralia »acuminata" dicuntur; in nostrâ obtusa sunt. (Sed haec differentia, secundum Thorell (»Studi" III), *aetati diversae adscribi potest).*

In stigmatisatâ *abdominis color viridi-flavus esse dicitur, in nostrâ flavo-luteus est.*

In illâ, ut in unicolore, *de pilositate hic illic lanugineâ aut de pube crassâ sermo est; nostrum exemplar, abdominis basi ad declivitatem exceptâ, praesertim in dorso valde parum pilosum est.*

In illâ genitale solummodo notatur duabus parvis tuberositatibus, nitidis, nigris, in medio; in nostrâ ad harum latera foveae transversae sat longae adsunt, cum limbo corneo, fusco, subnitido, ad partem externam quasi uncinato, postrorsum recurvo.

In ambabus pedum annuli notantur, qui in nostro (seniori?) exemplari, praecipue in femoribus, fere plane evanidi sunt.

Quoad »stigmata" (rectius »granula" dicenda), diversae magnitudinis et formae, in nostrâ araneâ tam characteristica, sequentia adhuc monenda: In cephalothorace rubro-fusci nitidi sunt coloris; etiam in thoracis margine, quasi serrato, adsunt minora ut in pedibus, praecipue femoribus duobus anticis. In mediâ et posticâ thoracis parte vero multo elevatiora fiunt, ita ut ibi dentes aut melius adhuc »serrae" nominari debeant, his pellucidis et nitidioribus ac postice in seriebus obliquis ordinatis. In scuto dorsali luteo, magis pustulaeformia, ad basin pulchre flava, sub lente visa quasi oculata (non impressa, sed in medio nigro-pupillata) sunt.

(Anne propria species?).

30. *E. Mangareva* Walck. ♀.

Eén minder goed geconserveerd exemplaar, van Limoen.

Door Thorell wordt deze spin als eene variëteit van de *E. Theissii* Walck. beschouwd.

31. *E. (Cyclosa) trituberculata* Luc. ♀ ad. et ♂ jun.

In meerdere exemplaren, van Fort de Kock en Soepajang.

Als deze zwarte, schitterende zilver-spin niet dezelfde is als de *anseripes* Walck., of de *melanura* Sim., komt zij daar toch zeer dicht bij. De beschrijving der vulva echter, zooals zij voor deze door Thorell wordt gegeven, schijnt mij niet op onze soort van toepassing te zijn.

32. *E. porcula* Sim. ♀ var. (Vgl. de Afbeelding).

Eén exemplaar, niet zeer groot (7 mm.), maar toch volkomen ontwikkeld, van Bedar Alam.

In het eerst heb ik voor dit zeldzaam spinnetje aan de *thelura* en de *myura* van Thorell gedacht; maar na vergelijking der door hem aangehaalde, van de onze geheel en al afwijkende teekening van Doleschall voor zijne *E. thomisoïdes*, ben ik däárvan terstond teruggekomen. Dit exemplaar nadert, ook in de beschrijving, veel meer tot de afbeelding der bovengenoemde species, door Simon gegeven (Etud. arachn. 5⁰. Mém., p. 78). Volkomen overeenkomst nogtans bestaat er ook met deze niet. Ik teeken uit dien hoofde de volgende varianten aan:

Oculis medianis non aequalibus, sed posticis parumper majoribus.

Sterno non nigro, sed flavescente, anguste nigro limbato.

Cauda retro directa, tarsis multo crassior, sat fortiter (sed non adeo, ut apud Simonem) deorsum incurvata, fere unciformis, apice acuto (nec obtuso, ut apud Simonem), supra et subtus infuscata.

Ventre griseo, absque maculis distinctis.

Genitali, fere ut in thelurâ, *valde prominente, et apice retro curvato.*

(An species nova, annotatis affinis?).

33. *E. hexastigma* n. sp. ♂.

Eén exemplaar van dit kleine spinnetje, — het heeft slechts 4 mm. lengte, — van Soepajang.

Mijn hooggeachte vriend Thorell, die het (passim) voor mij bezichtigd heeft, beschouwt het als eene ongewone »Epeira", van eene waarschijnlijk nieuwe soort.

Cephalothorace, cum appendicibus, pedibus inclusis, toto nigro-rubro (aut profunde rubro-fusco), nitido, subscabriculo, in fronte longe sed non dense albo-piloso, oblongo ovato, convexo, antice aliquantulum elevato. Oculi, exceptis medianis posticis, nigri, fere frontales, lateralibus in tuberculo humili sed prominente positis; mediani in quadrato, anticis plus a sese remotis, quam sunt postici, qui valde ex albo splendent, majores sunt et minus quam oculi diameter a se distant; laterales marginales, a medianis, ut solet, longe remoti, contigui, obliquantes, solito (pro Epeiris) majores, praecipue antici. Mandibulae perpendiculares, cylindratae, minus crassae, sed perlongae, unco validiori, rubro. Maxillae latae, ut videtur subrotundatae, labio parvo triquetro. Sterno magno cordiformi.

Abdomine (in spiritu), cum ventre, toto albo-luteo, ovato-rotundato, cephalothorace evidenter latiore, sed parum longiore, glabro, subcoriaceo, microscopio viso valde exigue et non dense fusco-punctato (an sub-granuloso?), in medio dorsi cum sex stigmatibus (quorum duo postica aliquantulum ceteris sunt minora), rotundis, fuscis, regulariter in duabus seriebus positis (uti n⁰. 6 *aleae jactatoriae); mamillae breves, sat magnae, subapicales, nigricantes.*

Pedes 1, 2, 4, 3, *ordinarii, corpori adaequati, non valde pilosi et aculeati, unicolores.*

Palpi breves, flexuosi, parte tarsali magnâ, complicatâ, semiglobosâ, latiori quam longiori et transverse extus declinatâ, clavâ desuper visâ exterius duabus spinis nigris, quarum inferior longior et superior bifida videtur, instructâ.

34. *E. singaeformis* n. sp. ♀. (Vgl. de Afbeelding).

Eén exemplaar, van Boven Rawas.

Aanvankelijk dacht ik bepaald eene *Singa*-soort (analoog met onze *hamata*) voor mij te hebben, maar mijn waarde vriend Thorell, die haar (passim) voor mij heeft willen diagnosticeeren, is van oordeel, dat men voorshands beter doet, haar in algemeenen zin tot het genus *Epeira* te brengen, vermoedelijk als eene nova species.

Cephalothorace antice truncato, oblongo ovato, capite subgloboso, sat longe piloso, nitido, piceo, cum foveâ profundâ et radiis impressis ad marginem divaricantibus. Oculi (Epeirini) frontales, omnibus subtuberculatis prominentibus, quadrato mediano subaequali, fere conferto, lateralibus (quorum postici majores) contiguis, omnibus nigris. Mandibulae nigrae, glabrae, fortes, latae, globosae, valde nitidae, prope uncum, laete rubrum et sat validum, subtus fortiter tridentatae; maxillae breves, rotundatae, latae, labio semiovato, sat lato, et basi ut videtur sterno affixo; his partibus quoque piccis, sed antice leviter flavo-marginatis. Sternum cordiforme, in lateribus cum punctulis elevatis, nitidum sed pilosum.

Abdomen e fusco nigricans, non nitet, sed nigro-pilosum est, inprimis posterius; oblongo-ovatum, cephalothorace fere duplo longius, sed parum latius, ad basin non supra thoracem elevatur; ad latera antice prope basin cum maculâ obliquâ ovatâ; in medio dorsi cum duabus vittis longitudinalibus, fusiformibus, fere contingentibus et subparallelis, sed superius paullulum dehiscentibus; utraque vitta in medio tribus stigmatibus parvis fuscis notatur; inferius utramque ad latus comitantur duae vittae transversae, conicae, versus latera convergentes, omnibus flavescentibus. Ventre in medio inter mamillas et genitale cum duabus maculis rotundatis, magnis, flavis. Mamillis brevibus, fuscescentibus, longe subapicalibus, in tertia posteriori ventris parte locatis, ad basin postice cum maculâ et vittâ transversâ flavâ. Genitale valde simplex, cum foveis transversis parum conspicuis, et epigyne ut videtur binodosa, sed perparum elevata.

Palpi et pedes ordinarii, picei, indistincte ex rubro-fusco maculati, subnitidi, hi sat fortes, praesertim duo antici; omnibus longe nigro-pilosis et modice aculeatis.

Pedes in ordine 1, 2, 4, 3; (1 *et* 2 *et iterum* 4 *et* 3 *inter se fere aequalis longitudinis*).

Longitudo: $8^1/_2$, *cephaloth.* 3, *abdom.* $5^1/_2$ *mm.*

33. *E. hexastigma* n. sp. ♂.

Eén exemplaar van dit kleine spinnetje, — het heeft slechts 4 mm. lengte, — van Soepajang.

Mijn hooggeachte vriend Thorell, die het (passim) voor mij bezichtigd heeft, beschouwt het als eene ongewone »Epeira", van eene waarschijnlijk nieuwe soort.

Cephalothorace, cum appendicibus, pedibus inclusis, toto nigro-rubro (aut profunde rubro-fusco), nitido, subscabriculo, in fronte longe sed non dense albo-piloso, oblongo ovato, convexo, antice aliquantulum elevato. Oculi, exceptis medianis posticis, nigri, fere frontales, lateralibus in tuberculo humili sed prominente positis; mediani in quadrato, anticis plus a sese remotis, quam sunt postici, qui valde ex albo splendent, majores sunt et minus quam oculi diameter a se distant; laterales marginales, a medianis, ut solet, longe remoti, contigui, obliquantes, solito (pro Epeiris) majores, praecipue antici. Mandibulae perpendiculares, cylindratae, minus crassae, sed perlongae, unco validiori, rubro. Maxillae latae, ut videtur subrotundatae, labio parvo triquetro. Sterno magno cordiformi.

Abdomine (in spiritu), cum ventre, toto albo-luteo, ovato-rotundato, cephalothorace evidenter latiore, sed parum longiore, glabro, subcoriaceo, microscopio viso valde exigue et non dense fusco-punctato (an sub-granuloso?), in medio dorsi cum sex stigmatibus (quorum duo postica aliquantulum ceteris sunt minora), rotundis, fuscis, regulariter in duabus seriebus positis (uti n⁰. 6 aleae jactatoriae); mamillae breves, sat magnae, subapicales, nigricantes.

Pedes 1, 2, 4, 3, ordinarii, corpori adaequati, non valde pilosi et aculeati, unicolores.

Palpi breves, flexuosi, parte tarsali magnâ, complicatâ, semiglobosâ, latiori quam longiori et transverse extus declinatâ, clavâ desuper visâ exterius duabus spinis nigris, quarum inferior longior et superior bifida videtur, instructâ.

34. *E. singaeformis* n. sp. ♀. (Vgl. de Afbeelding).

Eén exemplaar, van Boven Rawas.

Aanvankelijk dacht ik bepaald eene *Singa*-soort (analoog met onze *hamata*) voor mij te hebben, maar mijn waarde vriend Thorell, die haar (passim) voor mij heeft willen diagnosticeeren, is van oordeel, dat men voorshands beter doet, haar in algemeenen zin tot het genus *Epeira* te brengen, vermoedelijk als eene nova species.

Cephalothorace antice truncato, oblongo ovato, capite subgloboso, sat longe piloso, nitido, piceo, cum foveâ profundâ et radiis impressis ad marginem divaricantibus. Oculi (Epeirini) frontales, omnibus subtuberculatis prominentibus, quadrato mediano subaequali, fere conferto, lateralibus (quorum postici majores) contiguis, omnibus nigris. Mandibulae nigrae, glabrae, fortes, latae, globosae, valde nitidae, prope uncum, laete rubrum et sat validum, subtus fortiter tridentatae; maxillae breves, rotundatae, latae, labio semiovato, sat lato, et basi ut videtur sterno affixo; his partibus quoque piceis, sed antice leviter flavo-marginatis. Sternum cordiforme, in lateribus cum punctulis elevatis, nitidum sed pilosum.

Abdomen e fusco nigricans, non nitet, sed nigro-pilosum est, inprimis posterius; oblongo-ovatum, cephalothorace fere duplo longius, sed parum latius, ad basin non supra thoracem elevatur; ad latera antice prope basin cum maculâ obliquâ ovatâ; in medio dorsi cum duabus vittis longitudinalibus, fusiformibus, fere contingentibus et subparallelis, sed superius paullulum dehiscentibus; utraque vitta in medio tribus stigmatibus parvis fuscis notatur; inferius utramque ad latus comitantur duae vittae transversae, conicae, versus latera convergentes, omnibus flavescentibus. Ventre in medio inter mamillas et genitale cum duabus maculis rotundatis, magnis, flavis. Mamillis brevibus, fuscescentibus, longe subapicalibus, in tertia posteriori ventris parte locatis, ad basin postice cum maculâ et vittâ transversâ flavâ. Genitale valde simplex, cum foveis transversis parum conspicuis, et epigyne ut videtur binodosa, sed perparum elevata.

Palpi et pedes ordinarii, picei, indistincte ex rubro-fusco maculati, subnitidi, hi sat fortes, praesertim duo antici; omnibus longe nigro-pilosis et modice aculeatis.

Pedes in ordine 1, 2, 4, 3; (1 *et* 2 *et iterum* 4 *et* 3 *inter se fere aequalis longitudinis*).

Longitudo: $8^1/_2$, *cephaloth.* 3, *abdom.* $5^1/_2$ *mm.*

Gen. **Pronous** Keys.

35. *P.* (?) *chelifer* n. sp. ♂ (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén, zeer geschonden, doch nog tamelijk goed herkenbaar, exemplaar, van Bedar Alam.

Voor dit, hoogst zeldzame, spinnetje, dat ook mij voorkwam, hoe afwijkend ook in oogenstand, toch tot de *Epeirinae* te behooren, gaf mijn beroemde raadsman ten dezen, O. P. Cambridge, wien ik het heb toegezonden, mij den wenk, dat het hem toescheen, »misschien" tot het zeer nieuwe geslacht *Pronous* te mogen gerekend worden. Dit genus (Epeiroïdeum) is onlangs voorgesteld door Eugen Keyserling, in zijne »Neue Spinnen aus Amerika", in Verh. Zool. Bot. Ges. in Wien, XXX Bd., Jg. 1880, S. 547. Hij beschreef en beeldde daarvan echter eene andere soort af, zijn *P. tuberculifer*, Tab. XVI, Fig. 1. Bij vergelijking nogtans zal men ontwaren, dat deze beide soorten veel van elkander afwijken. De onze heeft geene »tuberkels" op het achterlijf, de apex abdominis is geheel anders gevormd en van den bouw van de mamillae en den anus, zooals die voorkomt bij de onze, is daar geene sprake. Ook verschilt de oogenstand, — in welken echter bij beide soorten de *oculi mediani posteriores* buitengewoon ontwikkeld zijn, — eenigermate. Uit dien hoofde meen ik, in grooten twijfel over het genus, haar eenigszins uitvoeriger te moeten beschrijven.

Cephalothorace oblongo ovato, nitido, clypeo valde humili. Oculis nigris, solito magis in fronte confertis, 8; *medianis posticis ceteris multo majoribus, et lateralibus (subtuberculatis) anticis ceteris multo minoribus; his ita cum suis congeneribus junctis, ut primo adspectu aranea »senoculata" videatur. — Mandibulis conicis, angustis, apice divaricantibus, perpendicularibus, nec longis, nec validis, unco ordinario, sed relative fortiori. — Maxillis cum labio latioribus, sed exiguis. — Sterno magno, cordato-ovato. — Palpis, cum bulbo enormi, praecipue ad latus inferum et externum, processubus duobus transversis, longis, permagnis, cruciatis, chelaeformibus (unde nomen dedi), armatis* [1]. — *Abdomine (nullomodo »tuberculifero") ovato, pilosiore, cute, ut videtur, duriuscula, apice anali, triangulari, conico,* 3 *aut* 4 *rugulis transversis nigricantibus superius notato, multopere conveniente cum apice anali a Cambridge observato in ejus* Perissoblemmate thomisiformi (Proc. Zool. Soc. Lond. Oct. 1881). — *Ventre, in medio, cum fissurâ transversâ rhomboideâ (an trachealis?)* [2]. — *Mamillis apicalibus sex, superioribus et inferioribus magnis, elongatis et fortiter divaricantibus. — Pedes, praeter coxas et femora sat fortia, periere, sed quod superest ejusdem ac cephalothorax est coloris.*

Color cephalothoracis cum pedibus laete flavescens. Oculis annulis nigris circumdatis. Mandibulis et palpis luteis, clavâ hic illic fusco-rubrâ, subtus nigro-striatâ. Abdomine fusco-nigro, cum 5 *maculis luteis parum perspicuis, unâ in medio superius, ceteris lateralibus. Ceteroquin dorso punctis minimis leviter impresso, praecipue in medio, et lateribus cum striolis; his supra anum transverso-incurvatis, magis visibilibus, reliquis omnibus obscurioribus et non nisi sub lente magis perspicuis. Ventre, praeter fissuram trachealem nigricantem, griseo-fusco. Mamillis semi-nigris, semi-luteis, duabus intermediis totis luteis. Ano nigricante.*

Longitudo corp. $4^1/_2$ *mm. (ceph. et abd. fere aeq.); pedum proportio non determinanda.*

Gen. **Zilla** C. Koch.

36. *Z. calophylla* C. K. ♀ var.

Eén exemplaar, van Alahan pandjang.

---

[1]) Keyserling beschrijft den mannelijken palp niet, doch geeft daarvan eene afbeelding. De bulbus is ook wel zeer groot en bezit één grooteren en twee kleinere tandvormige processus, maar deze zijn niet overkruist en veel korter.

[2]) Vergelijk Dr. Ph. Bertkau; in zijn »Versuch einer natürlichen Anordnung der Spinnen" (Troschel's Archiv., 1878, S. 354) handelt hij over dergelijke *stigmata accessoria*.

Gen. **Pronous** Keys.

35. *P.* (?) *chelifer* n. sp. ♂ (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén, zeer geschonden, doch nog tamelijk goed herkenbaar, exemplaar, van Bedar Alam.

Voor dit, hoogst zeldzame, spinnetje, dat ook mij voorkwam, hoe afwijkend ook in oogenstand, toch tot de *Epeirinae* te behooren, gaf mijn beroemde raadsman ten dezen, O. P. Cambridge, wien ik het heb toegezonden, mij den wenk, dat het hem toescheen, »misschien" tot het zeer nieuwe geslacht *Pronous* te mogen gerekend worden. Dit genus (Epeiroïdeum) is onlangs voorgesteld door Eugen Keyserling, in zijne »Neue Spinnen aus Amerika", in Verh. Zool. Bot. Ges. in Wien, XXX Bd., Jg. 1880, S. 547. Hij beschreef en beeldde daarvan echter eene andere soort af, zijn *P. tuberculifer*, Tab. XVI, Fig. 1. Bij vergelijking nogtans zal men ontwaren, dat deze beide soorten veel van elkander afwijken. De onze heeft geene »tuberkels" op het achterlijf, de apex abdominis is geheel anders gevormd en van den bouw van de mamillae en den anus, zooals die voorkomt bij de onze, is daar geene sprake. Ook verschilt de oogenstand, — in welken echter bij beide soorten de *oculi mediani posteriores* buitengewoon ontwikkeld zijn, — eenigermate. Uit dien hoofde meen ik, in grooten twijfel over het genus, haar eenigszins uitvoeriger te moeten beschrijven.

Cephalothorace oblongo ovato, nitido, clypeo valde humili. Oculis nigris, solito magis in fronte confertis, 8; *medianis posticis ceteris multo majoribus, et lateralibus (subtuberculatis) anticis ceteris multo minoribus; his ita cum suis congeneribus junctis, ut primo adspectu aranea »senoculata" videatur. — Mandibulis conicis, angustis, apice divaricantibus, perpendicularibus, nec longis, nec validis, unco ordinario, sed relative fortiori. — Maxillis cum labio latioribus, sed exiguis. — Sterno magno, cordato-ovato. — Palpis, cum bulbo enormi, praecipue ad latus inferum et externum, processubus duobus transversis, longis, permagnis, cruciatis, chelaeformibus (unde nomen dedi), armatis* [1]. — *Abdomine (nullomodo »tuberculifero") ovato, pilosiore, cute, ut videtur, duriuscula, apice anali, triangulari, conico,* 3 *aut* 4 *rugulis transversis nigricantibus superius notato, multopere conveniente cum apice anali a Cambridge observato in ejus* Perissoblemmate thomisiformi (Proc. Zool. Soc. Lond. Oct. 1881). — *Ventre, in medio, cum fissurâ transversâ rhomboideâ (an trachealis?)* [2]. — *Mamillis apicalibus sex, superioribus et inferioribus magnis, elongatis et fortiter divaricantibus. — Pedes, praeter coxas et femora sat fortia, periere, sed quod superest ejusdem ac cephalothorax est coloris.*

Color cephalothoracis cum pedibus laete flavescens. Oculis annulis nigris circumdatis. Mandibulis et palpis luteis, clavâ hic illic fusco-rubrâ, subtus nigro-striatâ. Abdomine fusconigro, cum 5 *maculis luteis parum perspicuis, unâ in medio superius, ceteris lateralibus. Ceteroquin dorso punctis minimis leviter impresso, praecipue in medio, et lateribus cum striolis; his supra anum transverso-incurvatis, magis visibilibus, reliquis omnibus obscurioribus et non nisi sub lente magis perspicuis. Ventre, praeter fissuram trachealem nigricantem, griseo-fusco. Mamillis semi-nigris, semi-luteis, duabus intermediis totis luteis. Ano nigricante.*

Longitudo corp. $4^1/_2$ *mm. (ceph. et abd. fere aeq.); pedum proportio non determinanda.*

Gen. **Zilla** C. Koch.

36. *Z. calophylla* C. K. ♀ var.

Eén exemplaar, van Alahan pandjang.

---

[1]) Keyserling beschrijft den mannelijken palp niet, doch geeft daarvan eene afbeelding. De bulbus is ook wel zeer groot en bezit één grooteren en twee kleinere tandvormige processus, maar deze zijn niet overkruist en veel korter.

[2]) Vergelijk Dr. Ph. Bertkau; in zijn »Versuch einer natürlichen Anordnung der Spinnen" (Troschel's Archiv., 1878, S. 354) handelt hij over dergelijke *stigmata accessoria*.

Met het oog op de teekening van het abdomen heb ik eerst getwijfeld omtrent overeenkomst met *Therid. marginatum* Luc., en zelfs met *Therid.* (*Enoplognatha* Pavesi) *mandibulare* Luc., doch de oogenstand, cephalothorax en mandibels verschillen te veel. 't Komt mij voor, dat ons exemplaar het midden houdt tusschen de *Z. montana* Westr. en de *calophylla.*

In sequentibus variat: .

Cephalothoracis margine nigrâ minus distinctâ; oculis medianis posticis anticis minoribus et his sibi magis appropinquantibus; pedibus indistinctius annulatis; epigyne cum descriptione montanae, *a Thorellio datâ, valde conveniens.*

Gen. **Meta** C. Koch.

37. *M. Celebesiana* Walck. ♀ et ♂.

In zeer vele exemplaren van verschillenden leeftijd, doch slechts één mannelijk, dat volwassen en goed geconserveerd is; — van Fort de Kock, Paja Koemboeh, Alahan pandjang, Bedar Alam, Soepajang en nog andere plaatsen.

In het algemeen zijn bij deze voorwerpen uit Sumatra de zwart gevlekte knobbeltjes aan de basis van het abdomen weinig of niet ontwikkeld.

Voor het ♂ teeken ik nog het volgende aan:

Hoc, feminâ fere dimidio minore et graciliore, tam habitu quam colore et picturâ aureo-argenteâ cum illâ satis conveniente.

Palpis longis, teneris, flexuosis, uti in nonnullis Tetragnathis *et* Pachygnathis, *luteis, cum clavâ infuscatâ. Hac conicâ, foras flexâ, parvâ, simplici, pilosiore, exiguo processu spinoso, difficili visu, ad basin interius instructâ et ad apicem unguiculatâ.*

38. *M. tuberculata* Keys. et L. K. ♂.

In vijf exemplaren uit verschillende streken, van dezelfde plaatsen als de voorgaande soort.

Daar de beschrijvingen en afbeeldingen der bovengenoemde auteurs meer overeenkomen met onze exemplaren, dan die der *orichalcea* Dol. en der *granulata* Walck., — welke door Thorell synoniem worden geacht met *tuberculata*, — heb ik voor deze zilver-spin vooralsnog de laatste benaming verkozen.

Abdomine multo magis argenteo, quam aureo; tuberositatibus anticis sequentibus multo altioribus.

Pedum annulis parum conspicuis.

39. *M. longula* Thor. ♂.

Eén, vrij goed, voorwerp, uit Silago, en één zeer beschadigd, uit Limoen.

Maculis parvis abdominis magis argenteis quam aureis et his in lateribus quasi limbas longitudinales constituentibus, non tamen »latas", uti a Thorellio in feminâ esse dicuntur. In ventre infuscato, sed immaculato, itidem tales, sed vix distinguendae, lineolae subargenteae conspiciuntur. (An varietas?)

40. *M. striata* Thor. ♀ et ♂.

De *femina* van Boven Rawas, de *mas* van Bedar Alam.

Het vrouwelijk exemplaar had ik reeds als zoodanig bepaald, doch het mannelijk voorwerp heb ik, dewijl ik daarover minder zeker was, te meer, daar het, bij vergelijking met de femina, veel lichter van grondkleur (albino) is, aan mijn' hooggeachten vriend Thorell gezonden, die de goedheid had, het voor mij als *striata* te bestemmen.

Daar de mas nog niet beschreven is, teeken ik daarover het volgende aan:

Met het oog op de teekening van het abdomen heb ik eerst getwijfeld omtrent overeenkomst met *Therid. marginatum* Luc., en zelfs met *Therid.* (*Enoplognatha* Pavesi) *mandibulare* Luc., doch de oogenstand, cephalothorax en mandibels verschillen te veel. 't Komt mij voor, dat ons exemplaar het midden houdt tusschen de *Z. montana* Westr. en de *calophylla*.

In sequentibus variat:

Cephalothoracis margine nigrâ minus distinctâ; oculis medianis posticis anticis minoribus et his sibi magis appropinquantibus; pedibus indistinctius annulatis; epigyne cum descriptione montanae, *a Thorellio datâ, valde conveniens.*

Gen. **Meta** C. Koch.

37. *M. Celebesiana* Walck. ♀ et ♂.

In zeer vele exemplaren van verschillenden leeftijd, doch slechts één mannelijk, dat volwassen en goed geconserveerd is; — van Fort de Kock, Paja Koemboeh, Alahan pandjang, Bedar Alam, Soepajang en nog andere plaatsen.

In het algemeen zijn bij deze voorwerpen uit Sumatra de zwart gevlekte knobbeltjes aan de basis van het abdomen weinig of niet ontwikkeld.

Voor het ♂ teeken ik nog het volgende aan:

Hoc, feminâ fere dimidio minore et graciliore, tam habitu quam colore et picturâ aureo-argenteâ cum illâ satis conveniente.

Palpis longis, teneris, flexuosis, uti in nonnullis Tetragnathis *et* Pachygnathis, *luteis, cum clavâ infuscatâ. Hac conicâ, foras flexâ, parvâ, simplici, pilosiore, exiguo processu spinoso, difficili visu, ad basin interius instructâ et ad apicem unguiculatâ.*

38. *M. tuberculata* Keys. et L. K. ♂.

In vijf exemplaren uit verschillende streken, van dezelfde plaatsen als de voorgaande soort.

Daar de beschrijvingen en afbeeldingen der bovengenoemde auteurs meer overeenkomen met onze exemplaren, dan die der *orichalcea* Dol. en der *granulata* Walck., — welke door Thorell synoniem worden geacht met *tuberculata*, — heb ik voor deze zilver-spin vooralsnog de laatste benaming verkozen.

Abdomine multo magis argenteo, quam aureo; tuberositatibus anticis sequentibus multo altioribus.

Pedum annulis parum conspicuis.

39. *M. longula* Thor. ♂.

Eén, vrij goed, voorwerp, uit Silago, en één zeer beschadigd, uit Limoen.

Maculis parvis abdominis magis argenteis quam aureis et his in lateribus quasi limbas longitudinales constituentibus, non tamen »latas", uti a Thorellio in feminâ esse dicuntur. In ventre infuscato, sed immaculato, itidem tales, sed vix distinguendae, lineolae subargenteae conspiciuntur. (An varietas?)

40. *M. striata* Thor. ♀ et ♂.

De *femina* van Boven Rawas, de *mas* van Bedar Alam.

Het vrouwelijk exemplaar had ik reeds als zoodanig bepaald, doch het mannelijk voorwerp heb ik, dewijl ik daarover minder zeker was, te meer, daar het, bij vergelijking met de femina, veel lichter van grondkleur (albino) is, aan mijn' hooggeachten vriend Thorell gezonden, die de goedheid had, het voor mij als *striata* te bestemmen.

Daar de mas nog niet beschreven is, teeken ik daarover het volgende aan:

Cephalothorace et pedibus ut in feminâ, quoad formam et colorem, abdominis colore variante albo-griseo et gibbi tuberculis duobus non tam clare evolutis et magis quasi in unum confluentibus. Vittae s. lineolae punctatae minus distincte visibiles et minus argenteo-aureo splendentes; e contra, et dorso et ventre, alias figuras ostendit, in nostrâ feminâ absentes. Praeter feminae lineam nigram longitudinalem supra-analem, adhuc invenio: in dorso ante gibbum, qui ipse nigrescit, in declivitate baseos vittam transversam parvam ejusdem coloris; in apice, ad latera mamillarum, ut in lateribus ventralibus, tres lineolas, basi latiores, antero-posterius obliquantes, itidem nigras; in ventre, — qui in medio, et praesertim in regione pulmonali-genitali, infuscatus est, — inter hanc regionem et mamillas, magis in harum vicinate, maculam aut plagam quadrangularem, sat magnam, transversam, nigro-fuscam.

Palpis albescentibus, longis, gracilibus, cum bulbo genitali magno, crasso, inflato, nitido, et clavâ semiglobosâ; bulbo, infra fusco, cum spirali nigricante contorto, anterius desinente in parvum mucronem basi incrassatum, clavâ supra pulchre pictâ »striolis" fuscis, sinuoso-flexis, ita ut adspectum offerat marmoreum.

Longitudo fere 5 *mm.*

NB. Het mag wel als eene merkwaardige bijzonderheid worden beschouwd, dat de soortnaam, door Thorell, wegens het gestreepte abdomen, aan de femina gegeven, bovendien ook voor den mas geldig is, wegens de slangsgewijze streepjes op de clava.

41. *M. pumila* Thor. ♂.

In twee exemplaren, van Padang.

Daar Thorell den mas nog niet heeft beschreven, weet ik niet geheel zeker, of deze mares tot zijne *pumila* femina behooren. Doch zij zijn zeker daarmede zeer nauw verwant. Ook op hen kan toegepast worden: »*habitu* Tetragnathis *sat similes*", doch als de zijne, verschillen zij van deze in oogenstand, zooals daar ter plaatse (»Studi", I, p. 91) door hem wordt gezegd.

Notanda sunt:

Pedibus perlongis, tenuibus; palpis albescentibus, valde elongatis, praesertim partibus femoralibus et tibialibus, gracillimis et inflexis; clavâ simplici, rufo-flavâ, pilosiore, tenerâ, anguste oblongo-ovatâ, absque ullis processibus in visu.

Praeterea apex abdominis postice, sed parum, nigricat, etsi utrinque maculâ parvâ nigricante notatus sit; in sterno linea nigra deëst.

42. *M. fastigata* Sim. ♀.

Eén, eenigszins uitgedroogd, geschonden, doch toch zeer goed herkenbaar exemplaar dezer merkwaardige spin, juist zooals zij door mijn hooggeachten begunstiger uit Parijs, Eugène Simon, beschreven en zeer duidelijk *afgebeeld* is in zijne Et. arachnol., 5e Mém., „Arachnides aux Iles Philippines", — van Paja Koemboeh.

Basi abdominis late conicâ, antrorsum oblique prominente, ita turriformi-fastigata, *ut altitudo cephalothoracis longitudinem multum superet.*

Fimbriis tibiarum IV paris confertissimis. Femora hujus paris sine ullo vestigio pilorum longorum.

NB. *De pictura, eheu! nil affirmare possum. Ideo non plane certus sum, an* M. fastuosa *Thor. eadem sit species. Constat, cum* fastigata *multopere convenire.*

43. *M. gemmea* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeelding).

Eén exemplaar, van Soepajang.

Zonder goede gekleurde »teekeningen" is het, geloof ik, bijna niet mogelijk, de vele »beschrevene" soorten van *Zilver*-Metae behoorlijk van elkander te onderscheiden. Keyserling beschrijft er, in zijne »Beiträge zur Kennt. der Orbitelae", en vooral in zijne »Neue Spinnen aus Amerika" (Verh. zool. bot. Ges. supra cit.), een tiental, waaronder er eenige zijn die zeker

Cephalothorace et pedibus ut in feminâ, quoad formam et colorem, abdominis colore variante albo-griseo et gibbi tuberculis duobus non tam clare evolutis et magis quasi in unum confluentibus. Vittae s. lineolae punctatae minus distincte visibiles et minus argenteo-aureo splendentes; e contra, et dorso et ventre, alias figuras ostendit, in nostrâ feminâ absentes. Praeter feminae lineam nigram longitudinalem supra-analem, adhuc invenio: in dorso ante gibbum, qui ipse nigrescit, in declivitate baseos vittam transversam parvam ejusdem coloris; in apice, ad latera mamillarum, ut in lateribus ventralibus, tres lineolas, basi latiores, antero-posterius obliquantes, itidem nigras; in ventre, — qui in medio, et praesertim in regione pulmonali-genitali, infuscatus est, — inter hanc regionem et mamillas, magis in harum vicinate, maculam aut plagam quadrangularem, sat magnam, transversam, nigro-fuscam.

Palpis albescentibus, longis, gracilibus, cum bulbo genitali magno, crasso, inflato, nitido, et clavâ semiglobosâ; bulbo, infra fusco, cum spirali nigricante contorto, anterius desinente in parvum mucronem basi incrassatum, clavâ supra pulchre pictâ »striolis" fuscis, sinuoso-flexis, ita ut adspectum offerat marmoreum.

Longitudo fere 5 *mm.*

NB. Het mag wel als eene merkwaardige bijzonderheid worden beschouwd, dat de soortnaam, door Thorell, wegens het gestreepte abdomen, aan de femina gegeven, bovendien ook voor den mas geldig is, wegens de slangsgewijze streepjes op de clava.

41. *M. pumila* Thor. ♂.

In twee exemplaren, van Padang.

Daar Thorell den mas nog niet heeft beschreven, weet ik niet geheel zeker, of deze mares tot zijne *pumila* femina behooren. Doch zij zijn zeker daarmede zeer nauw verwant. Ook op hen kan toegepast worden: »*habitu* Tetragnathis *sat similes*", doch als de zijne, verschillen zij van deze in oogenstand, zooals daar ter plaatse (»Studi", I, p. 91) door hem wordt gezegd.

Notanda sunt:

Pedibus perlongis, tenuibus; palpis albescentibus, valde elongatis, praesertim partibus femoralibus et tibialibus, gracillimis et inflexis; clavâ simplici, rufo-flavâ, pilosiore, tenerâ, anguste oblongo-ovatâ, absque ullis processibus in visu.

Praeterea apex abdominis postice, sed parum, nigricat, etsi utrinque maculâ parvâ nigricante notatus sit; in sterno linea nigra deëst.

42. *M. fastigata* Sim. ♀.

Eén, eenigszins uitgedroogd, geschonden, doch toch zeer goed herkenbaar exemplaar dezer merkwaardige spin, juist zooals zij door mijn hooggeachten begunstiger uit Parijs, Eugène Simon, beschreven en zeer duidelijk *afgebeeld* is in zijne Et. arachnol., 5e Mém., „Arachnides aux Iles Philippines", — van Paja Koemboeh.

*Basi abdominis late conicâ, antrorsum oblique prominente, ita turriformi-*fastigata, *ut altitudo cephalothoracis longitudinem multum superet.*

Fimbriis tibiarum IV paris confertissimis. Femora hujus paris sine ullo vestigio pilorum longorum.

NB. *De pictura, eheu! nil affirmare possum. Ideo non plane certus sum, an* M. fastuosa *Thor. eadem sit species. Constat, cum* fastigata *multopere convenire.*

43. *M. gemmea* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeelding).

Eén exemplaar, van Soepajang.

Zonder goede gekleurde »teekeningen" is het, geloof ik, bijna niet mogelijk, de vele »beschrevene" soorten van *Zilver*-Metae behoorlijk van elkander te onderscheiden. Keyserling beschrijft er, in zijne »Beiträge zur Kennt. der Orbitelae", en vooral in zijne »Neue Spinnen aus Amerika" (Verh. zool. bot. Ges. supra cit.), een tiental, waaronder er eenige zijn die zeker

analogie, misschien zelfs gelijkheid hebben met onze *gemmea*; als daar zijn: *M. insularis* Keys., *M. argentea* Keys., *M. longimana* Taczan., *M. opulenta* Taczan., *M. Branickii* Taczan., enz.

Daaruit heb ik evenwel, bij gebrek aan duidelijke afbeeldingen, geene keuze durven doen; maar bovendien vind ik ook bij die allen eenige, min of meer belangrijke afwijkingen, niet alleen in de kleur-teekening, maar ook in den bouw van cephalothorax, mandibulae, abdomen, enz. De overeenkomstige kenmerken voorbijgaande, daar ik hier in geene vergelijking van die allen kan treden, wijs ik slechts op de voornaamste bijzonderheden, aan de *gemmea* waar te nemen, voor zoover dit tot aanvulling der afbeelding hier noodzakelijk is.

Cephalothoracis, cum appendicibus, conformatio, ut et color flavescens, uti in plurimis Metis tropicis. Pedes valde longi, tibiis et genibus in pari I et II antice nigro-fusco annulati s. maculati.

Abdomen, basi valde prominens, conico-ovatum, ventre corrugato, mamillis sub-apicalibus, magis sitis versus genitale, quod difficile visu, sed valde simplex est, absque limbo colorato et sine epigyne elevatâ. (Nullomodo convenit cum figuris epigynes in nonnullis Metis analogis, a Keyserlingio datis, opere citato.) Pictura abdominalis characteristica sequens est: fundo laete griseo, antice superius et medio quoque dorsi relictâ lineâ subramosâ ejusdem coloris, ubique, — in lateribus quoque et pro parte in ventre, — maculis aut squamis, irregularibus, non rotundatis, sed magis angulosis, argenteis, toto obtecto; hae squamulae, quasi adamantinae aut gemmeae (unde nomen dedi), fortiter scintillant. (Nec harum splendor, nec forma varia polygonalis, in figurâ, caeterum optimâ, plane ad naturam reddi potuerunt).

Longitudo corp. 6 *mm.*

Gen. **Tetragnatha** Latr.

44. *T. extensa* Linn. ♀.

Eén exemplaar nog goed, meerdere bedorven, van Padang.

Formae Solandri *L. K. et Thorell, cum sterno fusco.*

Variat oculis seriei posticae omnibus solito majoribus et lateralibus solito magis appropinquantibus.

45. *T. pulchella* Thor. ♀ et ♂.

Van ieder één herkenbaar exemplaar, de overige te zeer geschonden, van Paja Koemboeh en Alahan pandjang.

Feminae unco mandibulari longo et sub-flexuose incurvato. Maxillis ad latus internum nigro limbatis.

Maris rostro bulbi pulchre recurvo-uncinato, sed duos uncinos (Thor.) distinguere nequeo.

46. *T. flagellans* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeelding).

Eén, erg geschonden, exemplaar, van Fort de Kock.

Noch bij L. Koch, noch bij Keyserling, heb ik omtrent den vorm van den *unguis mandibularis* voldoende overeenkomst aangetroffen. Alleen bestaat eenige analogie met dien der *T. ferox* L. K., »Arachn. Austral." T. XIV, Fig. 4.

Cephalothorace, cum mandibulis et pedibus, luteis, ungui rubro-fusco; abdomine griseo infuscato, propter corrugationem non describendo. Epigyne postice cum limbo semilunari albo.

Mandibulae cephalothoraci longitudine fere aequales, porrectae, divaricantes, mediocriter fortes, basi tenuiores, apicem versus leviter incrassatae; apice, tam intus quam extus, dente acuminato armatae, hoc paullulum longiore; spatium inerme pone dentem interiorem anticum et dentium seriem solitam versus basin valde magnum; his parvis, regularibus, numero 5 *aut* 6. *Unguis muticus, aut absque dente, fortis, longus, in rectâ lineâ mensuratus certe mandibulo non multo brevior, singulari modo anguloso-incurvatus et flexuosus, quasi flagelliformis (unde nomen dedi).*

Longitudo corp. 8 *mm.*

analogie, misschien zelfs gelijkheid hebben met onze *gemmea*; als daar zijn: *M. insularis* Keys., *M. argentea* Keys., *M. longimana* Taczan., *M. opulenta* Taczan., *M. Branickii* Taczan., enz.

Daaruit heb ik evenwel, bij gebrek aan duidelijke afbeeldingen, geene keuze durven doen; maar bovendien vind ik ook bij die allen eenige, min of meer belangrijke afwijkingen, niet alleen in de kleur-teekening, maar ook in den bouw van cephalothorax, mandibulae, abdomen, enz. De overeenkomstige kenmerken voorbijgaande, daar ik hier in geene vergelijking van die allen kan treden, wijs ik slechts op de voornaamste bijzonderheden, aan de *gemmea* waar te nemen, voor zoover dit tot aanvulling der afbeelding hier noodzakelijk is.

Cephalothoracis, cum appendicibus, conformatio, ut et color flavescens, uti in plurimis Metis tropicis. Pedes valde longi, tibiis et genibus in pari I et II antice nigro-fusco annulati s. maculati.

Abdomen, basi valde prominens, conico-ovatum, ventre corrugato, mamillis sub-apicalibus, magis sitis versus genitale, quod difficile visu, sed valde simplex est, absque limbo colorato et sine epigyne elevatâ. (Nullomodo convenit cum figuris epigynes in nonnullis Metis analogis, a Keyserlingio datis, opere citato.) Pictura abdominalis characteristica sequens est: fundo laete griseo, antice superius et medio quoque dorsi relictâ lineâ subramosâ ejusdem coloris, ubique, — in lateribus quoque et pro parte in ventre, — maculis aut squamis, irregularibus, non rotundatis, sed magis angulosis, argenteis, toto obtecto; hae squamulae, quasi adamantinae aut gemmeae (unde nomen dedi), fortiter scintillant. (Nec harum splendor, nec forma varia polygonalis, in figurâ, caeterum optimâ, plane ad naturam reddi potuerunt).

Longitudo corp. 6 *mm.*

Gen. **Tetragnatha** Latr.

44. *T. extensa* Linn. ♀.

Eén exemplaar nog goed, meerdere bedorven, van Padang.

Formae Solandri *L. K. et Thorell, cum sterno fusco.*

Variat oculis seriei posticae omnibus solito majoribus et lateralibus solito magis appropinquantibus.

45. *T. pulchella* Thor. ♀ et ♂.

Van ieder één herkenbaar exemplaar, de overige te zeer geschonden, van Paja Koemboeh en Alahan pandjang.

Feminae unco mandibulari longo et sub-flexuose incurvato. Maxillis ad latus internum nigro limbatis.

Maris rostro bulbi pulchre recurvo-uncinato, sed duos uncinos (Thor.) distinguere nequeo.

46. *T. flagellans* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeelding).

Eén, erg geschonden, exemplaar, van Fort de Kock.

Noch bij L. Koch, noch bij Keyserling, heb ik omtrent den vorm van den *unguis mandibularis* voldoende overeenkomst aangetroffen. Alleen bestaat eenige analogie met dien der *T. ferox* L. K., »Arachn. Austral." T. XIV, Fig. 4.

Cephalothorace, cum mandibulis et pedibus, luteis, ungui rubro-fusco; abdomine griseo infuscato, propter corrugationem non describendo. Epigyne postice cum limbo semilunari albo.

Mandibulae cephalothoraci longitudine fere aequales, porrectae, divaricantes, mediocriter fortes, basi tenuiores, apicem versus leviter incrassatae; apice, tam intus quam extus, dente acuminato armatae, hoc paullulum longiore; spatium inerme pone dentem interiorem anticum et dentium seriem solitam versus basin valde magnum; his parvis, regularibus, numero 5 *aut* 6. *Unguis muticus, aut absque dente, fortis, longus, in rectâ lineâ mensuratus certe mandibulo non multo brevior, singulari modo anguloso-incurvatus et flexuosus, quasi flagelliformis (unde nomen dedi).*

Longitudo corp. 8 *mm.*

NB. T. ferox *unguem habet ad basin dente armatum et prima ejus flexura multo minor est et non angulosa, uti in nostro exemplari.* T. tenerae *Thor. unguis descriptio magis pro illa valet, sed mandibulae dentatio nimis differt.*

Gen. **Nephila** Leach.

47. *N. maculata* Fabr. ♀.

Deze en de volgende *Nephila* zijn voorhanden in tal van grootendeels zeer defecte exemplaren, afkomstig van Boven-Rawas, Lebong en Redjang, Napal litjin, Soengei Aboe en Soeroelangoen.

48. *N. Walckenaerii* Dol. ♀ jun. et ♂ ad.

Ook zeer vele, meestal slecht geconserveerde voorwerpen, en alle in meerdere of mindere mate tot de forma *penicillum* Dol. behoorende. Twee *mares* zijn van Lebong en Redjang.

Voor de collectie had ik n⁰. 47 en n⁰. 48 reeds afzonderlijk gerangschikt. Doch ik ben het geheel met onzen beroemden Thorell eens (»Studi" III), dat n⁰. 48 met n⁰. 47 in hoofdzaak overeenkomt, en dat de *Walckenaerii*, de *Kühlii*, de *Hasseltii*, slechts meer of minder belangrijke *varieteiten* zijn van de *maculata* Fabr. of de *chrysogaster* Walck. Van Thorell's *forma principalis* der *maculata* vond ik één groot pracht-exemplaar (49 ad 50 mm.); *pedibus totis nigris, sed palpis pro parte tarsali totâ et pro dimidio partis tibialis nigris, pro ceteris articulis pulchre flavo-aurantiacis.*

Van de *mares* vond ik, voor beide, ook maar ééne soort, van 6 mm., geheel overeenkomende met de beschrijving door Thorell (»Studi" I) van de *Walckenaerii* Dol. gegeven. Als eenig verschil moet ik echter voor de *pedes* in onze beide voorwerpen aanteekenen: *nullum adest vestigium spinarum longarum nigrarum. An omnes abrasae?*

49. *N.* n. sp. ♂. (Vgl. de Afbeeldingen).

In 3 exemplaren van Paja Koemboeh en Soepajang.

Deze zijn alzoo gevonden op *andere* plaatsen van Midden-Sumatra dan de vorige *Nephilae*, en zijn ook blijkbaar geheel verschillende van de voor deze beschreven *mares*. Opmerkelijk is, dat *geene* tweede vrouwelijke soort in deze verzameling is aangetroffen, tot welke deze mares zouden kunnen behooren.

Cephalothorace absque picturâ, unicolore, nitido, ut in aliis Nephilae maribus, cum oculis praecedenti analogis, sed medianis majoribus et magis contiguis, toto, cum palpis, sterno, mandibulis, maxillis et labio, coxis et femorum initiis, ex rubro flavescente. Palpi bulbo, pedibus (brevioribus, fortioribus et longe aculeatis) et mamillis (apicalibus) nigro-fuscis. Sterno non tuberculato, ad latera striolis obliquis, parum distinctis, 3 ad 4 nigricantibus; in duobus exemplaribus, lineâ medianâ laetiori.

Abdomine nitido, magis ovato quam cylindrato, scutato, cephalothorace vix longiore, in dorsi medio versus apicem figurâ regulari, hexagonâ, urnae- aut monumenti-formi, profunde fuscâ, ornato. Ventre griseo, cum 4 maculis exiguis, albescentibus, nigro cinctis, obliquis, in quadrato positis.

Palpis, caeteroquin solitis in Nephilae maribus similibus, anterius instructis spirâ genitali nigrâ, solito multum fortiore et latiore et quasi flagelli-formi (fere ut in N. flagellante *L. Koch* (Ar. Austr. Tab. XII Fig. 5), *quae species caeterum aliis signis nimis a nostra differt).*

Longitudo $4^1/_2$ *ad* $5^1/_2$ *mm.*

(An propter dorsi picturam N. »urna" *dicenda?)*

NB. T. ferox *unguem habet ad basin dente armatum et prima ejus flexura multo minor est et non angulosa, uti in nostro exemplari.* T. tenerae *Thor. unguis descriptio magis pro illa valet, sed mandibulae dentatio nimis differt.*

Gen. **Nephila** Leach.

47. *N. maculata* Fabr. ♀.

Deze en de volgende *Nephila* zijn voorhanden in tal van grootendeels zeer defecte exemplaren, afkomstig van Boven-Rawas, Lebong en Redjang, Napal litjin, Soengei Aboe en Soeroelangoen.

48. *N. Walckenaerii* Dol. ♀ jun. et ♂ ad.

Ook zeer vele, meestal slecht geconserveerde voorwerpen, en alle in meerdere of mindere mate tot de forma *penicillum* Dol. behoorende. Twee *mares* zijn van Lebong en Redjang.

Voor de collectie had ik n°. 47 en n°. 48 reeds afzonderlijk gerangschikt. Doch ik ben het geheel met onzen beroemden Thorell eens (»Studi" III), dat n°. 48 met n°. 47 in hoofdzaak overeenkomt, en dat de *Walckenaerii*, de *Kühlii*, de *Hasseltii*, slechts meer of minder belangrijke *varieteiten* zijn van de *maculata* Fabr. of de *chrysogaster* Walck. Van Thorell's *forma principalis* der *maculata* vond ik één groot pracht-exemplaar (49 ad 50 mm.); *pedibus totis nigris, sed palpis pro parte tarsali totâ et pro dimidio partis tibialis nigris, pro ceteris articulis pulchre flavo-aurantiacis.*

Van de *mares* vond ik, voor beide, ook maar éene soort, van 6 mm., geheel overeenkomende met de beschrijving door Thorell (»Studi" I) van de *Walckenaerii* Dol. gegeven. Als eenig verschil moet ik echter voor de *pedes* in onze beide voorwerpen aanteekenen: *nullum adest vestigium spinarum longarum nigrarum. An omnes abrasae?*

49. *N.* n. sp. ♂. (Vgl. de Afbeeldingen).

In 3 exemplaren van Paja Koemboeh en Soepajang.

Deze zijn alzoo gevonden op *andere* plaatsen van Midden-Sumatra dan de vorige *Nephilae*, en zijn ook blijkbaar geheel verschillende van de voor deze beschreven *mares*. Opmerkelijk is, dat *geene* tweede vrouwelijke soort in deze verzameling is aangetroffen, tot welke deze mares zouden kunnen behooren.

Cephalothorace absque picturâ, unicolore, nitido, ut in aliis Nephilae maribus, cum oculis praecedenti analogis, sed medianis majoribus et magis contiguis, toto, cum palpis, sterno, mandibulis, maxillis et labio, coxis et femorum initiis, ex rubro flavescente. Palpi bulbo, pedibus (brevioribus, fortioribus et longe aculeatis) et mamillis (apicalibus) nigro-fuscis. Sterno non tuberculato, ad latera striolis obliquis, parum distinctis, 3 *ad* 4 *nigricantibus; in duobus exemplaribus, lineâ medianâ laetiori.*

Abdomine nitido, magis ovato quam cylindrato, scutato, cephalothorace vix longiore, in dorsi medio versus apicem figurâ regulari, hexagonâ, urnae- aut monumenti-formi, profunde fuscâ, ornato. Ventre griseo, cum 4 *maculis exiguis, albescentibus, nigro cinctis, obliquis, in quadrato positis.*

Palpis, caeteroquin solitis in Nephilae maribus similibus, anterius instructis spirâ genitali nigrâ, solito multum fortiore et latiore et quasi flagelli-formi (fere ut in N. flagellante *L. Koch* (Ar. Austr. Tab. XII Fig. 5), *quae species caeterum aliis signis nimis a nostra differt).*

Longitudo $4^1/_2$ *ad* $5^1/_2$ *mm.*

(An propter dorsi picturam N. »urna" *dicenda?)*

Gen. **Nephilengys** L. Koch.

50. *N. Malabarensis* Walck. ♀.

Van deze zeer gewone, tropische spin, die op Sumatra weinig minder veelvuldig schijnt voor te komen dan *Ep. diademata* bij ons, was in deze verzameling, bij vergelijking met de overige, verreweg het grootste aantal, doch alleen in vrouwelijke voorwerpen, aanwezig. Bijna op al de reeds genoemde vindplaatsen werden er aangetroffen. De meeste exemplaren waren van de oorden voor de *Nephilae* aangeteekend, andere van Padang, Solok, Boea, Fort de Kock en Limoen.

Door het zeer groote materiaal van mij ter beschikking staande individuen, — alle vrouwelijke, — waaronder behalve *adultae*, enkele *vetulae* en *plenae* en vele *juniores*, ben ik in staat gesteld tot hare onderlinge vergelijking op groote schaal, en tot vergelijking met voorwerpen van dit geslacht, mij van vroeger uit Ambon, Java, Borneo, Celebes en Australië bekend geworden.

Character essentialis a Walckenaer, *descriptiones ulteriores et figurae a* Doleschall, Cambridge, Thorell *et* L. Koch *datae*, *me magis magisque confirmant in opinione*[1]), *unam tantum hucusque* »*speciem*" *Nephilengys cognitam esse*, *nimirum supra notatam.*

Ab alterâ parte fatendum est, *hanc insolito gradu a typo variare.*

Hujus araneae tam luteas (Albino's) *quam ut ita dicam Mauras vidi*, *colore dorsi fundamentali a luteo usque ad fusco-nigrum*, *et cephalothoracis a brunneo ad nigrum*, *variante. Palpi typici*, *semi-nigri*, *semi-flavi*, *in pullulis et junioribus toti lutei (excepto summo apice)*, *in senioribus fere aut toti nigri inveniuntur. Coloratio sterni*, *cum labio*, *aurantiaco-flava vario modo nigro limbata est. Pedes typici late annulati*, *interdum fere unicolores esse possunt*, *sed hoc rarius*, *in vetulae exemplari unico (longitudinis* $22^1/_2$ *mm.) totis fusco-nigris. Ventris autem macularum dispositio*, *tam characteristica*, *saltem in nostris exemplaribus*, *non ita a typicâ differt*, *ut notatu dignum sit. In picturâ abdominis dorsi*, *e contra*, *aetate*, *graviditate*, *abrasione*, *magnae anomaliae conspiciuntur (quin in dicto exemplari vetulae fere tota evanida est); semper tamen remanentibus lineis sive vittis lateralibus obliquis*, *in spiritu testaceis*, *in siccatis subargenteo-albescentibus. In vulvâ foveae*, *modo latioris*, *modo angustioris*, *conformatio caeteroquin non aberrat ab illâ*, *quae tam lucide a Thorellio* (»Studi" II) *describitur et a L. Kochio* (Ar. Austr. Tab. XI, Fig. 7) *depingitur.*

Subfam. **Uloborini.**

Gen. **Uloborus** Latr.

51. *U. Zosis* Walck. ♀ en ♂.

Van elk één exemplaar, van Fort de Kock.

Ofschoon de rugteekening niet duidelijk te onderscheiden is, zijn onze spinnen toch goed als zoodanig te kenmerken. Ten overvloede heeft mijn beroemde vriend Thorell deze diagnose bevestigd.

52. *U. ign. spec.* ♀ jun.

Eén exemplaar, van Boven-Rawas, niet bijzonder goed geconserveerd, behoort onmiskenbaar tot dit genus.

---

[1]) Quam, ut nunc video (»Studi" III), etiam Thorellius amplectitur.

Gen. **Nephilengys** L. Koch.

50. *N. Malabarensis* Walck. ♀.

Van deze zeer gewone, tropische spin, die op Sumatra weinig minder veelvuldig schijnt voor te komen dan *Ep. diademata* bij ons, was in deze verzameling, bij vergelijking met de overige, verreweg het grootste aantal, doch alleen in vrouwelijke voorwerpen, aanwezig. Bijna op al de reeds genoemde vindplaatsen werden er aangetroffen. De meeste exemplaren waren van de oorden voor de *Nephilae* aangeteekend, andere van Padang, Solok, Boea, Fort de Kock en Limoen.

Door het zeer groote materiaal van mij ter beschikking staande individuen, — alle vrouwelijke, — waaronder behalve *adultae*, enkele *vetulae* en *plenae* en vele *juniores*, ben ik in staat gesteld tot hare onderlinge vergelijking op groote schaal, en tot vergelijking met voorwerpen van dit geslacht, mij van vroeger uit Ambon, Java, Borneo, Celebes en Australië bekend geworden.

Character essentialis a Walckenaer, *descriptiones ulteriores et figurae a* Doleschall, Cambridge, Thorell *et* L. Koch *datae, me magis magisque confirmant in opinione*[1], *unam tantum hucusque »speciem" Nephilengys cognitam esse, nimirum supra notatam.*

Ab alterâ parte fatendum est, hanc insolito gradu a typo variare.

Hujus araneae tam luteas (Albino's) *quam ut ita dicam Mauras vidi, colore dorsi fundamentali a luteo usque ad fusco-nigrum, et cephalothoracis a brunneo ad nigrum, variante. Palpi typici, semi-nigri, semi-flavi, in pullulis et junioribus toti lutei (excepto summo apice), in senioribus fere aut toti nigri inveniuntur. Coloratio sterni, cum labio, aurantiaco-flava vario modo nigro limbata est. Pedes typici late annulati, interdum fere unicolores esse possunt, sed hoc rarius, in vetulae exemplari unico (longitudinis* $22^1/_2$ *mm.) totis fusco-nigris. Ventris autem macularum dispositio, tam characteristica, saltem in nostris exemplaribus, non ita a typicâ differt, ut notatu dignum sit. In picturâ abdominis dorsi, e contra, aetate, graviditate, abrasione, magnae anomaliae conspiciuntur (quin in dicto exemplari vetulae fere tota evanida est); semper tamen remanentibus lineis sive vittis lateralibus obliquis, in spiritu testaceis, in siccatis subargenteo-albescentibus. In vulvâ foveae, modo latioris, modo angustioris, conformatio caeteroquin non aberrat ab illâ, quae tam lucide a Thorellio* (»Studi" II) *describitur et a L. Kochio* (Ar. Austr. Tab. XI, Fig. 7) *depingitur.*

Subfam. **Uloborini.**

Gen. **Uloborus** Latr.

51. *U. Zosis* Walck. ♀ en ♂.

Van elk één exemplaar, van Fort de Kock.

Ofschoon de rugteekening niet duidelijk te onderscheiden is, zijn onze spinnen toch goed als zoodanig te kenmerken. Ten overvloede heeft mijn beroemde vriend Thorell deze diagnose bevestigd.

52. *U. ign. spec.* ♀ jun.

Eén exemplaar, van Boven-Rawas, niet bijzonder goed geconserveerd, behoort onmiskenbaar tot dit genus.

---

[1]) Quam, ut nunc video (»Studi" III), etiam Thorellius amplectitur.

Cum U. plumipede *Luc.* (Arachn. de l'Algérie) *in eo tantum conveniens quod duobus insignitur* tuberibus *humeralibus*, *sat magnis.*

U. Sinensi *Sim.* (Et. Arachn. II Mém.) *quoque solummodo* oculatione *affinis.*

Pictura corporis ut et pedum adhuc incerta, *sed his nullomodo pilosis nec plumosis*, *magis glabris.*

Cephalothorace flavescente, *absque signis characteristicis aliis*, *quam quod caput impressione transversâ a thorace altiori*, *globoso separatum sit. Sterno lateribus subtuberculatis infuscatis*, *in medio lineâ flavâ relictâ. Abdomine ovato-triquetro*, *albo-griseo*, *tuberibus postice et maculis irregularibus*, *abruptis*, *in medio dorsi*, *nigricantibus. Mamillis longioribus et fortioribus*, *fuscescentibus*, *ad latera striolis parvis*, *obliquis*, *nigricantibus ornatis*, *sed ipsis non nigrore tinctis. Vulvâ vulvam* Zosis *jam simulante. Ventre albo-griseo*, *in medio cum striâ longitudinali angustâ*, *inter hanc et mamillas cum quatuor punctis nigris obscuris. Pedibus*, *cum palpis*, *luteis*, *unicoloribus*, *solummodo ad articulationes*, *praesertim subtus*, *infuscatis.*

Longit. corp. 6 *mm.*

An »humeralis" *dicendus?*

SECTIO B. RETITELARIAE.

Fam. THERIDIOIDAE.

Gen. **Phoroncidia** Westw.

Aanmerking. Verg. hier mijne waarneming omtrent het geslacht *Acrosoma*, gevoegd achter de lijst der Gasteracanthiden, boven bl. 17.

53. *P. acrosomoïdes* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeeldingen).

Slechts in twee exemplaren, waarvan één sterk gemutileerd, van Lebong en Redjang.

Tota rubescens, *nitida*, *cute coriaceâ glabrâ*, *spinosa*, *palpis*, *tarsis et* spinis *subnigro infuscatis*, *hisce toto coelo diversis ab iis*, *quibus* »Plectana argoides" *instructa est in Doleschallii figurâ*, *et praeter illam etiam* »Phoroncidia aciculata" *in descriptione Thorellii*, *inprimis propter harum longitudinem multo majorem et defectum*, *in specie nostrâ*, *spinae septimae posticae.*

Hanc ob causam diagnosin specialem necessariam esse arbitror.

Cephalothorax antice ovatus, *postice rotundatus*, *aliquantulum longior quam latior*, *capite valde angustato*, *sursum elevato et paullulum antrorsum prominente*, *fronte aream oculorum confertorum gerente*, *clypeo alto. Oculi* 8 *minuti; medianis anticis*, *in animali siccato*, *pupillatis;* 4 *medii in quadrangulo plus quam oculorum diameter in quavis directione a sese distantes; medianis anticis posticis paullo majoribus et paullo magis distantibus. Oculi laterales conjuncti*, *perparum a mediis remoti*, *caeteris minores*, *fere in medio inter medianos positi*, *sed oblique in declivitate marginali*, *ita ut magis ad medianos posticos accedere videantur (quod tamen difficile pingi potuit).*

Mandibulae parvae, *directae*, *parallelae*, *subcylindratae*, *ungui simplici ordinario. Maxillae semilunatae labio fere dimidio longiores*, *hoc illis multo latiore. Sterno magno*, *late cordato*, *granuloso*, *rugoso. Palpi tenues*, *longi*, *ordinarii. Pedes elongati*, *in ordine* 4, 1, 2, 3, *aliquantulum tenuiores quam in figurâ*, *parum pilosi*, *nec aculeati (ut videtur)*, *femoribus I et IV paris perlongis*, *patellis et tibiis antice paullo incrassatis*, *tarsorum unguiculis exiguis*, *lente vix visibilibus.*

Abdominis scutum dorsale planum cephalothorace duplo longius, *inaequaliter quadrigo-*

Cum U. plumipede *Luc.* (Arachn. de l'Algérie) *in eo tantum conveniens quod duobus insignitur* tuberibus *humeralibus*, *sat magnis.*

U. Sinensi *Sim.* (Et. Arachn. II Mém.) *quoque solummodo* oculatione *affinis.*

Pictura corporis ut et pedum adhuc incerta, *sed his nullomodo pilosis nec plumosis*, *magis glabris.*

Cephalothorace flavescente, *absque signis characteristicis aliis*, *quam quod caput impressione transversâ a thorace altiori*, *globoso separatum sit. Sterno lateribus subtuberculatis infuscatis*, *in medio lineâ flavâ relictâ. Abdomine ovato-triquetro*, *albo-griseo*, *tuberibus postice et maculis irregularibus*, *abruptis*, *in medio dorsi*, *nigricantibus. Mamillis longioribus et fortioribus*, *fuscescentibus*, *ad latera striolis parvis*, *obliquis*, *nigricantibus ornatis*, *sed ipsis non nigrore tinctis. Vulvâ vulvam* Zosis *jam simulante. Ventre albo-griseo*, *in medio cum striâ longitudinali angustâ*, *inter hanc et mamillas cum quatuor punctis nigris obscuris. Pedibus*, *cum palpis*, *luteis*, *unicoloribus*, *solummodo ad articulationes*, *praesertim subtus*, *infuscatis.*

Longit. corp. 6 *mm.*

An »humeralis" *dicendus?*

SECTIO B. RETITELARIAE.

Fam. THERIDIOIDAE.

Gen. **Phoroncidia** Westw.

Aanmerking. Verg. hier mijne waarneming omtrent het geslacht *Acrosoma*, gevoegd achter de lijst der Gasteracanthiden, boven bl. 17.

53. *P. acrosomoïdes* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeeldingen).

Slechts in twee exemplaren, waarvan één sterk gemutileerd, van Lebong en Redjang.

Tota rubescens, *nitida*, *cute coriaceâ glabrâ*, *spinosa*, *palpis*, *tarsis et* spinis *subnigro infuscatis*, *hisce toto coelo diversis ab iis*, *quibus* »Plectana argoides" *instructa est in Doleschallii figurâ*, *et praeter illam etiam* »Phoroncidia aciculata" *in descriptione Thorellii*, *inprimis propter harum longitudinem multo majorem et defectum*, *in specie nostrâ*, *spinae septimae posticae.*

Hanc ob causam diagnosin specialem necessariam esse arbitror.

Cephalothorax antice ovatus, *postice rotundatus*, *aliquantulum longior quam latior*, *capite valde angustato*, *sursum elevato et paullulum antrorsum prominente*, *fronte aream oculorum confertorum gerente*, *clypeo alto. Oculi* 8 *minuti; medianis anticis*, *in animali siccato*, *pupillatis;* 4 *medii in quadrangulo plus quam oculorum diameter in quavis directione a sese distantes; medianis anticis posticis paullo majoribus et paullo magis distantibus. Oculi laterales conjuncti*, *perparum a mediis remoti*, *caeteris minores*, *fere in medio inter medianos positi*, *sed oblique in declivitate marginali*, *ita ut magis ad medianos posticos accedere videantur (quod tamen difficile pingi potuit).*

Mandibulae parvae, *directae*, *parallelae*, *subcylindratae*, *ungui simplici ordinario. Maxillae semilunatae labio fere dimidio longiores*, *hoc illis multo latiore. Sterno magno*, *late cordato*, *granuloso*, *rugoso. Palpi tenues*, *longi*, *ordinarii. Pedes elongati*, *in ordine* 4, 1, 2, 3, *aliquantulum tenuiores quam in figurâ*, *parum pilosi*, *nec aculeati (ut videtur)*, *femoribus I et IV paris perlongis*, *patellis et tibiis antice paullo incrassatis*, *tarsorum unguiculis exiguis*, *lente vix visibilibus.*

Abdominis scutum dorsale planum cephalothorace duplo longius, *inaequaliter quadrigo-*

num, postice latius, caeterum multo longius quam latius. Pars lateralis et ventralis conico-trigona cum cylindro vel turri mamillari alto, crasso, in medio ventris, ad apicem trigoni, fortiter eminente, nitido, coriaceo, transverse subruguloso. Mamillis 6 brevissimis. Valvulâ anali, iis appositâ, nigro marginatâ. Vulva, parum distincta, labio anteriore (epigyne?) paullo elevato, foveâ simplici, transversâ, bilabiatâ constare videtur. Ubique abdomen scatet seriebus ocellorum et ocellulorum parumper impressorum et praesertim in lateribus et ventre quasi musivorum (in spiritu), e rubro micantium. In scuto dorsali in medio et posterius 5 oculi rotundi, laete flavescentes; minores obscuriores fuscescunt; ad latera quoque hic illic maculae aut guttulae flavae. (Haec structura sub lente forti aut microscopio observanda). Humeri inermes, sed dorso et angulis posticis spinosis. Spinae 6, modice fortes, nullomodo »graciles" nec »gracillimae" dicendae, cylindraceae, basi inflatae, marginales; non plane rectae, sed apice sub-incurvatae seu flexae, omnes divaricantes et longae, fere ejusdem longitudinis, hanc tibiae cum patellâ IV paris adaequantes.

Duae anteriores 1 mm. a humeris distantes, sursum et anterius spectant.

Duae mediae sursum et retro directae, 2 mm. magis postice positae.

Duae posteriores, in angulis externis, fortiter retro et deorsum flexae, 1 mm. a mediis distant.

Longitudo corporis 6 mm. (cephalothorax 2, abdomen 4 mm.).

NB. *Estne revera* »Phoroncidiae", *aut potius novi generis* »Pseudacrosoma" *species? Sin ad posterius pertineat,* stenocephala *dicenda et ad* Orbitelarias *referenda est.*

Gen. **Ariamnes** Thor.

54. *A. setipes* sp. n. ♀ (Vgl. de Afbeelding).

Eén, wat de pooten betreft, zeer verminkt exemplaar, van Limoen.

In algemeenen vorm eenigermate overeenkomende met *A. gracilis* L. K., doch daarvan in de meeste bijzonderheden verschillende. Van zilver- of goudglans is geen spoor; en daar de overige teekening vrij goed bewaard is gebleven, komt het mij niet waarschijnlijk voor, dat die geheel en al zou zijn afgewreven.

Cephalothorax ovatus, capite angustato et sub-elevato. Flavescit, cum margine rubro-fusco et lineâ medianâ antice subgeminatâ, postice tripartitâ, ejusdem coloris. Subtus thorax insolito more pone sternum elongatur, ita ut ejus margo inferior posterior cum lateribus coxalibus eo loco libera appareat. Oculi conferti pro genere dispositi, duobus medianis anticis rotundis et nigro pupillatis, lateralibus et medianis posticis magis rufescentibus, illis sub-ovatis. Sternum nigro-fuscum, ovato-triangulare, pedibus, praecipue posterioribus, longe a thoracis margine remotis, illi affixis. Mandibulae longae, tenuiores, perpendiculares, conico-cylindratae, parallelae, fuscae, ungui relative forti, rubro.

Maxillae valde longae, longitudine mandibulas fere aequantes, et labio fusco, quadrangulari, parvissimo, plus quam triplo longiores, huic basi proximae et versus apicem supra hoc convergentes, luteae, in medio flavae. Palpi valde longi, albi, ordinarii, in articulo tibiali subtus semi-annulo nigro-fusco insignes.

Pedes (praesertim femora et metatarsi) solito longiores, sed non valde graciles, parum pilosi, e flavo albescunt; femora cum punctis brunneis, genua et patellae cum annulis irregularibus, flavo- et nigro-fuscis; tibiis antice (et femoribus quoque, ut credo, quamquam eo loco fortiter abrasa sunt) nonnullis setis longis et validissimis, nigris, armatis (unde nomen proposui).

Abdomen habitu generali triquetro plus minus ad habitum gracilis *accedens. Coloris fundamentalis grisei. Pictura dorsalis nigro-brunnea, medium tenens inter eam quâ Kochius* gracilem *delineavit, et eam quae in nostrâ* Singa conica *observatur, difficile describenda; summo apice conico, dorso ceterum cylindrato, hoc valde insolite picto parvis maculis pustulaeformi-elevatis, rotundatis, nigris 6 aut 7. Abhinc ad conum mamillarem longum et crassum, inferius directum, ad latera declivitatis posterioris, duae ducuntur lineae flexuosae, fuscae. Mamillae ipsae luteae, breves, tenues, ad basin circumdantur 5 aut 6 maculis fuscis ovatis.*

num, postice latius, caeterum multo longius quam latius. Pars lateralis et ventralis conico-trigona cum cylindro vel turri mamillari alto, crasso, in medio ventris, ad apicem trigoni, fortiter eminente, nitido, coriaceo, transverse subruguloso. Mamillis 6 brevissimis. Valvulâ anali, iis appositâ, nigro marginatâ. Vulva, parum distincta, labio anteriore (epigyne?) paullo elevato, foveâ simplici, transversâ, bilabiatâ constare videtur. Ubique abdomen scatet seriebus ocellorum et ocellulorum parumper impressorum et praesertim in lateribus et ventre quasi musivorum (in spiritu), e rubro micantium. In scuto dorsali in medio et posterius 5 oculi rotundi, laete flavescentes; minores obscuriores fuscescunt; ad latera quoque hic illic maculae aut guttulae flavae. (Haec structura sub lente forti aut microscopio observanda). Humeri inermes, sed dorso et angulis posticis spinosis. Spinae 6, modice fortes, nullomodo »graciles" nec »gracillimae" dicendae, cylindraceae, basi inflatae, marginales; non plane rectae, sed apice sub-incurvatae seu flexae, omnes divaricantes et longae, fere ejusdem longitudinis, hanc tibiae cum patellâ IV paris adaequantes.

Duae anteriores 1 mm. a humeris distantes, sursum et anterius spectant.

Duae mediae sursum et retro directae, 2 mm. magis postice positae.

Duae posteriores, in angulis externis, fortiter retro et deorsum flexae, 1 mm. a mediis distant.

Longitudo corporis 6 mm. (cephalothorax 2, abdomen 4 mm.).

NB. *Estne revera* »Phoroncidiae", *aut potius novi generis* »Pseudacrosoma" *species? Sin ad posterius pertineat*, stenocephala *dicenda et ad* Orbitelarias *referenda est.*

Gen. **Ariamnes** Thor.

54. *A. setipes* sp. n. ♀ (Vgl. de Afbeelding).

Eén, wat de pooten betreft, zeer verminkt exemplaar, van Limoen.

In algemeenen vorm eenigermate overeenkomende met *A. gracilis* L. K., doch daarvan in de meeste bijzonderheden verschillende. Van zilver- of goudglans is geen spoor; en daar de overige teekening vrij goed bewaard is gebleven, komt het mij niet waarschijnlijk voor, dat die geheel en al zou zijn afgewreven.

Cephalothorax ovatus, capite angustato et sub-elevato. Flavescit, cum margine rubro-fusco et lineâ medianâ antice subgeminatâ, postice tripartitâ, ejusdem coloris. Subtus thorax insolito more pone sternum elongatur, ita ut ejus margo inferior posterior cum lateribus coxalibus eo loco libera appareat. Oculi conferti pro genere dispositi, duobus medianis anticis rotundis et nigro pupillatis, lateralibus et medianis posticis magis rufescentibus, illis sub-ovatis. Sternum nigro-fuscum, ovato-triangulare, pedibus, praecipue posterioribus, longe a thoracis margine remotis, illi affixis. Mandibulae longae, tenuiores, perpendiculares, conico-cylindratae, parallelae, fuscae, ungui relative forti, rubro.

Maxillae valde longae, longitudine mandibulas fere aequantes, et labio fusco, quadrangulari, parvissimo, plus quam triplo longiores, huic basi proximae et versus apicem supra hoc convergentes, luteae, in medio flavae. Palpi valde longi, albi, ordinarii, in articulo tibiali subtus semi-annulo nigro-fusco insignes.

Pedes (praesertim femora et metatarsi) solito longiores, sed non valde graciles, parum pilosi, e flavo albescunt; femora cum punctis brunneis, genua et patellae cum annulis irregularibus, flavo- et nigro-fuscis; tibiis antice (et femoribus quoque, ut credo, quamquam eo loco fortiter abrasa sunt) nonnullis setis longis et validissimis, nigris, armatis (unde nomen proposui).

Abdomen habitu generali triquetro plus minus ad habitum gracilis *accedens. Coloris fundamentalis grisei. Pictura dorsalis nigro-brunnea, medium tenens inter eam quâ Kochius* gracilem *delineavit, et eam quae in nostrâ* Singa conica *observatur, difficile describenda; summo apice conico, dorso ceterum cylindrato, hoc valde insolite picto parvis maculis pustulaeformi-elevatis, rotundatis, nigris 6 aut 7. Abhinc ad conum mamillarem longum et crassum, inferius directum, ad latera declivitatis posterioris, duae ducuntur lineae flexuosae, fuscae. Mamillae ipsae luteae, breves, tenues, ad basin circumdantur 5 aut 6 maculis fuscis ovatis.*

In ventris medio nonnullae maculae albae (an in vivo argenteae?) conspicuae sunt, et scuta pulmonalia, albescentia, praesertim interius limbo profunde rubro-fusco circumdantur, postice bifido. Vulva, aut genitale, difficile visu, quasi tribus punctis exiguis, parum elevatis, constare videtur, epigyne in medio vix a foveis lateralibus distinguenda.

NB. *In ventris connubio pharyngeo cum thorace adhuc notabilis videtur* processus *parvus, conicus, albus, sterno ad basin affixus, ut videtur. An liber? An solummodo petiolus formae insolitae? Sed supra hunc processum petiolum ordinarium brunnei coloris et latiorem observare licet* [1]).

Longitudo corp. 7 mm.

Gen. **Argyrodes** Sim.

55. *A. miniaceus* Dol. ♀.

Twee goed gebleven, meerdere ten deele geschonden, exemplaren uit Padang en Soepajang.

Ratione habita vittarum et macularum dorsi argentearum, accedit quoque ad Amboinensem *Thor., sed in genere* miniacei *(aut* miniati *Thor.) characteres specifici adsunt.*

56. *A. delicatulus* Thor. ♀ jun.

Eén enkel exemplaartje van dit zeer kleine schitterende zilver-spinnetje, — slechts iets langer dan 3 mm. —, van Solok.

Abdomine in declivitate posticâ non nigro argenteo maculato, sed toto argenteo.

Gen. **Pachygnatha** Sund.

57. *P. Vethii* n. sp. ♂.

Weder slechts, helaas! in één exemplaar, uit Boea.

Ieder araneoloog zal uit den geheelen habitus dezer spin haar op het eerste gezicht diagnosticeeren als tot het geslacht *Pachygnatha* behoorende; ofschoon zij *veel grooter en krachtiger* is dan de bekende Europeesche en Noord-Amerikaansche soorten, bezit zij gelijken oogenstand en overeenkomstige lichaamsvormen. Eene uitvoerige beschrijving acht ik dus voor haar minder noodig; ik meen met de volgende korte aanteekeningen te kunnen volstaan.

Cephalothoracis picei nitidi pictura aliquomodo convenit cum eâ quae in Listeri *et* tristriatâ *C. K. cernitur, sed striâ medianâ latiore et pone caput (cognitis multo elevatius) incipiente, versus marginem oblique bifurcante; marginibus latius infuscatis. Fovea magna, cum duabus impressionibus ovatis nigris. Mandibulae fortes, nigro-fuscae, nitidissimae, inflato-crassae, dente interiore anteriore validissimo. Maxillis non magnis, sed ante insolito more exterius triangulariter ampliatis; labio humili semiovato, ut videtur, sterno affixo; hoc obcordato, ad latera tuberculato; omnibus piceis.*

Abdominis ex flavo grisei pictura, valde abrasa, tamen etiam plus minusve cum picturâ aliarum Pachygnatharum *convenire videtur; ventre in medio cum vittâ sat latâ nigricante, albo limbatâ; genitale, ut videtur, simplex, parum elevatum; mamillae mediocres, fuscescentes.*

Pedes solito multo longiores, inprimis metatarsi paris 1, lutei, ad articulos incrassati et infuscati, sat fortes, solito quoque pilosiores, sed modice aculeati.

---

[1]) In Proceedings o. t. Zool. Soc. o. London, zie ik, in Part. III, Oct. 1881, door Cambridge melding gemaakt van een' analogen processus bij zijne *Mutina furcifera* (Gasteracanthidae); hij vond bij haar »a kind of corneous point at the underside of the petiole, projecting beneath the »posterior extremity of the sternum".

In ventris medio nonnullae maculae albae (an in vivo argenteae?) conspicuae sunt, et scuta pulmonalia, albescentia, praesertim interius limbo profunde rubro-fusco circumdantur, postice bifido. Vulva, aut genitale, difficile visu, quasi tribus punctis exiguis, parum elevatis, constare videtur, epigyne in medio vix a foveis lateralibus distinguenda.

NB. *In ventris connubio pharyngeo cum thorace adhuc notabilis videtur* processus *parvus, conicus, albus, sterno ad basin affixus, ut videtur. An liber? An solummodo petiolus formae insolitae? Sed supra hunc processum petiolum ordinarium brunnei coloris et latiorem observare licet* [1]).

Longitudo corp. 7 mm.

Gen. **Argyrodes** Sim.

55. *A. miniaceus* Dol. ♀.

Twee goed gebleven, meerdere ten deele geschonden, exemplaren uit Padang en Soepajang.

Ratione habita vittarum et macularum dorsi argentearum, accedit quoque ad Amboinensem *Thor., sed in genere* miniacei *(aut* miniati *Thor.) characteres specifici adsunt.*

56. *A. delicatulus* Thor. ♀ jun.

Eén enkel exemplaartje van dit zeer kleine schitterende zilver-spinnetje, — slechts iets langer dan 3 mm. —, van Solok.

Abdomine in declivitate posticâ non nigro argenteo maculato, sed toto argenteo.

Gen. **Pachygnatha** Sund.

57. *P. Vethii* n. sp. ♂.

Weder slechts, helaas! in één exemplaar, uit Boea.

Ieder araneoloog zal uit den geheelen habitus dezer spin haar op het eerste gezicht diagnosticeeren als tot het geslacht *Pachygnatha* behoorende; ofschoon zij *veel grooter en krachtiger* is dan de bekende Europeesche en Noord-Amerikaansche soorten, bezit zij gelijken oogenstand en overeenkomstige lichaamsvormen. Eene uitvoerige beschrijving acht ik dus voor haar minder noodig; ik meen met de volgende korte aanteekeningen te kunnen volstaan.

Cephalothoracis picei nitidi pictura aliquomodo convenit cum eâ quae in Listeri *et* tristriatâ *C. K. cernitur, sed striâ medianâ latiore et pone caput (cognitis multo elevatius) incipiente, versus marginem oblique bifurcante; marginibus latius infuscatis. Fovea magna, cum duabus impressionibus ovatis nigris. Mandibulae fortes, nigro-fuscae, nitidissimae, inflato-crassae, dente interiore anteriore validissimo. Maxillis non magnis, sed ante insolito more exterius triangulariter ampliatis; labio humili semiovato, ut videtur, sterno affixo; hoc obcordato, ad latera tuberculato; omnibus piceis.*

Abdominis ex flavo grisei pictura, valde abrasa, tamen etiam plus minusve cum picturâ aliarum Pachygnatharum *convenire videtur; ventre in medio cum vittâ sat latâ nigricante, albo limbatâ; genitale, ut videtur, simplex, parum elevatum; mamillae mediocres, fuscescentes.*

Pedes solito multo longiores, inprimis metatarsi paris 1, lutei, ad articulos incrassati et infuscati, sat fortes, solito quoque pilosiores, sed modice aculeati.

---

[1]) In Proceedings o. t. Zool. Soc. o. London, zie ik, in Part. III, Oct. 1881, door Cambridge melding gemaakt van een' analogen processus bij zijne *Mutina furcifera* (Gasteracanthidae); hij vond bij haar »a kind of corneous point at the underside of the petiole, projecting beneath the »posterior extremity of the sternum".

Palpi perlongi, flexuosi, tenues, generi analogi, albescentes, cum bulbo nitido rubro-fusco, sed hic anterius mucrone, parvo, nigro, extus curvato aut uncinato, insigni, quod non in cognitis observavi.

Maxima differentia autem consistit in ejus magnitudine, *quum sit cognitis plus quam duplo major.*

Longitudo corporis 10 *mm.*

Aanm. Eerst had ik deze P. »gigas" willen noemen, doch ik verkoos bovenstaanden naam ter eere van den Hoogleeraar P. J. Veth, die de ziel dezer schoone Nederlandsche Expeditie is geweest.

Gen. Theridion Walck.

58. *T. amoenum* Th. ♀.

Eén exemplaar, uit Limoen.

Met Thorell vind ik ook aan dit voorwerp eenige analogie met *T. sisyphium* Cl. niet te miskennen. Is *amoenum* niet ook zeer nabij verwant aan *T. mundulum* L. Koch?

59. *T. longipes* n. sp. ♂.

Eén exemplaar, van Fort de Kock.

Wanneer men de grootere oogen, den groveren en langeren bouw, en de kleurteekening van het abdomen uitzondert, doet dit spinnetje overigens ook wel denken aan het voorkomen van de Micryphantiden in het algemeen, en in het bijzonder aan dat van *Micr. erythrocephalus* C. K. Het schijnt mij wel toe, eenige verwantschap met *T. setosum* L. K. te bezitten, doch het abdomen vertoont geene *setae*, de cephalothorax geenen donkeren middelband en de beenen geene ringen, zooals op de figuur van Koch (Pl. XXII, 1). De grootte komt wel overeen.

Eene korte diagnose moge zulks aantoonen:

Cephalothorace ovato-rotundato, cum fronte leviter angustatâ et capite altiore, ut et sterno obcordato; mandibulis longis, tenuioribus; maxillis elongatis; labio humili; palpis, pedibusque omnibus, ex rubro laete flavis. Oculi pro genere, sed paullo majores et elevatiores.

Abdomine ovato, griseo, in medio dorsi et ad latera nonnullis punctulis albis notato; ventre in regione genitali nigro et regione mamillari nigris maculis, plus minus confluentibus, circumdatâ; ipsae mamillae ordinariae, sat fortes, flavescentes.

Pedibus modice fortibus, sed valde elongatis, praesertim par I (unde nomen), non dense, sed longe pilosis, pilis rigidioribus et valde regularibus.

Palpi sat longi, non tenues, parte digitali brevi, aliquomodo inflatâ aut geniculatâ, ut in Erigone rufipede *Sund., sed minori gradu; parte tarsali simplici, oblongo-ovatâ, angustâ, subtus spiralem nigro-fuscam* (»en tire-bouchon") *continente.*

Longitudo corp. 3½ *mm. Long. ped. I paris* 8½ *mm.*

60. *T. plumipes* n. sp. ♀.

Eén exemplaar, te zeer verminkt om behoorlijk te kunnen worden beschreven, maar toch belangrijk genoeg om kortelijk te worden vermeld, afkomstig van Lebong.

Naar het oordeel van mijn beroemden vriend Thorell, die het ter loops in bezichtiging heeft gehad, zou de beharing der pooten als het ware een' overgang tot het genus *Meta* aanduiden.

Cephalothorace, cum sterno, mandibulis palpisque flavis; pedibus albo-luteis, late et laete flavo annulatis, perlongis, pilosioribus, tibiis, praesertim anterius, pulchre fasciculato-plumosis (unde nomen).

Abdomine cum ventre nigricante, illo ad basin in medio albo, lineis albissimis longitudinalibus et transversis, praecipue in lateribus, in quadrata irregularia diviso; mamillis ordinariis, fuscescentibus; epigyne magnâ, conico-elevatâ, nigrâ, nitidiore.

Longitudo corp. 3 *mm.*

Palpi perlongi, flexuosi, tenues, generi analogi, albescentes, cum bulbo nitido rubro-fusco, sed hic anterius mucrone, parvo, nigro, extus curvato aut uncinato, insigni, quod non in cognitis observavi.

Maxima differentia autem consistit in ejus magnitudine, *quum sit cognitis plus quam duplo major.*

Longitudo corporis 10 *mm.*

Aanm. Eerst had ik deze P. »gigas" willen noemen, doch ik verkoos bovenstaanden naam ter eere van den Hoogleeraar P. J. Veth, die de ziel dezer schoone Nederlandsche Expeditie is geweest.

Gen. Theridion Walck.

58. *T. amoenum* Th. ♀.

Eén exemplaar, uit Limoen.

Met Thorell vind ik ook aan dit voorwerp eenige analogie met *T. sisyphium* Cl. niet te miskennen. Is *amoenum* niet ook zeer nabij verwant aan *T. mundulum* L. Koch?

59. *T. longipes* n. sp. ♂.

Eén exemplaar, van Fort de Kock.

Wanneer men de grootere oogen, den groveren en langeren bouw, en de kleurteekening van het abdomen uitzondert, doet dit spinnetje overigens ook wel denken aan het voorkomen van de Micryphantiden in het algemeen, en in het bijzonder aan dat van *Micr. erythrocephalus* C. K. Het schijnt mij wel toe, eenige verwantschap met *T. setosum* L. K. te bezitten, doch het abdomen vertoont geene *setae*, de cephalothorax geenen donkeren middelband en de beenen geene ringen, zooals op de figuur van Koch (Pl. XXII, 1). De grootte komt wel overeen.

Eene korte diagnose moge zulks aantoonen:

Cephalothorace ovato-rotundato, cum fronte leviter angustatâ et capite altiore, ut et sterno obcordato; mandibulis longis, tenuioribus; maxillis elongatis; labio humili; palpis, pedibusque omnibus, ex rubro laete flavis. Oculi pro genere, sed paullo majores et elevatiores.

Abdomine ovato, griseo, in medio dorsi et ad latera nonnullis punctulis albis notato; ventre in regione genitali nigro et regione mamillari nigris maculis, plus minus confluentibus, circumdatâ; ipsae mamillae ordinariae, sat fortes, flavescentes.

Pedibus modice fortibus, sed valde elongatis, praesertim par I (unde nomen), non dense, sed longe pilosis, pilis rigidioribus et valde regularibus.

Palpi sat longi, non tenues, parte digitali brevi, aliquomodo inflatâ aut geniculatâ, ut in Erigone rufipede *Sund., sed minori gradu; parte tarsali simplici, oblongo-ovatâ, angustâ, subtus spiralem nigro-fuscam* (»en tire-bouchon") *continente.*

Longitudo corp. $3\frac{1}{2}$ *mm. Long. ped. I paris* $8\frac{1}{2}$ *mm.*

60. *T. plumipes* n. sp. ♀.

Eén exemplaar, te zeer verminkt om behoorlijk te kunnen worden beschreven, maar toch belangrijk genoeg om kortelijk te worden vermeld, afkomstig van Lebong.

Naar het oordeel van mijn beroemden vriend Thorell, die het ter loops in bezichtiging heeft gehad, zou de beharing der pooten als het ware een' overgang tot het genus *Meta* aanduiden.

Cephalothorace, cum sterno, mandibulis palpisque flavis; pedibus albo-luteis, late et laete flavo annulatis, perlongis, pilosioribus, tibiis, praesertim anterius, pulchre fasciculato-plumosis (unde nomen).

Abdomine cum ventre nigricante, illo ad basin in medio albo, lineis albissimis longitudinalibus et transversis, praecipue in lateribus, in quadrata irregularia diviso; mamillis ordinariis, fuscescentibus; epigyne magnâ, conico-elevatâ, nigrâ, nitidiore.

Longitudo corp. 3 *mm.*

61. *T. argentinum* n. sp. ♀. (Vgl. de Afbeelding).

Eén, aan de pooten verminkt exemplaar, van Soepajang.

Er schijnen meerdere exotische »zilver-*Theridium*'s" te bestaan. *Th.* »*argentatum*" Keys. is eene geheel andere soort. *Theridiosoma* »*argenteolum*" Cambr. is mij slechts bij name bekend.

Dat dit voorwerp een *Theridium* is (of misschien eene *Steatoda*, daar de middeloogen vrij groot zijn), kan uit den geheelen habitus, den vorm van cephalothorax, de rangschikking der oogen, den bouw der mandibels, de zitplaats der mamillae, enz. veilig worden opgemaakt. De eigenaardige kleur en gedaante van den rug van het abdomen nogtans wijzen eenigszins op analogie met sommige *Meta*'s.

Daar er eene teekening van wordt gegeven, kan de beschrijving kort zijn.

Cephalothorax glaber, rotundato-ovatus; mandibulae longae, tenuiores, cum ungui rufo, solito aliquantulum longiori; maxillae longae antice parum ampliatae; labium minimum, semilunare; sternum cordiforme, subglobosum, nitidum; palpi et pedes modice longi et pilosi, ordinarii; omnibus coloris fundamentalis lutei, sed cephalothorace in medio et ad margines, sterno, cum labio et maxillis, palpis pedibusque ad extremitates e fusco nigricantibus.

Abdomen oblongo globosum, ut et venter, colore fundamentali fusco-nigro; ad humeros et pone eos cum duobus tuberibus parum altis, quasi semilunaribus, ad marginem inferiorem cingulo subargenteo circumdatis; in medio dorsi series punctorum geminatorum, ad latera utrinque duae maculae majores et in lateribus antice lineola obliqua (uti in nonnullis Linyphiis*); omnibus argenteis; venter in medio, inter genitale et mamillas, punctis quatuor in quadrato positis ornatur itidem argenteis, anterioribus majoribus et valde scintillantibus; vulva magna, parum elevata, cum foveâ rotundâ, nigro marginatâ, subcrenatâ; mamillas longiores, supra in apice, striae paucae obscurae, transversae, incurvatae, flavescentes comitantur.*

Longitudo corp. 4 mm.

Fam. ENYOIDAE.

(Zodarioidae Karsch).

Gen. **Storena** Walck.

62. *S. (?) melanognatha* n. sp. ♀. (Vgl. de Afbeeldingen).

Daar ik twijfelde omtrent de systematische plaatsing dezer fraaie spin-soort, heeft mijn beroemde vriend Thorell de goedheid gehad, haar, zij het slechts ter loops, te willen bezichtigen en mij, op grond vooral van den bouw der mamillae, op het denkbeeld gebracht, dat zij vermoedelijk tot het geslacht *Storena* zou behooren. Eerst had ik meer gedacht aan het genus *Lachesis* Walck. (*Laches* Thor.), maar de oogenstand is, — trouwens ook voor *Storena*, — afwijkende. Van den anderen kant vond ik bij Walckenaer gewag gemaakt van de eigenaardige richting der *ungues mandibulares* (»contournés en bas"), en van den niet minder vreemden vorm der *apices maxillares* (»terminés en pointe cunéiforme"), — beide bijzonderheden op ons voorwerp van toepassing. Of het alzoo eene *Storena* is dan wel eene *Laches*, waag ik niet te beslissen; wel dat het geen *Habronestes* L. Koch is, waarover ik eerst insgelijks had getwijfeld, dewijl bij dezen de bovenste en onderste mamillae niet in lengte verschillen. Voor het overige teekent Koch een paar species van dit geslacht, t. w. zijnen *pictus* en vooral zijnen *annulipes* (Arachn. Austr. T. XXV, F. 1—3), met welken ons voorwerp, voor den eenen meer wat het achterlijf betreft, voor den anderen meer wat de pooten aangaat, eene groote overeenkomst vertoont, voor beide intusschen den buik uitgezonderd. Wat *Storena* aangaat, heb ik de *rufescens* en de *zebra* van Thorell (»Studi" III) slechts vluchtig kunnen vergelijken, doch genoeg om te bespeuren, dat het Sumatraansche individu daarmede eene groote affiniteit heeft, en evenzoo

61. *T. argentinum* n. sp. ♀. (Vgl. de Afbeelding).

Eén, aan de pooten verminkt exemplaar, van Soepajang.

Er schijnen meerdere exotische »zilver-*Theridium*'s" te bestaan. *Th.* »*argentatum*" Keys. is eene geheel andere soort. *Theridiosoma* »*argenteolum*" Cambr. is mij slechts bij name bekend.

Dat dit voorwerp een *Theridium* is (of misschien eene *Steatoda*, daar de middeloogen vrij groot zijn), kan uit den geheelen habitus, den vorm van cephalothorax, de rangschikking der oogen, den bouw der mandibels, de zitplaats der mamillae, enz. veilig worden opgemaakt. De eigenaardige kleur en gedaante van den rug van het abdomen nogtans wijzen eenigszins op analogie met sommige *Meta*'s.

Daar er eene teekening van wordt gegeven, kan de beschrijving kort zijn.

Cephalothorax glaber, rotundato-ovatus; mandibulae longae, tenuiores, cum ungui rufo, solito aliquantulum longiori; maxillae longae antice parum ampliatae; labium minimum, semilunare; sternum cordiforme, subglobosum, nitidum; palpi et pedes modice longi et pilosi, ordinarii; omnibus coloris fundamentalis lutei, sed cephalothorace in medio et ad margines, sterno, cum labio et maxillis, palpis pedibusque ad extremitates e fusco nigricantibus.

Abdomen oblongo globosum, ut et venter, colore fundamentali fusco-nigro; ad humeros et pone eos cum duobus tuberibus parum altis, quasi semilunaribus, ad marginem inferiorem cingulo subargenteo circumdatis; in medio dorsi series punctorum geminatorum, ad latera utrinque duae maculae majores et in lateribus antice lineola obliqua (uti in nonnullis Linyphiis*); omnibus argenteis; venter in medio, inter genitale et mamillas, punctis quatuor in quadrato positis ornatur itidem argenteis, anterioribus majoribus et valde scintillantibus; vulva magna, parum elevata, cum foveâ rotundâ, nigro marginatâ, subcrenatâ; mamillas longiores, supra in apice, striae paucae obscurae, transversae, incurvatae, flavescentes comitantur.*

Longitudo corp. 4 mm.

Fam. ENYOIDAE.

(Zodarioidae Karsch).

Gen. **Storena** Walck.

62. *S. (?) melanognatha* n. sp. ♀. (Vgl. de Afbeeldingen).

Daar ik twijfelde omtrent de systematische plaatsing dezer fraaie spin-soort, heeft mijn beroemde vriend Thorell de goedheid gehad, haar, zij het slechts ter loops, te willen bezichtigen en mij, op grond vooral van den bouw der mamillae, op het denkbeeld gebracht, dat zij vermoedelijk tot het geslacht *Storena* zou behooren. Eerst had ik meer gedacht aan het genus *Lachesis* Walck. (*Laches* Thor.), maar de oogenstand is, — trouwens ook voor *Storena*, — afwijkende. Van den anderen kant vond ik bij Walckenaer gewag gemaakt van de eigenaardige richting der *ungues mandibulares* (»contournés en bas"), en van den niet minder vreemden vorm der *apices maxillares* (»terminés en pointe cunéiforme"), — beide bijzonderheden op ons voorwerp van toepassing. Of het alzoo eene *Storena* is dan wel eene *Laches*, waag ik niet te beslissen; wel dat het geen *Habronestes* L. Koch is, waarover ik eerst insgelijks had getwijfeld, dewijl bij dezen de bovenste en onderste mamillae niet in lengte verschillen. Voor het overige teekent Koch een paar species van dit geslacht, t. w. zijnen *pictus* en vooral zijnen *annulipes* (Arachn. Austr. T. XXV, F. 1—3), met welken ons voorwerp, voor den eenen meer wat het achterlijf betreft, voor den anderen meer wat de pooten aangaat, eene groote overeenkomst vertoont, voor beide intusschen den buik uitgezonderd. Wat *Storena* aangaat, heb ik de *rufescens* en de *zebra* van Thorell (»Studi" III) slechts vluchtig kunnen vergelijken, doch genoeg om te bespeuren, dat het Sumatraansche individu daarmede eene groote affiniteit heeft, en evenzoo

ook, voor de rugteekening, met zijne vroeger beschreven *formosa* (Ar. nov. Holl. öfversigt, 1870 n°. 4), die intusschen bijna dubbel zoo groot is.

Bij geen der analoge voorwerpen echter zag ik gewag gemaakt van den reeds vermelden bouw der mandibelhaken en der maxillen, zoodat ik liever eene nieuwe soort voor deze spin heb voorgesteld, hoe ongaarne ik anders daartoe besluit.

Zie hier hare diagnose:

Cephalothorace truncato, oblongo-ovato, globoso, parte cephalicâ a thoracicâ non distinctâ, nitido, excepto clypeo piloso fere glabro; clypeo altissimo, cum fronte, convexo (clypei altitudo mandibularum longitudinem subaequat); mandibulae perpendiculares, latiores, sed parum globosae, subconicae, antice et interne sat longe nigro-pilosae; ungues breves, parum incurvati et »subtus reclinati"; maxillae semilunares, in labium valde inclinatae, »cum hoc inferius directae", ita ut fere cum mandibulis parallelae sint (quod in figurâ exprimi non potuit), »ad apicem transverse triangulares", ut primo adspectu videantur, aeque ac mandibulae, ungui praeditae esse; labium liberum, subtriquetrum, fere aeque longum ac maxillae, iis saltem plane inclusum; oculi 8 subaequales, in duabus seriebus, anticâ minus, posticâ fortissime, retro curvatis; mediani quatuor, quorum antici majores, fere quadratum formant longius quam latius; duo laterales fere, sed non prorsus, contingentes, subobliqui, non multum a medianis anticis remoti (propter formam capitis globosam oculorum positio accurate pingi nequit); palpi longi, ordinarii; sternum obcordatum; pedes modice fortes ac longi, 4, 1, 2, 3, subpilosi et aculeati, tarsi ut videtur triunguiculares.

Abdomine ovato, cephalothorace, sed parum, longiore; vulvâ, cum epigyne rotundatâ, parum elevatâ, utrinque foveâ, aut potius fissurâ, ovatâ, transversâ constante. Mamillis 6, »duabus inferioribus multo longioribus" et aliquantulum ceteris, praesertim medianis, crassioribus.

Color cephalothoracis profunde rubro-niger; mandibularum, labii et sterni ex flavo fuscus; maxillae albo-fuscae, »ad apicem transverse triangularem nigerrime maculatae et barbatae" (unde nomen); pedes et palpi testacei, coxis supra rufescentibus, infra albescentibus, femoribus infuscatis, ceteroquin pedibus non annulatis. Abdomine griseo-rubro, ab basin dorsi cum duabus maculis semilunaribus, divaricantibus, in medio cum triangulo, ex septem punctis, versus apicem convergentibus, formato; supra amun cum maculâ trigonâ; inter hanc et triangulum dorsale insuper in lineâ medianâ adsunt duo puncta subsequentia minuta; quovis latere cum serie longitudinali quatuor macularum irregularium, majorum; ventre cum quatuor striis longitudinalibus, internis brevioribus, externis latioribus; — hisce figuris omnibus ex flavo albescentibus; epigyne flavida, fusco-marginata; mamillae ex fusco albae, inferiores flavescentes; parte basali, sat magnâ, albicante, hac infra circumvallatâ semiannulo nigricante, qui, sub microscopio visus, setulis brevibus formari videtur.

Longitudo corp. circa 8 mm. (cephaloth. $3^1/_2$, abdomen $4^1/_2$).

Fam. SCYTODOIDAE.

Subfam. **Scytodinae.**

Gen. **Scytodes** Latr.

63. *S. marmorata* L. K. ♀.

Eén vrij goed geconserveerd exemplaar uit Boven-Rawas, en één geheel geschonden uit Solok.

Deze groote *Scytodes*, — ons voorwerp heeft eene lengte van 9 mm., — komt mij voor, althans in de essentiëele kenmerken, niet te verschillen van de *marmorata* van Taczanowsky, welke echter door dezen minder uitvoerig dan door Koch werd beschreven. Een jeugdig vrouwelijk

ook, voor de rugteekening, met zijne vroeger beschreven *formosa* (Ar. nov. Holl. öfversigt, 1870 nº. 4), die intusschen bijna dubbel zoo groot is.

Bij geen der analoge voorwerpen echter zag ik gewag gemaakt van den reeds vermelden bouw der mandibelhaken en der maxillen, zoodat ik liever eene nieuwe soort voor deze spin heb voorgesteld, hoe ongaarne ik anders daartoe besluit.

Zie hier hare diagnose:

Cephalothorace truncato, oblongo-ovato, globoso, parte cephalicâ a thoracicâ non distinctâ, nitido, excepto clypeo piloso fere glabro; clypeo altissimo, cum fronte, convexo (clypei altitudo mandibularum longitudinem subaequat); mandibulae perpendiculares, latiores, sed parum globosae, subconicae, antice et interne sat longe nigro-pilosae; ungues breves, parum incurvati et »subtus reclinati"; maxillae semilunares, in labium valde inclinatae, »cum hoc inferius directae", ita ut fere cum mandibulis parallelae sint (quod in figurâ exprimi non potuit), »ad apicem transverse triangulares", ut primo adspectu videantur, aeque ac mandibulae, ungui praeditae esse; labium liberum, subtriquetrum, fere aeque longum ac maxillae, iis saltem plane inclusum; oculi 8 subaequales, in duabus seriebus, anticâ minus, posticâ fortissime, retro curvatis; mediani quatuor, quorum antici majores, fere quadratum formant longius quam latius; duo laterales fere, sed non prorsus, contingentes, subobliqui, non multum a medianis anticis remoti (propter formam capitis globosam oculorum positio accurate pingi nequit); palpi longi, ordinarii; sternum obcordatum; pedes medice fortes ac longi, 4, 1, 2, 3, subpilosi et aculeati, tarsi ut videtur triunguiculares.

Abdomine ovato, cephalothorace, sed parum, longiore; vulvâ, cum epigyne rotundatâ, parum elevatâ, utrinque foveâ, aut potius fissurâ, ovatâ, transversâ constante. Mamillis 6, »duabus inferioribus multo longioribus" et aliquantulum ceteris, praesertim medianis, crassioribus.

Color cephalothoracis profunde rubro-niger; mandibularum, labii et sterni ex flavo fuscus; maxillae albo-fuscae, »ad apicem transverse triangularem nigerrime maculatae et barbatae" (unde nomen); pedes et palpi testacei, coxis supra rufescentibus, infra albescentibus, femoribus infuscatis, ceteroquin pedibus non annulatis. Abdomine griseo-rubro, ab basin dorsi cum duabus maculis semilunaribus, divaricantibus, in medio cum triangulo, ex septem punctis, versus apicem convergentibus, formato; supra amun cum maculâ trigonâ; inter hanc et triangulum dorsale insuper in lineâ medianâ adsunt duo puncta subsequentia minuta; quovis latere cum serie longitudinali quatuor macularum irregularium, majorum; ventre cum quatuor striis longitudinalibus, internis brevioribus, externis latioribus; — hisce figuris omnibus ex flavo albescentibus; epigyne flavida, fusco-marginata; mamillae ex fusco albae, inferiores flavescentes; parte basali, sat magnâ, albicante, hac infra circumvallatâ semiannulo nigricante, qui, sub microscopio visus, setulis brevibus formari videtur.

Longitudo corp. circa 8 mm. (cephaloth. $3^1/_2$, abdomen $4^1/_2$).

Fam. SCYTODOIDAE.

Subfam. **Scytodinae.**

Gen. **Scytodes** Latr.

63. *S. marmorata* L. K. ♀.

Eén vrij goed geconserveerd exemplaar uit Boven-Rawas, en één geheel geschonden uit Solok.

Deze groote *Scytodes*, — ons voorwerp heeft eene lengte van 9 mm., — komt mij voor, althans in de essentiëele kenmerken, niet te verschillen van de *marmorata* van Taczanowsky, welke echter door dezen minder uitvoerig dan door Koch werd beschreven. Een jeugdig vrouwelijk

exemplaar uit Zuid-Amerika (Hollandsch Guyana, Suriname), in mijn bezit, komt met dit uit Sumatra volkomen overeen.

Clypei angulis externis protrusis. Oculis lateralibus in tuberculo valde elevatis. Scutis ventralibus (»Chitin-schildchen" L. K.) *bene distinctis, etc.*

»*Granula vero pilifera*" *cephalothoracis, quorum Thorellius mentionem facit, in neutrâ harum observavi (an abrasa?).*

Subfam. **Pholcinae.**

Gen. **Pholcus** Walck.

64. *P. elongatus* Vins. ♀.

Eén volkomen goed exemplaar, van Fort de Kock.

Komt geheel overeen met de nadere diagnose van Thorell.

Pedibus obscure testaceis, non nigris.

Dorsi pictura »Mimosae-foliis *similis*" *(Vinson).*

65. *P. sisyphoides* Dol. ♀ jun.

Eén, iets verweekt, exemplaar, van Padang.

Zooals bij vroegere gelegenheden, beschouw ik deze soort, zoo dan al niet als volkomen dezelfde, toch als zeer analoog met den *Borbonicus* van Vinson, of de »*Artema*" *convexa* van Cambridge, wier beschrijving ik echter niet heb kunnen vergelijken. De geslachtsnaam van *Pholcus* is beter en ten volle op haar van toepassing.

SECTIO C. TUBITELARIAE.

Fam. HERSILIOIDAE.

Gen. **Hersilia** Sav.

66. *H. Celebensis* Thor. ♀.

Eén, eenigszins geschonden, maar nog best herkenbaar, doch nog niet geheel volwassen, exemplaar, van Limoen.

Van alle soorten van *Hersilia* en *Chalinura*, waarvan ik beschrijvingen geraadpleegd heb, komt deze spin nog het meest overeen met die van *Celebensis*, door Thorell zoo nauwkeurig gegeven. Zij gelijkt in kleurteekening en bouw ook volkomen op een volwassen mannelijk voorwerp, mij vroeger door mijn' vriend Mr. Piepers uit Celebes (Makassar) medegebracht.

Met Thorell houd ik deze soort voor verschillend van de *H. Indica* Luc. et Dol., althans wat betreft de figuur (met *pedes fimbriati!*), door Doleschall gegeven. Aan haar komen veel meer, vooral in de beschrijvingen, nabij de *Edwarsii* Luc. (Ar. d'Algérië) en de *Hildebrandti* Karsch (Zanzibar-Arachn.), zelfs ook de *Chalinura Novae Hollandiae* L. K. van Fickert (Ar. Australiens). Het schijnt mij toe, dat men hier de soorten, ten gevolge van tijdelijk en individueel verschil van kleur van het abdomen, van lengte en richting der mamillae, verschillende naar den leeftijd, weder te veel heeft vermenigvuldigd. De kleur van den »buik", bij de *Hildebrandti* donkerder dan die van den »rug", is echter een kenmerk, dat zich bij de overigen, en vooral bij *Celebensis*, juist omgekeerd verhoudt. Ook de »binnenwaarts gebogen" lange spintepels der

exemplaar uit Zuid-Amerika (Hollandsch Guyana, Suriname), in mijn bezit, komt met dit uit Sumatra volkomen overeen.

Clypei angulis externis protrusis. Oculis lateralibus in tuberculo valde elevatis. Scutis ventralibus (»Chitin-schildchen" L. K.) *bene distinctis, etc.*

»*Granula vero pilifera*" *cephalothoracis, quorum Thorellius mentionem facit, in neutrâ harum observavi (an abrasa?).*

Subfam. **Pholcinae.**

Gen. **Pholcus** Walck.

64. *P. elongatus* Vins. ♀.

Eén volkomen goed exemplaar, van Fort de Kock.

Komt geheel overeen met de nadere diagnose van Thorell.

Pedibus obscure testaceis, non nigris.
Dorsi pictura »Mimosae-foliis *similis*" *(Vinson).*

65. *P. sisyphoides* Dol. ♀ jun.

Eén, iets verweekt, exemplaar, van Padang.

Zooals bij vroegere gelegenheden, beschouw ik deze soort, zoo dan al niet als volkomen dezelfde, toch als zeer analoog met den *Borbonicus* van Vinson, of de »*Artema*" *convexa* van Cambridge, wier beschrijving ik echter niet heb kunnen vergelijken. De geslachtsnaam van *Pholcus* is beter en ten volle op haar van toepassing.

SECTIO C. TUBITELARIAE.

Fam. HERSILIOIDAE.

Gen. **Hersilia** Sav.

66. *H. Celebensis* Thor. ♀.

Eén, eenigszins geschonden, maar nog best herkenbaar, doch nog niet geheel volwassen, exemplaar, van Limoen.

Van alle soorten van *Hersilia* en *Chalinura*, waarvan ik beschrijvingen geraadpleegd heb, komt deze spin nog het meest overeen met die van *Celebensis*, door Thorell zoo nauwkeurig gegeven. Zij gelijkt in kleurteekening en bouw ook volkomen op een volwassen mannelijk voorwerp, mij vroeger door mijn' vriend Mr. Piepers uit Celebes (Makassar) medegebracht.

Met Thorell houd ik deze soort voor verschillend van de *H. Indica* Luc. et Dol., althans wat betreft de figuur (met *pedes fimbriati!*), door Doleschall gegeven. Aan haar komen veel meer, vooral in de beschrijvingen, nabij de *Edwarsii* Luc. (Ar. d'Algérië) en de *Hildebrandti* Karsch (Zanzibar-Arachn.), zelfs ook de *Chalinura Novae Hollandiae* L. K. van Fickert (Ar. Australiens). Het schijnt mij toe, dat men hier de soorten, ten gevolge van tijdelijk en individueel verschil van kleur van het abdomen, van lengte en richting der mamillae, verschillende naar den leeftijd, weder te veel heeft vermenigvuldigd. De kleur van den »buik", bij de *Hildebrandti* donkerder dan die van den »rug", is echter een kenmerk, dat zich bij de overigen, en vooral bij *Celebensis*, juist omgekeerd verhoudt. Ook de »binnenwaarts gebogen" lange spintepels der

genoemde *Chelinura* (die ook veel meer en grootere aculei vertoont, dan de onze), zijn bij de overige soorten meer rechtlijnig. Insgelijks zou de *H. Edwarsii* zich kenmerken door hare éénledige tarsen. (*H. caudata* Sav. heeft eenen geheel anders geteekenden cephalothorax).

Voor deze spinsoort is de afwijking in opgaven omtrent den bouw der lange spintepels merkwaardig. Met Thorell vind ik die bij onze exemplaren bepaald tweeledig. De *mamillae triarticulatae* worden gezegd, voor de *caudata* Sav., een »error sculptoris" te zijn, doch het is vreemd, dat ook Lucas voor zijne *Edwarsii* opnieuw en zeer duidelijk 3 leden afteekent. Bij mijn exemplaar meende ik dit eerst ook te zien, doch bespeurde weldra, dat het 2e lid toevallig in het midden gefractureerd was! Voor dit exemplaar acht ik nog het volgende aanteekeningswaardig:

Color et pictura in dorso abdominis medium tenent inter fere omnes descriptiones, colore fundamentali solito pallidiore. Stigmata fusca impressa adsunt, uti in Edwarsii, *et puncta nigra, non impressa, ad latera hastae medianae, uti in* Hildebrandti. *Praeterea observo, inter hastam et postabdomen (apice anali triquetro), 3 aut 4 paria striolarum transversarum nigrarum.*

In ventre albicante adsunt, in medio, duo foveae seu sulci longitudinales, quos verbo Lucas quoque in suo Edwarsii *commemorat, in fundo punctulis impressis, quasi stictis, notabiles, a regione genitali versus mamillas conice convergentes. Genitale nondum satis evolutum; in hujus plagâ 4 puncta impressa observantur. Mamillae superiores rectae, biarticulatae, corpore, sed parum, breviores.*

Quoad pedes, Thorellii effatum de II pare, »omnium longissimo", de nostro exemplari valere non credo, licet mensurationem exactam facere, in animali emollito, non ausus sim. Pedes, parum pilosi et aculeati, sunt, ut mihi videtur, in ratione 1, 2, 4, 3; par III caeteris multo brevius.

Articulo tarsali unguifero fere triplo minori quam mesotarsus; ambobus, hoc infra, illo toto, infuscatis.

Longitudo corp. 6 mm. Long. mamill. sup. 5 mm.

NB. *Hac opportunitate commemoro, in meo exemplari* masculino *ex Macassar in palporum apice parvum* unguiculum *prodire, uti in* Hersiliola Oraniensi *(Luc. Confer Thorell* »On European Spiders", pag. 116.*)*

Fam. DRASSOIDAE.

Gen. **Segestria** Latr.

67. *S. Snellemannii* n. sp. ♀.

Wederom slechts in één exemplaar, van Moeara Laboe.

Wegens de groote zeldzaamheid van het voorkomen van *Segestriae* in onze Oost-Indiën (bij Thorell vind ik er geen vermeld, ook niet bij L. Koch en Vinson, terwijl Walckenaer slechts een paar soorten, uit Australië en Brazilië, alsmede Nicolet een tweetal uit Chili noemt), heb ik gemeend, daar ons voorwerp van de mij bekende species (de »*gracilis*" van Lucas alleen is mij onbekend) afwijkt, daarvoor eene *nieuwe soort* te moeten voorstellen, aan welke ik, ter eere van den specialen zoöloog der Sumatra-expeditie, den Heer Joh. F. Snelleman, diens naam heb verbonden. (Ofschoon zonder rugteekening is haar habitus onmiskenbaar voor dit genus). Zie hier hare diagnose:

Cephalothorace oblongo-ovato, antice truncato, globoso, capitis magni et altioris lateribus leviter impressis s. sulcatis, sed hoc imperceptibili modo in declivitatem thoracicam transeunte, sine foveâ nec sulco mediano; glabro, valde nitido, subaeneo micante, e nigro rubro-fusco, capite et margine aliquantulum obscurioribus. — Oculi 6 in positione generis, mediani autem, contra regulam, non in directione lineari cum lateralibus anticis, sed cum posticis; omnibus plus minus oblique-ovatis et sese, in paribus, fere contingentibus, subaequalibus, medianis vero minoribus. — Mandibulae, itidem typicae, solito breviores et latere interno magis excavatae, aeneo, non valde viridi, micantes, pilosae; unguibus modice fortibus, ordinariis, rubris. —

genoemde *Chelinura* (die ook veel meer en grootere aculei vertoont, dan de onze), zijn bij de overige soorten meer rechtlijnig. Insgelijks zou de *H. Edwarsii* zich kenmerken door hare één-ledige tarsen. (*H. caudata* Sav. heeft eenen geheel anders geteekenden cephalothorax).

Voor deze spinsoort is de afwijking in opgaven omtrent den bouw der lange spintepels merkwaardig. Met Thorell vind ik die bij onze exemplaren bepaald tweeledig. De *mamillae triarticulatae* worden gezegd, voor de *caudata* Sav., een »error sculptoris" te zijn, doch het is vreemd, dat ook Lucas voor zijne *Edwarsii* opnieuw en zeer duidelijk 3 leden afteekent. Bij mijn exemplaar meende ik dit eerst ook te zien, doch bespeurde weldra, dat het 2e lid toevallig in het midden gefractureerd was! Voor dit exemplaar acht ik nog het volgende aanteekeningswaardig:

Color et pictura in dorso abdominis medium tenent inter fere omnes descriptiones, colore fundamentali solito pallidiore. Stigmata fusca impressa adsunt, uti in Edwarsii, *et puncta nigra, non impressa, ad latera hastae medianae, uti in* Hildebrandti. *Praeterea observo, inter hastam et postabdomen (apice anali triquetro), 3 aut 4 paria striolarum transversarum nigrarum.*

In ventre albicante adsunt, in medio, duo foveae seu sulci longitudinales, quos verbo Lucas quoque in suo Edwarsii *commemorat, in fundo punctulis impressis, quasi stictis, notabiles, a regione genitali versus mamillas conice convergentes. Genitale nondum satis evolutum; in hujus plagâ 4 puncta impressa observantur. Mamillae superiores rectae, biarticulatae, corpore, sed parum, breviores.*

Quoad pedes, Thorellii effatum de II pare, »omnium longissimo", de nostro exemplari valere non credo, licet mensurationem exactam facere, in animali emollito, non ausus sim. Pedes, parum pilosi et aculeati, sunt, ut mihi videtur, in ratione 1, 2, 4, 3; par III caeteris multo brevius.

Articulo tarsali unguifero fere triplo minori quam mesotarsus; ambobus, hoc infra, illo toto, infuscatis.

Longitudo corp. 6 mm. Long. mamill. sup. 5 mm.

NB. *Hac opportunitate commemoro, in meo exemplari* masculino *ex Macassar in palporum apice parvum* unguiculum *prodire, uti in* Hersiliola Oraniensi *(Luc. Confer Thorell* »On European Spiders", pag. 116.*)*

Fam. DRASSOIDAE.

Gen. **Segestria** Latr.

67. *S. Snellemannii* n. sp. ♀.

Wederom slechts in één exemplaar, van Moeara Laboe.

Wegens de groote zeldzaamheid van het voorkomen van *Segestriae* in onze Oost-Indiën (bij Thorell vind ik er geen vermeld, ook niet bij L. Koch en Vinson, terwijl Walckenaer slechts een paar soorten, uit Australië en Brazilië, alsmede Nicolet een tweetal uit Chili noemt), heb ik gemeend, daar ons voorwerp van de mij bekende species (de »*gracilis*" van Lucas alleen is mij onbekend) afwijkt, daarvoor eene *nieuwe soort* te moeten voorstellen, aan welke ik, ter eere van den specialen zoöloog der Sumatra-expeditie, den Heer Joh. F. Snelleman, diens naam heb verbonden. (Ofschoon zonder rugteekening is haar habitus onmiskenbaar voor dit genus). Zie hier hare diagnose:

Cephalothorace oblongo-ovato, antice truncato, globoso, capitis magni et altioris lateribus leviter impressis s. sulcatis, sed hoc imperceptibili modo in declivitatem thoracicam transeunte, sine foveâ nec sulco mediano; glabro, valde nitido, subaeneo micante, e nigro rubro-fusco, capite et margine aliquantulum obscurioribus. — Oculi 6 in positione generis, mediani autem, contra regulam, non in directione lineari cum lateralibus anticis, sed cum posticis; omnibus plus minus oblique-ovatis et sese, in paribus, fere contingentibus, subaequalibus, medianis vero minoribus. — Mandibulae, itidem typicae, solito breviores et latere interno magis excavatae, aeneo, non valde viridi, micantes, pilosae; unguibus modice fortibus, ordinariis, rubris. —

Maxillae rectae, fuscae, apice albescentes, antice parum latiores nec in labium inclinatae; hoc piceo, longiore quam latiore, quadrangulo. — Sternum magnum, ovatum, fuscum, nitidum, brevi-pilosum, margine coxali pulchre albicante et nigro punctato. — Pedibus, in ratione 1, 2, 4, 3 *(quorum paria tria anteriora, uti mos est in* Segestriis, *anterius directa sunt), cum palpis, crassis, fortibus; illis solito parum brevioribus, his ordinariis, pilosioribus et aculeatis; aculeis subtus, in duobus metatarsis anterioribus, quasi serrato-spinosis; tarsis et palpis fortiter unguiculatis; e flavo fuscis, pare I et II, ut et palporum extremitatibus tarsalibus, magis infuscatis. — Abdomine, pro genere, ordinario, ovato, sed cephalothorace non longiore, valde piloso, toto griseo-nigro, absque ullâ picturâ visibili, leviter (an post partum?) transverse rugato, in medio versus apicem aliquantulum clariore (an abraso?). Ventre ejusdem coloris, exceptâ regione pulmonali-genitali subflavescente. Spiraculis ocelliformibus 4 (»tetrasticta" Bertkau). — Genitale valde simplex, cum epigyne vix visibili. — Mamillae* 6 *mediocres, flavescentes, inferioribus crassioribus.*

Longitudo corp. 12 *mm. (circa* 6 + 6 *mm.).*

SECTIO D. TERRITELARIAE.

Fam. THERAPHOSOIDAE.

Gen. **Lip(h)istius** Schiödte.

68. *L. desultor* Sch. ♀ (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén uitmuntend goed geconserveerd exemplaar, door den Hr. Joh. F. Snelleman te Silago gevangen.

Eene voortreffelijke beschrijving van dit uiterst merkwaardige dier is, reeds voor meer dan 30 jaren, gegeven door Prof. Schiödte van Kopenhagen.

Zijne verhandeling draagt tot opschrift »Om en afvigende Slægt af Spindlernes Orden" en verscheen destijds in Naturhistorisk Tidskrift af Henrik Kroyer, Kjöbenhavn, 1846—1849, Band II, pag. 617.

Het door hem voor het eerst bekend gemaakte individu van dit genus was op Poelau Pinang door den Heer van Teylingen gevangen.

Zoowel zijne diagnose, als ongekleurde Afbeeldingen (Tab. V), alsmede de later verschenen beschrijving met mede niet gekleurde Platen van den beroemden Engelschen araneoloog O. P. Cambridge (»on a new species of Liphistius Sch.", in Annals and Magazine of Natural History for April 1875, pag. 249) komen beide, *in al de typische hoofdkenmerken*, met ons exemplaar overeen, *uitgezonderd het ontbreken der mamillae volgens Schiödte.*

Evenzoo als Cambridge bereids voor het Britsche exemplaar, mede afkomstig van Pinang, en dat *wel* van spintepels was voorzien, (waarom hij dit, mijns inziens ten onrechte, als eene nieuwe soort (*L. mammillanus*) beschouwd wilde hebben,) had opgemerkt, bezit ons voorwerp uit Midden-Sumatra *duidelijk gekarakteriseerde spintepels en spinbuisjes*, waarvan ik mij zoo door anatomisch als histologisch mikroskopisch onderzoek ten volle heb mogen overtuigen. Zie hierover mijne »Bijdrage tot de kennis van den Lipistius desultor Schiödte", in Verslagen en Mededeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, Afd. Natuurkunde, 2de Reeks, Deel XV, Januari 1880, en verder het Procesverbaal harer zitting van 29 Mei 1880.

Daar van deze, wijders door *het bedekt zijn van den rug van het abdomen met* 9 *dwarsche, hoornachtige schilden of chitine-platen*, die naar achteren in grootte afnemen [1]), zoo buiten-

---

[1]) Wegens de benedenwaartsche bocht van het achtereinde van het abdomen konden de achterste kleiner en kleiner wordende chitine-plaatjes niet in de Afbeelding worden wedergegeven.

Maxillae rectae, fuscae, apice albescentes, antice parum latiores nec in labium inclinatae; hoc piceo, longiore quam latiore, quadrangulo. — Sternum magnum, ovatum, fuscum, nitidum, brevi-pilosum, margine coxali pulchre albicante et nigro punctato. — Pedibus, in ratione 1, 2, 4, 3 *(quorum paria tria anteriora, uti mos est in* Segestriis, *anterius directa sunt), cum palpis, crassis, fortibus; illis solito parum brevioribus, his ordinariis, pilosioribus et aculeatis; aculeis subtus, in duobus metatarsis anterioribus, quasi serrato-spinosis; tarsis et palpis fortiter unguiculatis; e flavo fuscis, pare I et II, ut et palporum extremitatibus tarsalibus, magis infuscatis. — Abdomine, pro genere, ordinario, ovato, sed cephalothorace non longiore, valde piloso, toto griseo-nigro, absque ullâ picturâ visibili, leviter (an post partum?) transverse rugato, in medio versus apicem aliquantulum clariore (an abraso?). Ventre ejusdem coloris, exceptâ regione pulmonali-genitali subflavescente. Spiraculis ocelliformibus 4 (»tetrasticta" Bertkau). — Genitale valde simplex, cum epigyne vix visibili. — Mamillae* 6 *mediocres, flavescentes, inferioribus crassioribus.*

Longitudo corp. 12 *mm. (circa* 6 + 6 *mm.).*

SECTIO D. TERRITELARIAE.

Fam. THERAPHOSOIDAE.

Gen. **Lip(h)istius** Schiödte.

68. *L. desultor* Sch. ♀ (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén uitmuntend goed geconserveerd exemplaar, door den Hr. Joh. F. Snelleman te Silago gevangen.

Eene voortreffelijke beschrijving van dit uiterst merkwaardige dier is, reeds voor meer dan 30 jaren, gegeven door Prof. Schiödte van Kopenhagen.

Zijne verhandeling draagt tot opschrift »Om en afvigende Slægt af Spindlernes Orden" en verscheen destijds in Naturhistorisk Tidskrift af Henrik Kroyer, Kjöbenhavn, 1846—1849, Band II, pag. 617.

Het door hem voor het eerst bekend gemaakte individu van dit genus was op Poelau Pinang door den Heer van Teylingen gevangen.

Zoowel zijne diagnose, als ongekleurde Afbeeldingen (Tab. V), alsmede de later verschenen beschrijving met mede niet gekleurde Platen van den beroemden Engelschen araneoloog O. P. Cambridge (»on a new species of Liphistius Sch.", in Annals and Magazine of Natural History for April 1875, pag. 249) komen beide, *in al de typische hoofdkenmerken*, met ons exemplaar overeen, *uitgezonderd het ontbreken der mamillae volgens Schiödte.*

Evenzoo als Cambridge bereids voor het Britsche exemplaar, mede afkomstig van Pinang, en dat *wel* van spintepels was voorzien, (waarom hij dit, mijns inziens ten onrechte, als eene nieuwe soort (*L. mammillanus*) beschouwd wilde hebben,) had opgemerkt, bezit ons voorwerp uit Midden-Sumatra *duidelijk gekarakteriseerde spintepels en spinbuisjes*, waarvan ik mij zoo door anatomisch als histologisch mikroskopisch onderzoek ten volle heb mogen overtuigen. Zie hierover mijne »Bijdrage tot de kennis van den Lipistius desultor Schiödte", in Verslagen en Mededeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, Afd. Natuurkunde, 2de Reeks, Deel XV, Januari 1880, en verder het Procesverbaal harer zitting van 29 Mei 1880.

Daar van deze, wijders door *het bedekt zijn van den rug van het abdomen met* 9 *dwarsche, hoornachtige schilden of chitine-platen*, die naar achteren in grootte afnemen [1]), zoo buiten-

---

[1]) Wegens de benedenwaartsche bocht van het achtereinde van het abdomen konden de achterste kleiner en kleiner wordende chitine-plaatjes niet in de Afbeelding worden wedergegeven.

gewoon afwijkende, spin geene *gekleurde* Afbeelding bestond, heb ik gemeend, eene zoodanige aan deze Lijst te moeten toevoegen.

Praeter dicta adhuc sequentia pauca ad diagnosin ulteriorem notanda censeo, quatenus sunt quae non plene descriptionibus et figuris a Schiödte et Cambridge datis respondeant.

Cephalothorax. »*Latitudine mediâ parum longior*" *Sch. Hoc de nostro exemplari non valet. Hujus longitudo* = 16 *et latitudo* = 13 *mm.*

Labium. In exemplari Anglico »*latitudinis majoris*" *dicitur quam in fig. Schiödte. Nostrum plane cum hac et ejus descriptione convenit.*

Palpi. »*Cephalothorace duplo ferme longiores*" *Sch. In nostro paullulum minores esse video. Sunt in relatione* 28 : 16 *mm.*

Pedes. Quod ad hos nondum observatum est, coxas IV paris subtus, interius, inferius, et ad latera, sulcos superficiales, ovatos habere, profunde fusci coloris.

Scuta dorsalia. »*Invicem articulata*" *Sch.* — *Cambr. rogat:* »*Suntne revera* »*articulata*"? *Non affirmare ausim sine anatomicâ analysi. Anteriora quidem paullulum* »*imbricata*" *invenio, sed saltem* 2 *aut* 3 *posteriora tota libera. (Haec differentia fortasse explicanda ex majore aut minore abdominis flexurâ deorsum, in nostro exemplari sat forti).*

Setae supra tubercula prope marginem posteriorem. In nostro exemplari fere totae abrasae sunt.

Tegulae spiraculorum. Schiödte de numero tacet, sed Cambridge dicit: »the spiracular plates are *four* in number, *grouped* closely together". *Id minus rectum mihi videtur. Duo tantum adsunt laminae ventrales transversae,* **absque** *fissurâ medianâ. Ex ipsius Cambridge figurâ idem patet.*

Genitale. De hoc nihil apud scriptores anteriores inveni. Non multum quoque addere possum, attamen observavi, in medio tegulae anterioris, in margine postico, duo parvos processus dentiformes, basi conjunctos, quoque fuscos et corneos. An epigyne?

Apertura ani. In nostro ejus forma et positio magis conveniunt cum descriptione a Schiödte, quam cum hac et figurâ a Cambridge datis.

Longitudo corporis. Non 32, *uti prius scripsi, sed secundam mensuram magis accuratam,* = 35 *mm. (cephaloth.* 16, *abdomen* 14, *mandib.* 5 *mm.).*

Aanmerking. Daar thans de Afdeeling »*Liphistoidae*" van Thorell (»sine mamillis") behoort te vervallen, schijnt mij dit genus het best te kunnen worden opgenomen in de verwante Afdeeling der *Atypinae*. (In de Familie der Zodarionidae bezit het genus *Trigctus* Sim. echter insgelijks een tweetal *abdominale ruggeschildjes*).

SECTIO E. LATERIGRADAE.

Fam. HETEROPODIDAE.

Gen. **Sarotes** Sund.

69. *S.* (*Heteropoda* Sim.) *procerus (?)* L. K. ♀ jun.

Eén, matig goed gebleven, exemplaar, van Soepajang.

Mijne diagnose is bij dit wel gelijkvormig geteekende doch nog jonge dier, zonder ontwikkelde vulva, niet geheel zeker.

In picturâ notatu dignae sunt lineae longitudinales nigrae in femoribus supra, eaedem in palpis et, ut videtur, in dorso quoque mandibularum.

Porro quod ad mamillas albescentes, superiores ad latus, inferiores ad basin nigromaculatas, attinct, singulare videtur, superiores, aliquantulum longiores et tenuiores, diva-

gewoon afwijkende, spin geene *gekleurde* Afbeelding bestond, heb ik gemeend, eene zoodanige aan deze Lijst te moeten toevoegen.

Praeter dicta adhuc sequentia pauca ad diagnosin ulteriorem notanda censeo, quatenus sunt quae non plene descriptionibus et figuris a Schiödte et Cambridge datis respondeant.

Cephalothorax. »Latitudine mediâ parum longior" Sch. Hoc de nostro exemplari non valet. Hujus longitudo = 16 et latitudo = 13 mm.

Labium. In exemplari Anglico »latitudinis majoris" dicitur quam in fig. Schiödte. Nostrum plane cum hac et ejus descriptione convenit.

Palpi. »Cephalothorace duplo ferme longiores" Sch. In nostro paullulum minores esse video. Sunt in relatione 28 : 16 mm.

Pedes. Quod ad hos nondum observatum est, coxas IV paris subtus, interius, inferius, et ad latera, sulcos superficiales, ovatos habere, profunde fusci coloris.

Scuta dorsalia. »Invicem articulata" Sch. — Cambr. rogat: »Suntne revera »articulata"? Non affirmare ausim sine anatomicâ analysi. Anteriora quidem paullulum »imbricata" invenio, sed saltem 2 aut 3 posteriora tota libera. (Haec differentia fortasse explicanda ex majore aut minore abdominis flexurâ deorsum, in nostro exemplari sat forti).

Setae supra tubercula prope marginem posteriorem. In nostro exemplari fere totae abrasae sunt.

Tegulae spiraculorum. Schiödte de numero tacet, sed Cambridge dicit: »the spiracular plates are *four* in number, *grouped* closely together". *Id minus rectum mihi videtur. Duo tantum adsunt laminae ventrales transversae,* **absque** *fissurâ medianâ. Ex ipsius Cambridge figurâ idem patet.*

Genitale. De hoc nihil apud scriptores anteriores inveni. Non multum quoque addere possum, attamen observavi, in medio tegulae anterioris, in margine postico, duo parvos processus dentiformes, basi conjunctos, quoque fuscos et corneos. An epigyne?

Apertura ani. In nostro ejus forma et positio magis conveniunt cum descriptione a Schiödte, quam cum hac et figurâ a Cambridge datis.

Longitudo corporis. Non 32, uti prius scripsi, sed secundam mensuram magis accuratam, = 35 mm. (cephaloth. 16, abdomen 14, mandib. 5 mm.).

Aanmerking. Daar thans de Afdeeling »*Liphistoidae*" van Thorell (»sine mamillis") behoort te vervallen, schijnt mij dit genus het best te kunnen worden opgenomen in de verwante Afdeeling der *Atypinae*. (In de Familie der Zodarionidae bezit het genus *Trigctus* Sim. echter insgelijks een tweetal *abdominale ruggeschildjes*).

SECTIO E. LATERIGRADAE.

Fam. HETEROPODIDAE.

Gen. **Sarotes** Sund.

69. *S.* (*Heteropoda* Sim.) *procerus (?)* L. K. ♀ jun.

Eén, matig goed gebleven, exemplaar, van Soepajang.

Mijne diagnose is bij dit wel gelijkvormig geteekende doch nog jonge dier, zonder ontwikkelde vulva, niet geheel zeker.

In picturâ notatu dignae sunt lineae longitudinales nigrae in femoribus supra, eaedem in palpis et, ut videtur, in dorso quoque mandibularum.

Porro quod ad mamillas albescentes, superiores ad latus, inferiores ad basin nigromaculatas, attinct, singulare videtur, superiores, aliquantulum longiores et tenuiores, diva-

ricare, medias minimas fere cum his in eadem directione aut eodem plano sitas, et inferiores caeteris crassiores esse.

An varietas? An alia species?

Gen. **Heteropoda** Latr.

70. *H. venatoria* L. ♀, ♂.

In een groot aantal, meerendeels defecte, exemplaren, zoo volwassene, met en zonder de bekende groote, plat-ronde of schijfvormige cocons, als vooral halfwassen en zeer jong, uit Boea, Moeara Laboe, Padang, Silago, Solok, en andere plaatsen.

In nonnullis margo cephalothoracis nigra deficit et in aliis dorsum abdominis solummodo 4 puncta impressa perspicua habet.

Gen. **Themeropis** L. K.

71. *T. orichalcea* Sim. ♂ (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén, zeer goed, exemplaar, uit Silago.

Lang heb ik in twijfel gestaan, tot welk genus ik deze *heteropodide* zou brengen. Alleen op mijne korte beschrijving af kon mijn hooggeachte vriend Thorell mij zulks, ten vorigen jare, niet met voldoende zekerheid zeggen, ofschoon hij, naar eene toegezonden teekening der palp, wel met mij dacht, dat het eene »nieuwe" soort zou zijn, en voor dat geval mijn voorgestelden soortnaam van »*bihamata*" goedkeurde. Hij verwees mij toen vooral naar het groote werk van L. Koch. Bij diens nieuw genus *Themeropis* (Ar. Austral., Lief. 15) bepaalde ik mij het meest. De »stand" der *oculi* voor zijne »*severa*" kwam echter veel meer met ons exemplaar overeen, dan hunne »grootte", daar zij, bij genoemde soort, veel kleiner zijn dan bij de onze. Ook den vorm der *femora* (»convexa, in medio crassiora") kon ik niet terugvinden. Maar toch vond ik bij de verdere vergelijking genoeg punten van analogie, om mij aan dit geslacht te houden.

Daarna vond ik eene nieuwe soort van *Themeropis* beschreven door Karsch, blz. 559 van Giebel's Zeitsch. 1859, Taf. VII, namelijk zijne »*paripes*", uit Ceylon. Ook aan haar schijnt onze soort nauw verwant, doch de onze is bijna tweemalen zoo groot, veel donkerder ook van kleur, vooral van kop en pooten, en zij heeft *geene* teekening *in dorso*, zoo als die bij *severa* en *paripes* worden aangegeven, maar is zonder eenige dwars-vlekken of strepen. Insgelijks nadert de *palp* wel in structuur, door hare eigenaardige tibiale processen, tot de onze, maar er blijft toch nog verschil genoeg over, zooals uit eene kopie, bij de Afbeeldingen gegeven, kan blijken.

Ten laatsten nogtans had ik het genoegen, in het mij zeer onlangs ten geschenke gezonden werk van mijn' hooggeëerden begunstiger E. Simon, »Revision d. l. F. d. Sparassidae" 1880, p. 116, diens nieuwe species, de *orichalcea*, uit het met Sumatra meer overeenkomende Borneo, aan te treffen. Vooral zijne beschrijving van den palp (»patte machoire") komt zoozeer met de structuur bij ons exemplaar overeen, dat ik gemeend heb in haar ons voorwerp te mogen begroeten. Intusschen, bij gebrek van daarvoor bestaande teekeningen, heb ik gemeend, dat het niet overbodig was, dezen zeer eigenaardigen palpvorm door een paar Afbeeldingen te illustreeren en aan deze Lijst toe te voegen. (Een min of meer overeenkomstige palpvorm schijnt ook nog te bestaan bij *Hypsinotus cruentus* Bertkau, eene *Drassoïde*. Zie Arachn. Brasiliens, Pl. I Fig. 14).

Daar ik er, voor mijne »would-be" nieuwe soort, reeds eene korte diagnose van had gemaakt, wil ik die ten slotte, wegens de zeldzaamheid van het dier, *ter vergelijking* voor verder onderzoek alsnog laten volgen.

Cephalothorace magno, convexo, non applanato, ovato-rotundato, subglabro, capite lato. Oculis mediis anticis reliquis majoribus, sessilibus, lateralibus tuberculatis, in duabus seriebus,

ricare, medias minimas fere cum his in eadem directione aut eodem plano sitas, et inferiores caeteris crassiores esse.

An varietas? An alia species?

Gen. **Heteropoda** Latr.

70. *H. venatoria* L. ♀, ♂.

In een groot aantal, meerendeels defecte, exemplaren, zoo volwassene, met en zonder de bekende groote, plat-ronde of schijfvormige cocons, als vooral halfwassen en zeer jong, uit Boea, Moeara Laboe, Padang, Silago, Solok, en andere plaatsen.

In nonnullis margo cephalothoracis nigra deficit et in aliis dorsum abdominis solummodo 4 puncta impressa perspicua habet.

Gen. **Themeropis** L. K.

71. *T. orichalcea* Sim. ♂ (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén, zeer goed, exemplaar, uit Silago.

Lang heb ik in twijfel gestaan, tot welk genus ik deze *heteropodide* zou brengen. Alleen op mijne korte beschrijving af kon mijn hooggeachte vriend Thorell mij zulks, ten vorigen jare, niet met voldoende zekerheid zeggen, ofschoon hij, naar eene toegezonden teekening der palp, wel met mij dacht, dat het eene »nieuwe" soort zou zijn, en voor dat geval mijn voorgestelden soortnaam van »*bihamata*" goedkeurde. Hij verwees mij toen vooral naar het groote werk van L. Koch. Bij diens nieuw genus *Themeropis* (Ar. Austral., Lief. 15) bepaalde ik mij het meest. De »stand" der *oculi* voor zijne »*severa*" kwam echter veel meer met ons exemplaar overeen, dan hunne »grootte", daar zij, bij genoemde soort, veel kleiner zijn dan bij de onze. Ook den vorm der *femora* (»convexa, in medio crassiora") kon ik niet terugvinden. Maar toch vond ik bij de verdere vergelijking genoeg punten van analogie, om mij aan dit geslacht te houden.

Daarna vond ik eene nieuwe soort van *Themeropis* beschreven door Karsch, blz. 559 van Giebel's Zeitsch. 1859, Taf. VII, namelijk zijne »*paripes*", uit Ceylon. Ook aan haar schijnt onze soort nauw verwant, doch de onze is bijna tweemalen zoo groot, veel donkerder ook van kleur, vooral van kop en pooten, en zij heeft *geene* teekening *in dorso*, zoo als die bij *severa* en *paripes* worden aangegeven, maar is zonder eenige dwars-vlekken of strepen. Insgelijks nadert de *palp* wel in structuur, door hare eigenaardige tibiale processen, tot de onze, maar er blijft toch nog verschil genoeg over, zooals uit eene kopie, bij de Afbeeldingen gegeven, kan blijken.

Ten laatsten nogtans had ik het genoegen, in het mij zeer onlangs ten geschenke gezonden werk van mijn' hooggeëerden begunstiger E. Simon, »Revision d. l. F. d. Sparassidae" 1880, p. 116, diens nieuwe species, de *orichalcea*, uit het met Sumatra meer overeenkomende Borneo, aan te treffen. Vooral zijne beschrijving van den palp (»patte machoire") komt zoozeer met de structuur bij ons exemplaar overeen, dat ik gemeend heb in haar ons voorwerp te mogen begroeten. Intusschen, bij gebrek van daarvoor bestaande teekeningen, heb ik gemeend, dat het niet overbodig was, dezen zeer eigenaardigen palpvorm door een paar Afbeeldingen te illustreeren en aan deze Lijst toe te voegen. (Een min of meer overeenkomstige palpvorm schijnt ook nog te bestaan bij *Hypsinotus cruentus* Bertkau, eene *Drassoïde*. Zie Arachn. Brasiliens, Pl. I Fig. 14).

Daar ik er, voor mijne »would-be" nieuwe soort, reeds eene korte diagnose van had gemaakt, wil ik die ten slotte, wegens de zeldzaamheid van het dier, *ter vergelijking* voor verder onderzoek alsnog laten volgen.

Cephalothorace magno, convexo, non applanato, ovato-rotundato, subglabro, capite lato. Oculis mediis anticis reliquis majoribus, sessilibus, lateralibus tuberculatis, in duabus seriebus,

anteriore minus, posteriore magis recurvis, late a sese remotis. — Mandibulis magnis, crassis, latis, ungui fortissimo, simplici, interius et inferius — ut sunt etiam maxillae, triplo labio brevi sed lato longiores, — pulchre rufo- seu aurantiaco-barbatis, uti in nonnullis speciebus e genere Mygale *et uti in* Phonentria rufibarbi *Percy. Margine inferiore, ut videtur, fortiter dentatae sunt, sed propter »barbam" hoc difficile visu est. Sterno ovato, nitido. Abdomine cylindrato aut oblongo-ovato, pilosiore. — Pedibus fortibus, non brevibus, uti in* Laterigradis *directis, pilosissimis, sed in genere parum aculeatis, exceptis femoribus supra et tibiis infra, ubi aculei fortissimi adsunt. Paria I, II, IV fere aeque longa, IV aliquantulum longiore, III minore. Ungues tarsales, ut videtur, duo, sed parvi et valde absconditi. Mamillae sat magnae, ordinariae.*

Color fundamentalis cephalothoracis, sterni, mandibularum, palporum pedumque profunde rubro-fuscus (non »niger" Sim.), cephalothorace, in luce solari, violaceo micante, iis locis ubi non obtectus est lanugine ex viridi sulphureâ (»cuivreux" Sim.); pedes quoque hic illic tali lanugine (pro parte abrasâ) vestiti sunt. Abdomen infra et ad latera nigricat (nec »grisatre" Sim.), dorso flavido piloso. In ventre duae adsunt vittae laterales, tenuissimae, albescentes. Mamillae superiores fuscescunt, inferiores albescunt.

Quod denique ad palpos attinet, profunde fuscos (nec »nigros" Sim.), in parte patellari, latere externo, non duo sed unum tantum aculeum video, sed hoc longum et validum. Parte tibiali externe cum duobus hamis, basi inflatae conjunctis, superiore excavato, magis obtuso, subrecto, inferiore vero acute spinoso, recurvato, ambobus interne subtus parve unidentatis, his et illis nigri coloris. Parte tarsali bulbosâ oblongo-ovatâ, supra pilosiore. Bulbo, infra, plus minus conchaeformi (quodammodo ut in humanae auris helicibus), descriptioni minus apto, sed nullomodo instructo »filo spirali" uti in genere Sarotes, *secundum figuras L. Kochii, in* Ar. Austr. Tab. LXI *et seq.*

Longitudo corporis 28 *mm. (cephal.* $14^1/_2$, *abdom.* $13^1/_2$*). Pedum longitudo inter* 30 *et* 40 *mm. variat.*

Fam. THOMISOIDAE.

Subfam. Thomisinae.

Gen. Nyctimus Thor.

72. *N. bistriatus* Th. ♀ jun.

Een fraai exemplaartje uit Bedar Alam.

Het komt in alle opzichten met de beschrijving van het ♂ overeen, behalve in de volgende punten:

Palpi flavo-albi ad basin nigricant.

Pedes. Tarsi paris I et II itidem ex flavo albicant. Paria III et IV tota flava.

In abdomine praeter strias transversas luteas ad basin et in medio dorsi, magis infra, versus latera, adhuc prodeunt utrinque duae tales striolae minores, obliquae.

Genitale nondum plane evolutum. Adesse videtur sulcus transversus, in medio cum duabus foveolis rotundatis.

Longitudo corporis $3^1/_2$ *mm.*

An varietas?

Gen. Pistius Sim.

73. *P. spectabilis* Dol. ♀.

In twee exemplaren, één ongeschonden, nagenoeg volwassen, lang 5 mm., van Solok, en één verweekt, van Padang.

anteriore minus, posteriore magis recurvis, late a sese remotis. — Mandibulis magnis, crassis, latis, ungui fortissimo, simplici, interius et inferius — ut sunt etiam maxillae, triplo labio brevi sed lato longiores, — pulchre rufo- seu aurantiaco-barbatis, uti in nonnullis speciebus e genere Mygale *et uti in* Phonentria rufibarbi *Percy. Margine inferiore, ut videtur, fortiter dentatae sunt, sed propter »barbam" hoc difficile visu est. Sterno ovato, nitido. Abdomine cylindrato aut oblongo-ovato, pilosiore. — Pedibus fortibus, non brevibus, uti in* Laterigradis *directis, pilosissimis, sed in genere parum aculeatis, exceptis femoribus supra et tibiis infra, ubi aculei fortissimi adsunt. Paria I, II, IV fere aeque longa, IV aliquantulum longiore, III minore. Ungues tarsales, ut videtur, duo, sed parvi et valde absconditi. Mamillae sat magnae, ordinariae.*

Color fundamentalis cephalothoracis, sterni, mandibularum, palporum pedumque profunde rubro-fuscus (non »niger" Sim.), cephalothorace, in luce solari, violaceo micante, iis locis ubi non obtectus est lanugine ex viridi sulphureâ (»cuivreux" Sim.); pedes quoque hic illic tali lanugine (pro parte abrasâ) vestiti sunt. Abdomen infra et ad latera nigricat (nec »grisatre" Sim.), dorso flavido piloso. In ventre duae adsunt vittae laterales, tenuissimae, albescentes. Mamillae superiores fuscescunt, inferiores albescunt.

Quod denique ad palpos attinet, profunde fuscos (nec »nigros" Sim.), in parte patellari, latere externo, non duo sed unum tantum aculeum video, sed hoc longum et validum. Parte tibiali externe cum duobus hamis, basi inflatae conjunctis, superiore excavato, magis obtuso, subrecto, inferiore vero acute spinoso, recurvato, ambobus interne subtus parve unidentatis, his et illis nigri coloris. Parte tarsali bulbosâ oblongo-ovatâ, supra pilosiore. Bulbo, infra, plus minus conchaeformi (quodammodo ut in humanae auris helicibus), descriptioni minus apto, sed nullomodo instructo »filo spirali" uti in genere Sarotes, *secundum figuras L. Kochii, in* Ar. Austr. Tab. LXI *et seq.*

Longitudo corporis 28 *mm. (cephal.* $14^1/_2$, *abdom.* $13^1/_2$*). Pedum longitudo inter* 30 *et* 40 *mm. variat.*

Fam. THOMISOIDAE.

Subfam. Thomisinae.

Gen. **Nyctimus** Thor.

72. *N. bistriatus* Th. ♀ jun.

Een fraai exemplaartje uit Bedar Alam.

Het komt in alle opzichten met de beschrijving van het ♂ overeen, behalve in de volgende punten:

Palpi flavo-albi ad basin nigricant.

Pedes. Tarsi paris I et II itidem ex flavo albicant. Paria III et IV tota flava.

In abdomine praeter strias transversas luteas ad basin et in medio dorsi, magis infra, versus latera, adhuc prodeunt utrinque duae tales striolae minores, obliquae.

Genitale nondum plane evolutum. Adesse videtur sulcus transversus, in medio cum duabus foveolis rotundatis.

Longitudo corporis $3^1/_2$ *mm.*

An varietas?

Gen. **Pistius** Sim.

73. *P. spectabilis* Dol. ♀.

In twee exemplaren, één ongeschonden, nagenoeg volwassen, lang 5 mm., van Solok, en één verweekt, van Padang.

Niettegenstaande de slechte, te donkere afbeelding van Doleschall, bij welke hij zelfs de scherpe doornen, ter weerszijden van den kop, naast de oogen bijna horizontaal zijwaarts uitstekende, verzuimde af te teekenen, is toch zijne beschrijving in alle opzichten op onze exemplaren toepasselijk.

Ejus similitudo autem cum Th. cristato *Walck., quam Doleschall urget, mihi non arridet. Striâ nigrâ ad abdominis tubercula in nostris speciminibus unicoloribus fere evanidâ.*

Magis vicinus est P. bipunctato *Thor., sed quia color magis ex albo flavescit, et cephalothorax extremitatesque (exceptis palpis et mandibulis sub-pilosis, et metatarsis anticis fortiter aculeatis) minime »pilis longis sparsi" sunt, nimis ab illo differt. Nostra species, uti Doleschall dicit: »is bijna geheel onbehaard", ita ut primo adspectu* P. calvum *nominare voluerim. Affinis quoque videtur* P. annulipedi *Thor., sed pedes non sunt »annulati", et cephalothorax, uti et femora, nullis »granulis" aut »pustulis" obteguntur. Cum* Misumenâ pustulosâ *L. K., ob differentias praecitatas, et ob hujus figuras, a nostro toto coelo diversas, Doleschallii* »spectabilis" *adhuc minus convenire mihi videtur.*

Gen. **Platythomisus** Dol.

74. *P. (Thomisus) octomaculatus* C. K. ♀. (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén zeer groot en schoon exemplaar, van 19 mm., uit Padang, en één sterk geschonden, veel kleiner, uit Fort de Kock.

Deze soort is reeds beschreven door C. Koch en door Doleschall, door den laatsten als »*phryniformis*", en het schijnt mij toe, dat de *P. speciosus* van Thorell (»Studi" III) zeer nauw met haar verwant is. Doch ik voeg er nog de volgende aanteekeningen omtrent onbeschreven gebleven bijzonderheden en eenige afwijkingen aan toe.

Dorso abdominis non cum 8 *(Koch) sed cum* 7 *(Doleschall) maculis, duobus superioribus confluentibus, coloris laete nigrescentis; praeterea iis alia macula parva, obscurius nigra, inclusa est. Lateribus et apice longitudinaliter profunde rugulosis. In rugâ superiori uti et in medio dorsi observantur series punctulorum impressorum s. stictorum, pro parte etiam supra maculas magnas directae.*

Ventre, nondum descripto, in medio cum magnâ et latâ maculâ truncato-conicâ, nigrâ, in medio duabus seriebus punctorum stictorum, superius et inferius convergentibus.

Genitale simplex, parvâ epigyne parum aut non elevatâ, in medio et ad latera cum duabus foveis transversis ovatis.

Mamillae applanatae, in maculâ nigrâ, subrotundatâ, positae; 4 majoribus (alias non possum videre) valde peculiaribus, apicibus ovato-rotundis, latis, superficie transversâ sese spectantibus. Fuscescunt, parvâ zonâ nigrâ versus fusulos griseos limbatae; his in toto scopaeformibus (»comme une brosse à cheval").

75. *P. quadrimaculatus* n. sp. ♀ jun. (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén, niet zeer best geconserveerd, exemplaar, met deels verminkte pooten, echter nog goed herkenbaar, van Silago.

Het hoofd-onderscheid tusschen deze bijna 4-malen kleinere en de vorige soort, — van welke ik eerst meende eene femina junior voor mij te hebben, — ligt niet zoozeer in het getal der *maculae dorsales* [1]) en andere kleurs-verschillen, als veel meer in den bouw en de beharing van den cephalothorax, die bij *octomaculatus* bol, glad, citroengeel en zwart gevlekt is.

Cephalothorace rotundato (non globoso, nec glabro, nitido et maculato, uti in specie praecedenti), applanato et magis simili illi Argiope's, *pilositate albo-argenteâ obducto.*

---

[1]) Vooral door ineensmelting kunnen deze *in getal* bij *dezelfde* soort verschillen. Zoo bezit ik een Javaansch exemplaar van een' *waren* »*octo*"-*maculatus*, met slechts 5 vlekken, daar de 4 bovenste tot één ineengeloopen of samengesmolten zijn.

Niettegenstaande de slechte, te donkere afbeelding van Doleschall, bij welke hij zelfs de scherpe doornen, ter weerszijden van den kop, naast de oogen bijna horizontaal zijwaarts uitstekende, verzuimde af te teekenen, is toch zijne beschrijving in alle opzichten op onze exemplaren toepasselijk.

Ejus similitudo autem cum Th. cristato *Walck.*, *quam Doleschall urget*, *mihi non arridet. Striâ nigrâ ad abdominis tubercula in nostris speciminibus unicoloribus fere evanidâ.*

Magis vicinus est P. bipunctato *Thor.*, *sed quia color magis ex albo flavescit*, *et cephalothorax extremitatesque (exceptis palpis et mandibulis sub-pilosis*, *et metatarsis anticis fortiter aculeatis) minime »pilis longis sparsi" sunt*, *nimis ab illo differt. Nostra species*, *uti Doleschall dicit: »is bijna geheel onbehaard"*, *ita ut primo adspectu* P. calvum *nominare voluerim. Affinis quoque videtur* P. annulipedi *Thor.*, *sed pedes non sunt »annulati"*, *et cephalothorax*, *uti et femora*, *nullis »granulis" aut »pustulis" obteguntur. Cum* Misumenâ pustulosâ *L. K.*, *ob differentias praecitatas*, *et ob hujus figuras*, *a nostro toto coelo diversas*, *Doleschallii* »spectabilis" *adhuc minus convenire mihi videtur.*

Gen. **Platythomisus** Dol.

74. *P. (Thomisus) octomaculatus* C. K. ♀. (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén zeer groot en schoon exemplaar, van 19 mm., uit Padang, en één sterk geschonden, veel kleiner, uit Fort de Kock.

Deze soort is reeds beschreven door C. Koch en door Doleschall, door den laatsten als »*phryniformis*", en het schijnt mij toe, dat de *P. speciosus* van Thorell (»Studi" III) zeer nauw met haar verwant is. Doch ik voeg er nog de volgende aanteekeningen omtrent onbeschreven gebleven bijzonderheden en eenige afwijkingen aan toe.

Dorso abdominis non cum 8 (Koch) sed cum 7 (Doleschall) maculis, *duobus superioribus confluentibus*, *coloris laete nigrescentis; praeterea iis alia macula parva*, *obscurius nigra*, *inclusa est. Lateribus et apice longitudinaliter profunde rugulosis. In rugâ superiori uti et in medio dorsi observantur series punctulorum impressorum s. stictorum*, *pro parte etiam supra maculas magnas directae.*

Ventre, *nondum descripto*, *in medio cum magnâ et latâ maculâ truncato-conicâ*, *nigrâ*, *in medio duabus seriebus punctorum stictorum*, *superius et inferius convergentibus.*

Genitale simplex, *parvâ epigyne parum aut non elevatâ*, *in medio et ad latera cum duabus foveis transversis ovatis.*

Mamillae applanatae, *in maculâ nigrâ*, *subrotundatâ*, *positae; 4 majoribus (alias non possum videre) valde peculiaribus*, *apicibus ovato-rotundis*, *latis*, *superficie transversâ sese spectantibus. Fuscescunt*, *parvâ zonâ nigrâ versus fusulos griseos limbatae; his in toto scopaeformibus (»comme une brosse à cheval").*

75. *P. quadrimaculatus* n. sp. ♀ jun. (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén, niet zeer best geconserveerd, exemplaar, met deels verminkte pooten, echter nog goed herkenbaar, van Silago.

Het hoofd-onderscheid tusschen deze bijna 4-malen kleinere en de vorige soort, — van welke ik eerst meende eene femina junior voor mij te hebben, — ligt niet zoozeer in het getal der *maculae dorsales*[1]) en andere kleurs-verschillen, als veel meer in den bouw en de beharing van den cephalothorax, die bij *octomaculatus* bol, glad, citroengeel en zwart gevlekt is.

Cephalothorace rotundato (non globoso, *nec glabro*, *nitido et maculato*, *uti in specie praecedenti)*, *applanato et magis simili illi* Argiope's, *pilositate albo-argenteâ obducto.*

---

[1]) Vooral door ineensmelting kunnen deze *in getal* bij *dezelfde* soort verschillen. Zoo bezit ik een Javaansch exemplaar van een' *waren* »*octo*"-*maculatus*, met slechts 5 vlekken, daar de 4 bovenste tot één ineengeloopen of samengesmolten zijn.

Oculis ut in praecedenti positis, nigris; mandibulis, sterno, palpis, pedibusque ut et abdomine quoque cum illo satis quoad habitum convenientibus; de genitali et mamillis, propter siccationem et corrugationem exemplaris, non aliud addere possum quam mihi analoga videri cum octomaculato.

Color vero magnopere differt. Cephalothorax sine maculis. — Palpi nigricant in articulo basali (non in terminalibus), et articulus penultimus tenue nigro lineatus est supra. — Mandibulae nigricant, non flavescunt (uti in octomaculato*). — Abdomen cum 4 maculis nigris, magnis, in uno latere partim confusis. Praeterea latera rugosa utrinque tribus maculis nigris, posteriore majore, notantur (in praecedenti non obviis). Venter, ut in priore, in medio niger. — Pedes flavescentes, non, uti in illâ, articulis terminalibus (tarsi, metatarsi et tibiae totae in pare I et II, et hae, pro parvâ parte anteriori, in III et IV pare nigerrimi sunt), sed hic illic nigro striati et late maculati ad articulationes, tarsis solum nigricantibus.*

Longitudo corporis $5^1/_2$ *mm. Ex genitalis evolutione, licet corrugatione difficile visu, constare credo, hanc speciem non multo majorem fieri.*

76. *P. striatipes* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén, zeer fraai en ongeschonden, exemplaar, van Moeara Laboe.

De teekening van het achterlijf komt veel overeen met die welke voor enkele *Tharpyna*-vormen van L. Koch gegeven wordt, doch voor het overige moet onze soort niet met deze verward worden en nog minder met diens *Cymbacha striatipes*, zooals uit de volgende diagnose kan blijken. De vorige soort, de *speciosus* Thor., de *cimex* en de *heraldicus* Karsch (Giebel, 1878) hebben wel is waar ook meer of minder analoge strepen aan de *pooten*, doch de *kleur* van deze, van de palpen en mandibels, maar vooral de *teekening* van het abdomen verschillen sterk.

Cephalothorace fere quadrilatero, postice rotundato et convexo, capite a thorace non separato, nitidissimo, glabro, sed ad margines anticos et laterales non dense, sed longe nigropiloso. — Oculis in parallelogrammo obliquo typico, mediocribus, subaequalibus, lateralibus anticis, ut videtur, caeteris majoribus, medianis posticis caeteris minoribus. Medianis anticis annulo angusto, lateralibus macula communi, nigris, cinctis. — Palpis ordinariis. — Mandibulis brevibus, sed latis, triangularibus, transverse rugulosis; ungui ordinario, parvo. — Maxillis labio antice rotundato fere duplo longioribus. — Sterno sat magno, cordiformi. — Pedibus typicis, fortiter aculeatis et pilosis, unguibus tarsalibus validissimis, nigris.

Abdomine inverse ovato, dorso applanato, basi supra thoracem scutato, a latere viso triquetro, non nitido, brevi et parce piloso, cum ventre ad latera ruguloso. — Genitale simplex cum epigyne sat latâ, sed non elevatâ, rotundatâ, nitidiore. — Mamillis terminalibus, brevibus, corrugatione parum distinctis.

Color cephalothoracis: ex flavo aurantiacus, in parte mediâ et posticâ sat late nigro-marginatus; — palporum: albo-flavescens totus, apice leviter infuscato. — mandibularum: ex viridi niger, metallice micans, cum ungui rubro; maxillarum et labii: nigricans, illis antice flavescentibus; — sterni: ex flavo fuscus; — pedum: albo-flavus. Pedes valde peculiari modo striati sunt (unde nomen); metatarsis omnibus supra nigro-striatis ad longitudinem; idem valet de tarsis duorum parium anteriorum et de horum tibiis et femoribus, sed infra. Porro genua, praesertim in duobus paribus posterioribus, ut et articulationes tibio-metatarsales, lineis parvis transversis nigris, in quadrato hic illic abrupto, supra et ad latera, picta sunt. — Abdominis color niger, cum 4 stigmatibus impressis, duobus posterioribus multo majoribus et profundioribus, fuscis; ad basin fascia tenuis semicircularis, in medio dorsi linea recta, ad latera macula transverse triquetra, ad apicem macula transverse ovata, omnibus ex albo flavescentibus, ultimâ in medio rubro-infuscatâ et ad latera impresse bipunctatâ. Inter anum et mamillas, nigro-cinctas, adhuc adest lineola transversa albo-flava. Ventre flavescente, in medio late nigro maculato, cum punctis stictis, uti de octomaculato *dictum, sed obscure flavis. — Epigyne fuscâ, ad latera semilunulâ nigrâ circumdatâ. — Mamillis laete fuscis, basi nigris.*

Longitudo corporis 6 mm. (cephalothorax minus quam 3, abdomen plus quam 3 mm.)

Oculis ut in praecedenti positis, nigris; mandibulis, sterno, palpis, pedibusque ut et abdomine quoque cum illo satis quoad habitum convenientibus; de genitali et mamillis, propter siccationem et corrugationem exemplaris, non aliud addere possum quam mihi analoga videri cum octomaculato.

Color vero magnopere differt. Cephalothorax sine maculis. — Palpi nigricant in articulo basali (non in terminalibus), et articulus penultimus tenue nigro lineatus est supra. — Mandibulae nigricant, non flavescunt (uti in octomaculato*). — Abdomen cum 4 maculis nigris, magnis, in uno latere partim confusis. Praeterea latera rugosa utrinque tribus maculis nigris, posteriore majore, notantur (in praecedenti non obviis). Venter, ut in priore, in medio niger. — Pedes flavescentes, non, uti in illâ, articulis terminalibus (tarsi, metatarsi et tibiae totae in pare I et II, et hae, pro parvâ parte anteriori, in III et IV pare nigerrimi sunt), sed hic illic nigro striati et late maculati ad articulationes, tarsis solum nigricantibus.*

Longitudo corporis $5^1/_2$ *mm. Ex genitalis evolutione, licet corrugatione difficile visu, constare credo, hanc speciem non multo majorem fieri.*

76. *P. striatipes* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeeldingen).

Eén, zeer fraai en ongeschonden, exemplaar, van Moeara Laboe.

De teekening van het achterlijf komt veel overeen met die welke voor enkele *Tharpyna*-vormen van L. Koch gegeven wordt, doch voor het overige moet onze soort niet met deze verward worden en nog minder met diens *Cymbacha striatipes*, zooals uit de volgende diagnose kan blijken. De vorige soort, de *speciosus* Thor., de *cimex* en de *heraldicus* Karsch (Giebel, 1878) hebben wel is waar ook meer of minder analoge strepen aan de *pooten*, doch de *kleur* van deze, van de palpen en mandibels, maar vooral de *teekening* van het abdomen verschillen sterk.

Cephalothorace fere quadrilatero, postice rotundato et convexo, capite a thorace non separato, nitidissimo, glabro, sed ad margines anticos et laterales non dense, sed longe nigropiloso. — Oculis in parallelogrammo obliquo typico, mediocribus, subaequalibus, lateralibus anticis, ut videtur, caeteris majoribus, medianis posticis caeteris minoribus. Medianis anticis annulo angusto, lateralibus macula communi, nigris, cinctis. — Palpis ordinariis. — Mandibulis brevibus, sed latis, triangularibus, transverse rugulosis; ungui ordinario, parvo. — Maxillis labio antice rotundato fere duplo longioribus. — Sterno sat magno, cordiformi. — Pedibus typicis, fortiter aculeatis et pilosis, unguibus tarsalibus validissimis, nigris.

Abdomine inverse ovato, dorso applanato, basi supra thoracem scutato, a latere viso triquetro, non nitido, brevi et parce piloso, cum ventre ad latera ruguloso. — Genitale simplex cum epigyne sat latâ, sed non elevatâ, rotundatâ, nitidiore. — Mamillis terminalibus, brevibus, corrugatione parum distinctis.

Color cephalothoracis: ex flavo aurantiacus, in parte mediâ et posticâ sat late nigro-marginatus; — palporum: albo-flavescens totus, apice leviter infuscato. — mandibularum: ex viridi niger, metallice micans, cum ungui rubro; maxillarum et labii: nigricans, illis antice flavescentibus; — sterni: ex flavo fuscus; — pedum: albo-flavus. Pedes valde peculiari modo striati sunt (unde nomen); metatarsis omnibus supra nigro-striatis ad longitudinem; idem valet de tarsis duorum parium anteriorum et de horum tibiis et femoribus, sed infra. Porro genua, praesertim in duobus paribus posterioribus, ut et articulationes tibio-metatarsales, lineis parvis transversis nigris, in quadrato hic illic abrupto, supra et ad latera, picta sunt. — Abdominis color niger, cum 4 stigmatibus impressis, duobus posterioribus multo majoribus et profundioribus, fuscis; ad basin fascia tenuis semicircularis, in medio dorsi linea recta, ad latera macula transverse triquetra, ad apicem macula transverse ovata, omnibus ex albo flavescentibus, ultimâ in medio rubro-infuscatâ et ad latera impresse bipunctatâ. Inter anum et mamillas, nigro-cinctas, adhuc adest lineola transversa albo-flava. Ventre flavescente, in medio late nigro maculato, cum punctis stictis, uti de octomaculato *dictum, sed obscure flavis. — Epigyne fuscâ, ad latera semilunulâ nigrâ circumdatâ. — Mamillis laete fuscis, basi nigris.*

Longitudo corporis 6 mm. (cephalothorax minus quam 3, abdomen plus quam 3 mm.)

SECTIO F. CITIGRADAE.

Fam. LYCOSOIDAE.

Gen. **Dolomedes** Latr. (Walck.).

77. *D. riparius* Hahn ♀ et ♂, var. „*femoralis*". (Vgl. de Afbeelding).
Eén vrouwelijk exemplaar, van 17 mm., uit Soepajang, en één mannelijk, van ruim 12 mm., uit Soengei Aboe.

Het eerste heeft een grooten peer-bolvormigen cocon. Beide behooren blijkbaar bij elkaâr. De overeenkomst met onzen *riparius* of *plantarius* komt mij groot genoeg voor, om er niet, alleen op grond dat zij in een ander werelddeel gevonden is, eene nieuwe soort van te maken, zooals wel eens te veel gedaan wordt. Ik althans heb geen reden gevonden, om haar te brengen tot één der »nieuwe" *Dolomedes*-soorten van L. Koch; eenigen twijfel had ik eerst over diens *flaminius* (Ar. Austr. XIX Lief.).

Attamen differt a nostro ripario, *imprimis thorace multo magis declivi et oculorum serie anticâ magis rectâ*, *maris (multo tenerioris) mandibulis minus crassis et minus valide uncinatis. In hac varietate autem mihi valde notatu dignum visum est*, femora IV paris, — *in* mari, *non in feminâ*, — *subtus et infra*, *prope coxas*, *praedita esse maculâ triangulari nigrâ*, *quam*, *sub lente visam*, *setis rigidis*, *nigerrimis*, *quasi scopulaeformiter confertis*, *constare apparet. Hanc ob causam varietatem* »femoralem" *nominare propono.*

78. *D. spathularis* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeeldingen).
Eén, vrij groot, exemplaar, uit Solok.

De algemeene *habitus* komt vrij goed overeen met dien van *D. Australianus* L. K. De kleurteekening en de epigyne naderen meer tot die van zijn' *D. imperiosus*. Van beide nochtans wijkt ons exemplaar, — vooral door de figuur op den kop, — voldoende af, om er eene nova species van voor te stellen, naar die figuur »*spathularis*" te noemen.

Cephalothorace, *formae praecedentis*, *profunde brunneo*, *cum margine flavescente lato et*, *pone oculos posticos*, *in medio*, *plagâ latâ insignito*, *quadrangulari*, *inferius desinente in lineam (aut baculum) multo tenuiorem*, *rectam*, *quae*, *inclusâ rimâ ordinariâ*, *superficiali*, *usque ad thoracis basin procedit*, *ita ut tota haec figura*, *flavi coloris formam* spathulae *(aut ligonis) simulet (unde nomen).*

Abdomine nigro fusco, *in medio a basi ad apicem cum trabâ flavâ*, *hic illic sinuatâ aut dentatâ.*

Oculis a praecedenti in eo diversis, *ut series antica minus recta et paullulum recurva sit*, *duabus seriebus quoque sese aliquantulum magis accedentibus. Primae seriei minoribus*, *subaequalibus (mediis aliquot majoribus); secundae seriei permagnis*, *hujus lateralibus fortiter tuberculatis.*

Pedibus, *pare I omnium brevissimo*, *pare IV omnium longissimo*, *caeterum ordinariis*, *profunde testaceis*, *praesertim femoribus*, *sed tibiis quoque minus luculenter*, *hic illic angulatim*, *supra et ad latus*, *flavo maculatis*, *omnibus*, *cum palpis longis*, *et cum mandibulis praecedenti minus validis et magis parallelis*, *pilosioribus*, *et*, *ultimis exceptis*, *fortissime setuloso-aculeatis.*

Ventris plagâ mediâ laetius coloratâ, *cum duabus seriebus punctulorum impressorum. Genitale duobus marginibus corneis*, *subsemilunaribus*, *concavitate sibi oppositis*, *brunneis*, *orificia spermatica duo rotundata in medio includentibus. Mamillis brevibus*, *inferioribus crassioribus.*

Longitudo corporis 18 *mm.*

Gen. Leptoctenus L. Koch.

79. *L. valvularis* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeeldingen).
Eén, goed gebleven, exemplaar, van den Piek van Korintji, vandaar door den heer A. L. van Hasselt medegebracht.

De goedheid van mijn' waarden vriend Thorell bracht mij op het spoor van het nieuw geslacht der Ctenoiden, waartoe dit voorwerp volgens L. Koch behoort. Zijne mij onlangs bekend geworden beschrijving van de eveneens daartoe behoorende *L. agroecoides* (»Studi" III) heeft mij, wat de typische vormen betreft, hierin bevestigd. Intusschen komt dit exemplaar noch daarmede noch met de *L.*-soorten, door Koch beschreven, geheel overeen, en verdient het, vooral wegens den merkwaardigen bouw van het *genitale*, tot eene species nova te worden gebracht. Dit deel zal ik in het breede, het geheele dier meer in het kort beschrijven.

Cephalothorace abdomine, sed paullo, breviore, ovato-rotundato, subnitido et brevipiloso, capite parum angustato, thorace valde declivi. — Oculi ut pro agroecoide *descriptum est*, 2, 4, 2; *trapezium autem quod oculi antici cum mediis seriei secundae formant postice vix latius quam antice; tum in nostro exemplari oculi laterales secundae seriei ab oculis tertiae seriei tam parum distant, ut fere sese contingere primo adspectu videantur. — Mandibulis validis, convexis, nitidissimis, interne longe barbatis, ungui ordinario forti, solito magis subtus reclinato. — Maxillis versus basin valde angustatis, labio subrotundato fere dimidio longioribus. — Sterno orbiculato magno, pilosiore. — Palpis, sat longis et crassis, ordinariis. — Pedibus*, 4, 1, 2, 3, *fortioribus, quam longioribus; longitudinis multo minoris quam in genere* Cteno *et* Phoneutria, *cum quibus, inter alia, quoad oculationem, multopere convenit. Tarsis unguibus fortibus binis, ut videtur, cum dentibus trinis, fasciculis pilorum densis obtectis. In fundo subnitido tamen sat sunt pilosi et aculeati, tibiis, anterioribus praesertim, subter cum* 4 *paribus aculeorum longorum et uno impari antice appressorum. Duobus posterioribus indistincte nigro-annulatis.*

Abdomine elliptico-ovato, ad basin valde elevato, sed non supra thoracem scutato, ad apicem subtruncato, ad basin longe, ceterum brevi piloso. Genitali magno, valde peculiari; epigyne corneâ in »valvulam" obcordatam, pedunculatam, crassam, sed planam, horizontaliter supra ventrem elevatam et fere prorsus orificia spermatica obtegentem, transformatâ (unde nomen dedi); mamillis brevissimis, subaequalibus, ceterum ordinariis.

Color: cephalothoracis, cum pedibus et palpis, his apice infuscatis, maxillis et sterno, laete fuscus, capite paullulum rubente, thoracis marginibus late infuscatis; mandibulis, cum labio quoque profunde fusco, piceis fere; abdominis: nigro-fuscus, in ventris medio paullo laetior, absque picturâ evidente, quamquam vestigia obscura serierum lateralium, punctorum et striarum oblique transversarum (Lycosiformium) sub lente apparent. Mamillis luteis. Genitali nitido, rubro-fusco, nigro marginato.

Longitudo corporis circa 13 *mm. (cephaloth.* 6, *abdom.* 7 *mm.).*

Aanmerking. Noch bij andere soorten van dit, noch bij eenig ander spinnen-geslacht, heb ik eene zoodanige klapvormige bedekking der vulva gezien.

Bij Eugen Graf Keyserling echter, »Neue Spinnen a. Amerika", in Verh. Zool. Bot. Ges. z. Wien, Jg. 1879, S. 337, vind ik voor zijn' *Caloctenus major* (trouwens eene van deze veel afwijkende Ctenoïde), op Taf. IV, Fig. 31, naar het mij toeschijnt, een' eenigszins *analogen* vorm afgebeeld, die, intusschen, vreemd genoeg, bij de beschrijving, als zoodanig, *met geen woord* wordt vermeld, zoodat ik twijfel of die wel als eene »valvula" mag worden beschouwd. Zie eene kopie daarvan onder de ongekleurde Afbeeldingen. Ook bij mijn jeugdigen studievriend, Dr. Ph. Bertkau, in zijne »Arachniden von Brasiliën", ontmoette ik, op Pl. II, Fig. 24, voor zijne *Tarantula sternalis*, mede eene, naar het schijnt, overeenkomstige teekening der epigyne, doch de gesteelde figuur is hier niet *over*, maar schijnt *in* de genitaal-spleet gelegen te zijn. Ook hij maakt evenwel

van deze in de beschrijving, S. 74, geen ander gewag dan dat hij zegt: »die Epigyne breiter als lang, das Mittelstück derselben vorn verbreitet"; daarom houd ik ook deze voor geenen waren *valvula*-vorm, zooals die bij ons exemplaar duidelijk voorkomt.

80. *L.* species incerta, ♂ jun.?

Eén, afgewreven en aan de pooten zeer beschadigd, exemplaar, uit Limoen.

Habitu et oculatione, ut et pedibus posterioribus (illo tamen longioribus), mandibulis (angustioribus), palpis, sterno (magis ovato), et mamillis, multopere cum praecedenti convenit; affinis ut mihi videtur cum L. agalenoidi *L. K. Toto ex nigro fuscescente, pedibus magis luteis, indistincte maculatis; picturâ abdominis abrasâ itidem Lycosiformi, ad basin cum vittâ longitudinali luteâ et versus apicem dorso in duabus seriebus nigro-punctato; cephalothoracis, minus alti, picturâ diversâ; hoc in medio subflavo, late vittato, margine nigro et arcubus praemarginalibus albis; ventre unicolore, plagâ pulmonali laetiore.*

Palporum clavâ pyriformi nondum evolutâ.

Longitudo corporis 10 *mm.*

An forsan ♂ praecedentis?

Gen. **Lycosa** Latr.

Er waren vele spinnen uit dit geslacht in de collectie, doch grootendeels niet volwassen, afgewreven of aan pooten en palpen zeer geschonden. Over hare diagnoses ben ik alzoo volstrekt niet zeker.

81. *L. (Trochosa) ruricola* C. K. ♀.

Soepajang.

Nostrâ minore et punctis nigris, ad coxarum originem, in sterno notabili. Affinis forsan T. humicolae *Bertk.* (Bras. Arachn.); *pedum paribus II et III non quidem »aeque longis", sed subaequalibus.*

82. *L.* (*Trochosa) manicata* Thor. ♀ et ♂ (Vgl. de Afbeelding).

Boea en Lebong.

Sterni pictura »ypsilon-formis", aut, me judice, magis cum formâ soleae ferreae equinae conveniens, in ambabus invenitur. Vittâ nigrâ longitudinali medianâ in ventre valde obscurâ aut deficiente.

83. *L. (Tarantula) vagabunda* Luc. ♀ et ♂.

Soengei Aboe en Limoen.

Pictura abdominis illi T. inquilinae *C. K. subsimilis. Pedibus, praesertim in feminâ, nigro semi-annulatis et maculatis. Sterno flavescente, in medio nigro lineato aut vittato. Genitale constat duobus tuberibus rotundatis nigris, postice arcu brunneo junctis, et multo simplicius est quam in* vivace *Thor.* (»Descriptions"), *quae etiam mihi in mentem venit. Palpa masculina simplicissima ordinaria.*

84. *L. (Pardosa) agrestis* Westr. ♀ et ♂.

Fort de Kock en Solok.

Dubitavi de L. Pontica *Thor.* (»Descriptions"), *sed feminae vulva et maris palpi magis cum illis in* agresti *conveniunt.*

Fam. OXYOPOIDAE.

Gen. **Oxyopes** Latr.

Van dit geslacht leverde de Sumatra-collectie drie verschillende soorten, behalve den *striatus*, echter in niet best herkenbare exemplaren.

85. *O. striatus* Dol. ♂ et ♀ jun.?

In drie fraaie voorwerpen, van Boven-Rawas en Silago.

86. *O. taeniatus* Thor. ♂.

Eén, minder goed, exemplaar, uit Soepajang.

De mannelijke palp verschilt in meer dan één opzicht van den voorgaanden.

87. *O. amoeno* L. K. affinis ♂.

Slechts in één, deels, vooral aan het abdomen, verdroogd exemplaar, overigens grooter (ongeveer 8 mm.) dan *amoenus* en dan de vorige soorten; van Padang.

Variat pedibus palpisque magis nigro-fuscis, exceptis femoribus versus coxas flavo-luteis, sterno flavo, nec nigro. Palpi sat conveniunt. Dubitavi etiam an haec aranea sit O. concolor *Sim.* (Etud. Arachn. 5 Mém. p. 62).

SECTIO G. SALTIGRADAE.

Fam. ATTOIDAE.

Gen. **Synemosyna** Hentz.

88. *S. (Janus) melanocephala* C. K. ♂.

Eén, tamelijk goed geconserveerd, exemplaar, lang bijna 8 mm., uit Limoen.

Van de verschillende beschreven vormen dezer mieren-spin, — welke onderling in meerdere lichaamsdeelen, vooral ook in kleur-teekening der pooten, nog al aanmerkelijk schijnen te varieeren, — komt ons voorwerp uit Sumatra nog het meest overeen met de beschrijving en vooral met de afbeelding van den genoemden *Janus* van Koch. Wanneer Thorell voor zijne *moesta* niet gezegd had »*S. procerae simillima*", en deze op hare beurt »affinis" genoemd had met *Toxeus maxillosus* C. Koch, zou ik ook aan haar hebben gedacht. Intusschen bezit ons exemplaar *geene* »linea e pube albicans" op den cephalothorax. Deze is éénkleurig zwart en bruin.

Variat pedibus duobus anterioribus non »totis" luteis, sed in femoribus, tibiis et articulis terminalibus, hic illic plus minus nigricantibus. In I parc tibiae et metatarsi longitudine extraordinariâ aculeorum subsessilium valde notabiles sunt. Porro notatu dignum videtur, maxillas, apice, parvo fasciculo pilorum crisporum pulchre »barbatas", et palpos, — cum clavâ applanatâ, late ovatâ, cochleari-formi, et bulbo genitali exiguo simplicissimo, — in parte tibiali et tarsali subtus longe pilosos, quasi »fimbriatos" esse.

Gen. **Marptusa** Thor.

89. *M. sexpunctata* Dol. ♂.

Eén groot exemplaar, van bijna 13 mm., uit Moeara Laboe.

Geheel beantwoordende aan de duidelijke beschrijving van Thorell; alleen is de teekening van rug en buik, door gedeeltelijke verdroging van het abdomen, minder goed herkenbaar en zijn maar 4 van de »sex aut pluria puncta" goed te onderscheiden.

Ceteroquin in hac araneâ notabiles palporum plumosorum pulchra stria rubro-fusca superius, et metatarsorum tibiarumque anteriorum aculei fortissimi et crassi, »spinae" similes et tuberculati, ad basin.

90. *M. discoloria* C. K. ♂.

Eén, uitmuntend geconserveerd, voorwerp, en één bedorven, van Boea en Limoen.

91. *M. undata* C. K. ♀ jun.

Eén exemplaar slechts uit Bedar Alam.

Capite solito altiore et oculis lateralibus primae seriei relative permagnis; his et posterioribus nigro-tuberculatis.

Gen. **Icius** Sim.

92. *I. (Marptusa?) convergens* Dol. ♀ et ♂ jun.?

In verscheidene, doch grootendeels geschonden, exemplaren, uit Agam, Fort de Kock, Padang, Soepajang, enz.

De benaming van Cambridge, als »*nigro-limbata*", is, evenals de afbeelding der *incerta* van C. Koch, op de meeste onzer voorwerpen toepasselijk.

NB. Volgens het gevoelen van Thorell (»Studi" III) zou *convergens* synoniem zijn met *dissimilis* C. K.

Gen. **Menemerus** Sim.

93. *M. culicivorus* Dol. ♀ et ♂.

Meerdere, deels verminkte, voorwerpen, doch enkele zeer schoon en groot; eene ♀ van 12 mm. ongeveer. Uit Paja Koemboeh, Silago en Kloempang.

Vooral het ♂ heeft groote overeenkomst met de *Salt. Vaillantii* Luc., door Simon *Hasarius Paykullii* genoemd.

Tibiae cum patellis III et IV longitudine perparum differunt, in mari pro IV paullulum longiore.

Mas ceterum pulchre insignitur a Thorellio descriptis »penicillo nigro" in parte palpi femorali, et »maculâ albâ" ad basin partis tarsalis.

Gen. **Plexippus** C. K.

94. *P. sannio* Th. ♀ jun.? (Vgl. de Afbeelding).

Eén exemplaar, uit Limoen.

Ofschoon de lichaamslengte 5 mm. overtreft, is het genitale toch nog niet voldoende ontwikkeld. De dikke en zeer lange geel-witte beharing van clypeus en basis mandibularum is hoogst kenmerkend.

Mandibularum perlongarum formam peculiarem non descriptam video. In nostro exemplari (juniori) saltem apice ita angulatim ad latitudinem ampliatae sunt, ut ungues, mediocres et simplices, fere ex earum parte mediâ surgere videantur.

Gen. Phidippus C. K.

95. *P. (?) keratodes* n. sp. ♀ (Vgl. de Afbeelding).

Eén, eenig, doch zeer fraai geconserveerd, voorwerp, uit Padang.

Cephalothorace alto, glabro, oblongo-rotundato, longiore quam latiore, cum laminâ oculari applanatâ, antice, fere aeque ac thorax postice, declivi, clypeo humili, flavo fusco, nitido, capite in luce solari metallice submicante, inter supercilia nigricante, ad margines laterales, praesertim posticas, sat late albo limbato. Praeter pilos nigros erectos, longos sed singulos in capite, juxta et paullo pone oculos 2ae seriei, in declivitate laterali, fasciculo cornu-formi pilorum valde nigrorum, longiorum, ad apicem paullo incurvorum, sursum, foras et perparum anteriora versus directorum, insignitur. — Oculorum areâ quadrangulari; medianis anticis valde magnis, mediis modice parvis; lateralibus anticis sat fortiter tuberculatis, lateralibus posticis sessilibus, sed alte et late nigro superciliatis; serie anticâ subcontingente ad latera obliquo-recurvâ; lateralibus anticis et posticis subaequalibus, illis medianis anticis fere triplo minoribus; mediis (2ae seriei) magis ad laterales anticos quam ad posticos appropinquantibus et perparum a quadrangulo deviis. — Palpi ordinarii, longi sed non tenues, albo-pilosi, flavescentes, sed ad articulos terminales pulchre flavo-aurantiaci. — Mandibulae directae, fortes, sed parum convexae, subcylindratae, dimidio longiores quam latiores, modice pilosae in latere interno, cum ungui rubro, simplici, mediocri, fuscae, praesertim versus apicem e rubro purpureo-submicantes. — Maxillae, cum labio, ordinariae, antice albo limbatae, ut et sternum rotundato-ovatum, profunde fuscae.

Pedes modice longi, sat robusti, praesertim anteriores duo, ceteris crassiores, magis pilosi quam aculeati; aculeis in tibiis et metatarsis duobus anterioribus subtus fortioribus; pilis, in tibiis incrassatis 1i paris, longis, subter quasi nigro fimbriatis; flavescunt, femoribus, praesertim subtus, nigro infuscatis; tibiis 1i paris nigris; hujus et 2i paris quoque metatarsis et tarsis magis ex aurantiaco flavis; tarsis non fortiter biunguiculatis, sed antice cum pulvinari crasso, nigro.

Abdomine parum piloso, cephalothoracis longitudinem plus minus aequante, sed multo angustiore, oblongo-ovato; dorsi fundo ex rubro profunde fusco, cum plagâ longitudinali latiore medianâ e viridi aeneo micante, hac cum 4 parvis stigmatibus ovatis nigris albo-cinctis, et cum duabus seriebus lateralibus pilorum longorum, singulorum, albescentium; basi et lateribus abdominis striolis parvis albo-flavis et nigris alternantibus ornatis, in horum medio confluentibus cum vittâ angustâ longitudinali itidem albo-flavâ, nigro-cinctâ; inter hanc et apicem maculâ transverse ovatâ ejusdem coloris; ab hac maculâ et illâ vittâ (posterius) lineolae tenues, duae, minus distinctae, obliquae, sese antrorsum versus conjungunt cum plagâ medianâ. — Ventre trapezio magno, toto nigro, ab omni parte albo-flavo zonato, inclusis quatuor seriebus longitudinalibus punctulorum minimorum flavescentium, versus mamillas convergentibus (in spiritu melius visibilibus). — Genitale: hoc loco abraso, nil nisi fissura transversa superficialis dignosci potest. — Mamillae cylindratae, fuscae 6, omnes solito longiores; inferiores et mediae subaequales, illis his crassioribus; superiores ceteris longiores, multo pilosiores, magis nigricantes et fortiter divaricantes, cum illis in genere Viciria *Thor. analogis.*

Longitudo corporis 10 mm.

Pedes, ut videtur, 4, 3, 1, 2.

NB. *Signa hujus araneae perpulchrae characteristica, praeter* »cornua", *quae et in aliis speciebus, sed in genere minus distincte, prodeunt, — inveniuntur in mamillarum structurâ, in tibiarum incrassatarum 1i paris fimbriis, et in colore aurantiaco palporum et pedum articulorum terminalium 1i, tum etiam, sed minus, 2i paris. (Hicce color et in aliis* Phidippis *non rarus.)*

Naschrift. Even onzeker als ik ben over dit genus, — hetgeen misschien evenzeer of beter tot *Plexippus* C. K. kan gebracht worden, maar van beide vooral door den bouw der spintepels afwijkt en door dezen aan *Viciria* en *Sinis* analoog is, — evenzoo bezwaarlijk ben ik er toe over-

gegaan, voor dezen *Attus* eene »nieuwe" species voor te stellen, en ook met mijn' soortnaam »*keratodes*" ben ik minder tevreden, nadat Thorell mij, vroeger persoonlijk, en nu ook weder in zijne »Studi", III, pag. 525, heeft opgemerkt, dat meer andere species van meer of minder overeenkomstige *hoornvormige haarpenseelen* op den kop voorzien zijn. Wat meer is, bij C. Koch heb ik sedert zelfs beweerd gevonden, dat bij de »meeste" niet afgewreven *Phidippus*-exemplaren, in den omtrek der schedeloogen, »aufrechte Haarpinsel" voorkomen. (Ook als bundels of fascikels?). Daar het mij evenwel blijft toeschijnen, dat geene der door mij geraadpleegde afbeeldingen of beschrijvingen deze cornua *juist zóó* en even geprononceerd hebben, als bij *Hyllus giganteus* C. K. (*Attus cornutus* Dol.) ♀ en bij *Salticus cornutus* C. (misschien *Ph. carolinus* C. K. uitgenomen, waar zij echter niet bundelsgewijs zijn afgebeeld), heb ik mij toch maar tot den voorgestelden, naar ik meen, nog niet door anderen gebezigden, overeenkomstigen soortnaam van »*keratodes*" bepaald. Door de zoo nauwkeurig mogelijke Afbeelding van den Heer Everts zal het nu, in elk geval, voor de beter zaakkundigen duidelijk genoeg worden, of onze »hoorn-*Attus*" werkelijk eene nieuwe soort zij. Dat zij niet dezelfde species is, als welke reeds vroeger, met eene geheel andere kleur-teekening, door den beroemden araneoloog Cambridge, als *Salticus cornutus*, uit Zuid-Afrika, beschreven is, daarvan heb ik mij in de Ann. a. Mag. of Nat. Hist. Part XVIII, blz. 455 (ofschoon zonder Afbeelding), overtuigd; »cornubus", ut fateor, cum Doleschallii *cornuto* et nostro *keratode* ex omni parte convenientibus. Latere vergelijking zal dan moeten uitmaken, of de bedoelde haarpenseelen op den kop, in dezen sterk uitgedrukten vorm van »cornua" of »kerata", zóó algemeen en dus zóó weinig kenmerkend zijn, dat een dáárop gegronde species-naam niet meer gewettigd is, in welk laatste geval men dezen *Phidippus* of *Plexippus* de soort-benaming van *Thorellii* zou kunnen geven, wegens het licht, dat deze geleerde over de pseudo-hoorn-Attides heeft ontstoken.

Gen. **Sinis** Thor.

96. *S. fimbriatus* Dol. ♂ (Vgl. de Afbeelding).

Eén, op den rug van het abdomen afgewreven, overigens goed gebleven, exemplaar, van Boven Rawas.

Pube albâ basali abdominis remanente, dorsi maculis vero abrasis.

Palpi peculiaris structura non plane, ut mihi videtur, cum Thorellii descriptione convenit, certe non quoad partem tarsalem, qua de re hanc pro viribus depinxi. In nostro exemplari clava rubro-fusca margine exteriore inferiore nigricat, ibi semilunariter excavata est, et posterius ita protracta, ut cornuta videatur.

Praeterea partes tibiales et patellares interne longius albo-plumosae sunt.

An varietas?

Gen. **Maevia** C. Koch.

97. *M. fulvovittata* Dol. ♀ jun.

Eén, niet geheel volwassen en ten deele afgewreven voorwerp, uit Soeroelangoen.

Daar dit, overigens fraaie, springspinnetje veel meer met de beschrijving van *S. fulvovittatus* van Doleschall overeenkomt, dan met die van diens *S. viridifasciatus* (welke door Thorell als het ♂ daarvan wordt beschouwd), heb ik gemeend, voor hetzelve alsnog den oorspronkelijken naam van D. te mogen behouden.

98. *M. ombria* Thor. ♂.

Eén vrij groot exemplaar, van ruim 7 mm., uit Lebong.

Pedum colore et picturâ valde cum illis in viridifasciato *Dol. (Thor.) convenientibus.*

99. *M. albo-zonata* n. sp. ♂.

Eén aan een der palpen en het tweede poot-paar verminkt individu, uit Solok.

Het heeft geheel den algemeenen habitus der *M. cupistrata* C. K. en min of meer de teekening van den (verder geheel verschillenden) *Attus capitatus* Hentz, terwijl de teekening van den rug van het abdomen (in het klein) zeer gelijk is aan die van den *Dolomedes limbatus* C. K. Derhalve had ik aan deze spin den naam van *M. albo-limbata* willen geven, doch daar die soortelijke benaming reeds door Thorell voor een' *Cocalus* is gebezigd, wijzigde ik haar in *albo-zonata*. Wegens de zeer duidelijke kenmerken achtte ik eene afbeelding onnoodig en kan de beschrijving ook kort zijn.

Cephalothorace profunde fusco, glabro, nitido, simul cum clypeo toto ad margines albo-limbato; praeterea adest secunda vitta longitudinalis alba, sat lata, externe juxta oculos versus basin thoracis decurrens. Oculis, lateralibus in lineâ nigrâ positis, omnibus basi nigricantibus, ceterum typicis pro genere Kochii. — Mandibulis piceis, brevibus, latis, parvis, sed fortiter unguiculatis. Maxillis cum labio ejusdem coloris, hoc minimo, illis non solum longioribus, sed ad apicem latioribus. — Sterno griseo, nitido, rotundato. — Palpis albis, parum elongatis, cum clavâ fuscâ, ordinariâ, quasi galeatâ. — Pedibus 1i paris longioribus, femoribus crassis, inflatis, tibiis quoque incrassatis et subtus longe pilosis, brevi aculeatis, nigropiceis, metatarsis tarsisque flavis, pedibus 3i et 4i paris multo tenuioribus, ordinariis, totis flavescentibus (2º deficiente).

Abdomine oblongo-ovato, glabro, cephalothorace longiore, laete fusco, ab humeris (non ad basin) usque ad mamillas in lateribus late et aequaliter albo-limbato. — Ventre griseo fusco, cum indistinctis lineis longitudinalibus, laetioribus, tenuissimis, ad latera. — Mamillis parallelis, longioribus, nigricantibus.

Longitudo corporis 6 mm.

100. *M. (?) quadrilineata* n. sp. ♀.

Eén, zeer goed gebleven, exemplaar, van Fort de Kock.

Volstrekt ben ik niet zeker of deze *Attus* wel tot dit genus behoort; zij wijkt althans in habitus zeer veel af van de vorige soort. Ook is zij er wel wat te groot voor. 't Kan misschien eene *Viciria* zijn en is dan, naar het mij toeschijnt, in de nabijheid te plaatsen van *V. pallens* Thor., waarvan het (mogelijk?) de ♀ is.

Cephalothorace subrotundato, clypeo humillimo, capite non valde alto, antice, sed parum, declivi, — thoracis posticâ declivitate autem sat magnâ, — nitido, praesertim in plagâ subalbidâ oculari, parum sed longe piloso, — cum pedibus, sterno, mandibulis, maxillis labioque, — unicolore, laete flavescente, ultimis antice tenue sed nigerrime limbatis. — Oculis basi nigris, praecipue medianis anticis, albo annulatis, hisce permagnis, lateralibus anticis perparum ab iis distantibus, plus quam triplo, ut videtur, majoribus; oculis parvis secundae seriei a lineâ quadrangulari vix interius deviantibus, multo magis ad illos accedentibus quam ad laterales posticos, aliquot lateralibus anticis majores. — Mandibulis cylindrato-conicis, subconvexis, sat fortibus, ungui ordinario fusco. — Labio cum maxillis, eo duplo longioribus, antice rotundatis. — Sterno sat magno, ovato. — Palpis modice longis, ordinariis, albo-plumosis. — Pedibus subnitidis (tibiis cum patellis 4i paris vix illis 3i paris longioribus), modice longis, sed sat fortibus, praecipue duobus anticis; exceptis femoribus subter, omnibus longe albo pilosis et longe nigro aculeatis totis, sed fortissime in articulationibus femoro-patellaribus supra, ubi quasi spinosi sunt. — Abdomine oblongo et plus minus anguste ovato, cum mamillis cephalothorace duplo longiore, longe sed non dense piloso, colore fundamentali in dorso et lateribus albicante, ex pube subargenteo-sericeâ, a basi (non lineatâ) ad mamillas cum duabus lineis longitudinalibus fere parallelis, dorsalibus (latioribus et interius-posterius sub-sinuatis aut dentatis) et duabus lineis lateralibus magis convergentibus (tenuioribus, rectis), his nigricantibus, illis ex rubro profunde fuscis [unde nomen »quadrilineata"]. — Ventre in medio, a vulvâ ad mamillas, cum zonâ trapezoidali nigricante, indistincte exigue flavo punctatâ. — Genitalis, ceterum simplicis, colore et structurâ fere ut in Viciria Pavesii *Thor. — Mamillis longis, cylindratis, inferioribus crassioribus, superioribus longioribus, pilosioribus et valde*

divaricantibus, omnibus testaceis, superioribus et mediis, cum arcu anali, leviter infuscatis supra, basi mamillari, in parte ventrali, insuper notatâ striâ nigricante, obliquâ, transversâ, inter lineam lateralem et ventris zonam dispositâ.

Longitudo corporis fere 10 mm.

Pedum longitudine perparum inter se, ut mihi videtur, diversâ.

NB. Ook van deze, uit de beschrijving gemakkelijk herkenbare, soort achtte ik eene afbeelding overbodig.

Gen. **Amycus** C. K.

101. *A. (?) albo-maculatus* n. sp. ♂ (Vgl. de Afbeelding).

In één exemplaar, uit Soepajang.

Deze is wel de fraaiste en best geconserveerde Attoïde uit de Sumatra-collectie, fraaier nog dan door de, overigens uitmuntende, teekening is kunnen worden wedergegeven. De geheele habitus en de oogenstand komen het meest overeen met die bij het bovengenoemde genus, waarom ik het onnoodig geacht heb, deze in de beschrijving op te nemen. Intusschen ben ik over het »geslacht" wederom niet geheel zeker; in het eerst heb ik gedacht aan *Plexippus* en wel aan *P. guttatus* C. K., doch ik vond daarvoor te vele opgaven die van ons voorwerp aanmerkelijk verschilden.

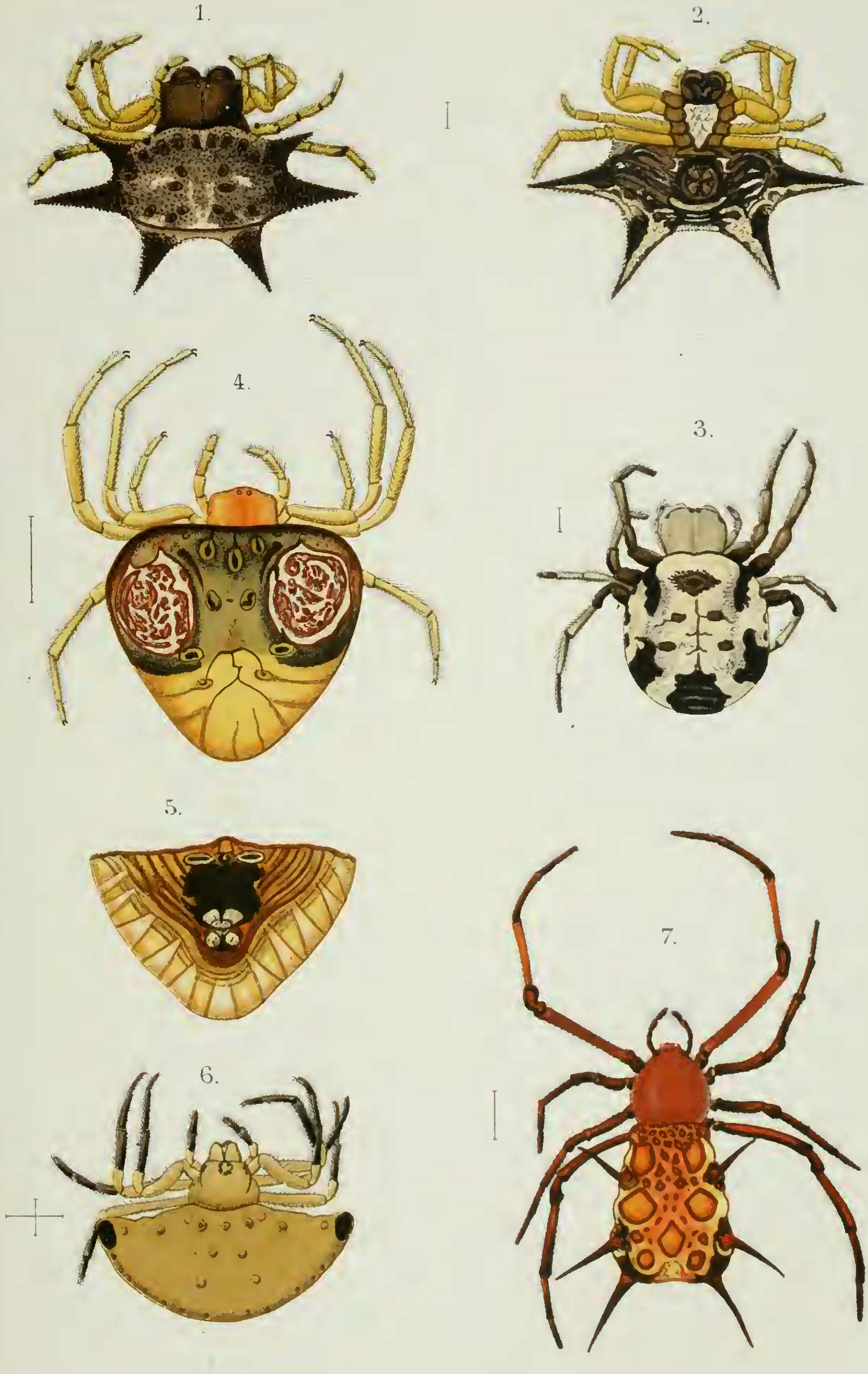
Cephalothorace flavo-citrino, fronte, aut oculorum areâ, cum horum basi et cum clypeo, hoc quoque ad latera, fusco-nigro, nitido, in luce solari coeruleo-purpureo micante, parce brevi piloso, absque »cornubus". — Mandibulis parum convexis, sed latioribus, profunde fuscis, apice magis flavescente, purpureo micantibus, cum unguibus validis, longis, fusco-rubris. Maxillis apice latioribus, rotundatis, supra nigro limbatis, labio, magis quadrangulari, vix dimidio longioribus, flavescentibus. — Sterno ovato, citrino-flavo. — Palpis longis, ex flavo albis, parte femorali in lateribus longitudinaliter et, in articulatione tibiali subter transverse, lineolis infuscatis notabilibus, sat longe albo-pilosis, parte tibiali externe processu denticulari nigro, parum aut non divaricante; clavâ pilosâ, ovatâ, simplici, fuscâ, in apice, ut et bulbo nigro-zonato, flavescente.

Abdomine cephalothorace aliquantulum, sed non multum longiore, verum imprimis versus apicem multo angustiore, inverse ovato, longe piloso, sed tamen sub-nitido aut micante, cum ventre, in fundo griseo- aut nigro-fusco, ad basin laetiore; in medio dorsi cum 4 parvis maculis, in quadrato longo, anterioribus ovatis minoribus et interius fusco stigmate exiguo insignitis, posterioribus majoribus rotundatis; ad horum latus utrinque cum serie macularum diverse et irregulariter ovatarum, numero quatuor, ultimâ apud apicem majore, anteriore cum arcu transeunte in vittam lateralem latiorem, dorsum a ventre separantem; hac obscurius, omnibus maculis valde laete (an argenteo?) niveo-albis.

Ventre in medio, a vulvâ ad mamillas, obscuriore, aut magis nigricante, valde indistincte inclusis quatuor seriebus longitudinalibus, parallelis, punctulorum exiguorum, laetiorum. — Genitale constat fissurâ transversâ et areâ mediâ, profunde fuscis, hac anterius cum duabus parvis foveis obliquis ovatis flavescentibus, posterius, ad areae basin, cum duabus exiguis tuberibus (an epigyne perparum elevata?). — Mamillis cylindratis, longis, parallelis, supra nigro-, subtus flavo-fuscis, superioribus aliquantulum longioribus et pilosioribus. — Pedibus, — pare 3º quamvis quarto multo longiore et fortiore quoque, tamen 1º minus elongato, — omnibus, praesertim primis anterioribus, longis, paribus 1 et 2 ceteris, praesertim quod ad femora, validioribus, omnibus sat longe nigro-pilosis et sat fortiter aculeatis, pare 1º et 2º subtus ad tibias et metatarsos, etsi non valde longe, nigro-fimbriatis; tarsis nigerrime unguiculatis et ut videtur pulvinari instructis; coloris flavi, tribus paribus anterioribus late, quarto anguste, nigro-fusco annulatis, illis quoque, ad coxas et femora, late fusco striatis, et apud aut ad articulos, supra, maculis (aut semiannulis) albis (in spiritu minus distincte visibilibus) ornatis.

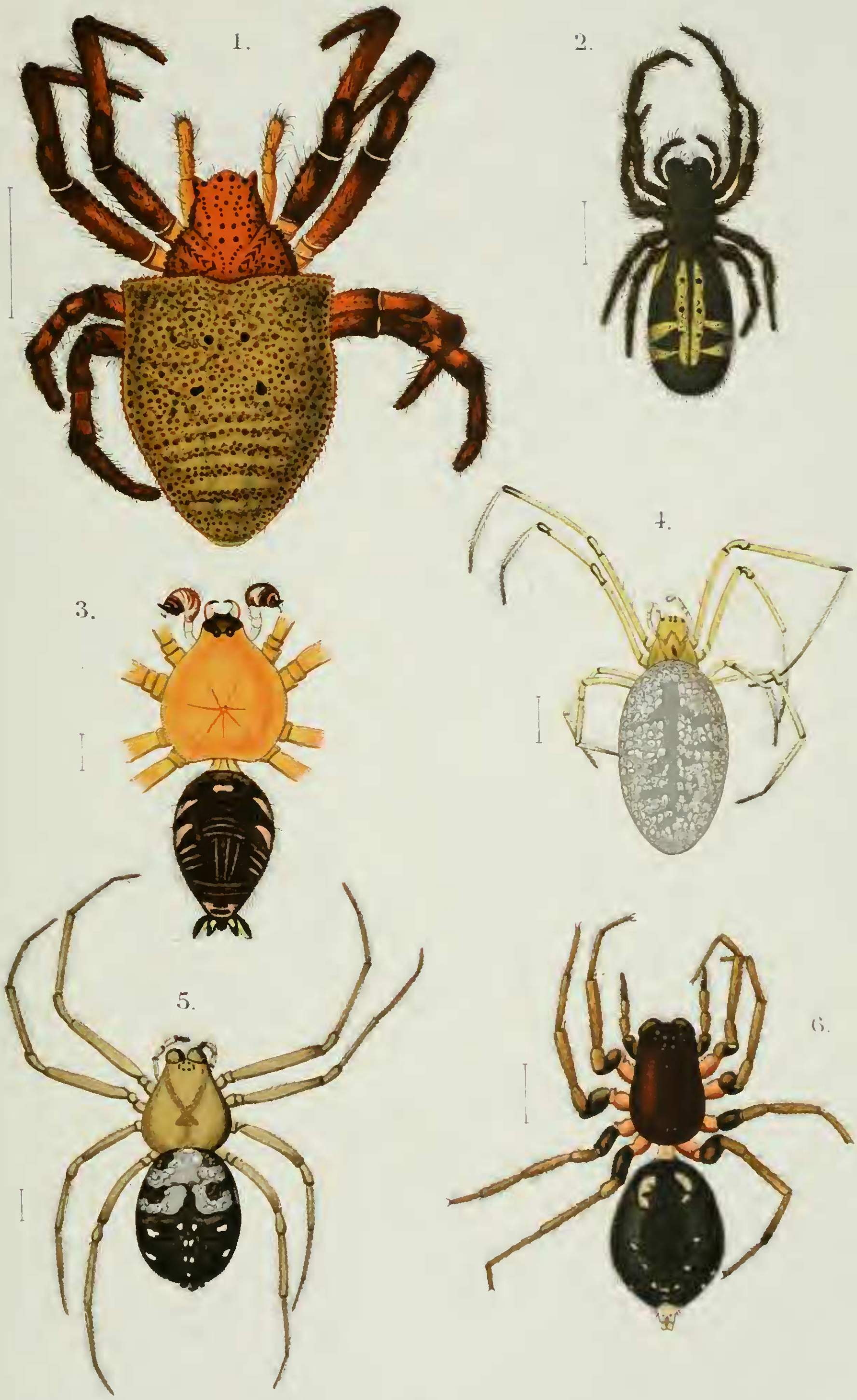
Longitudo corporis 11 mm.

Pedes, ut videtur, in ratione 1, 3, 2, 4.

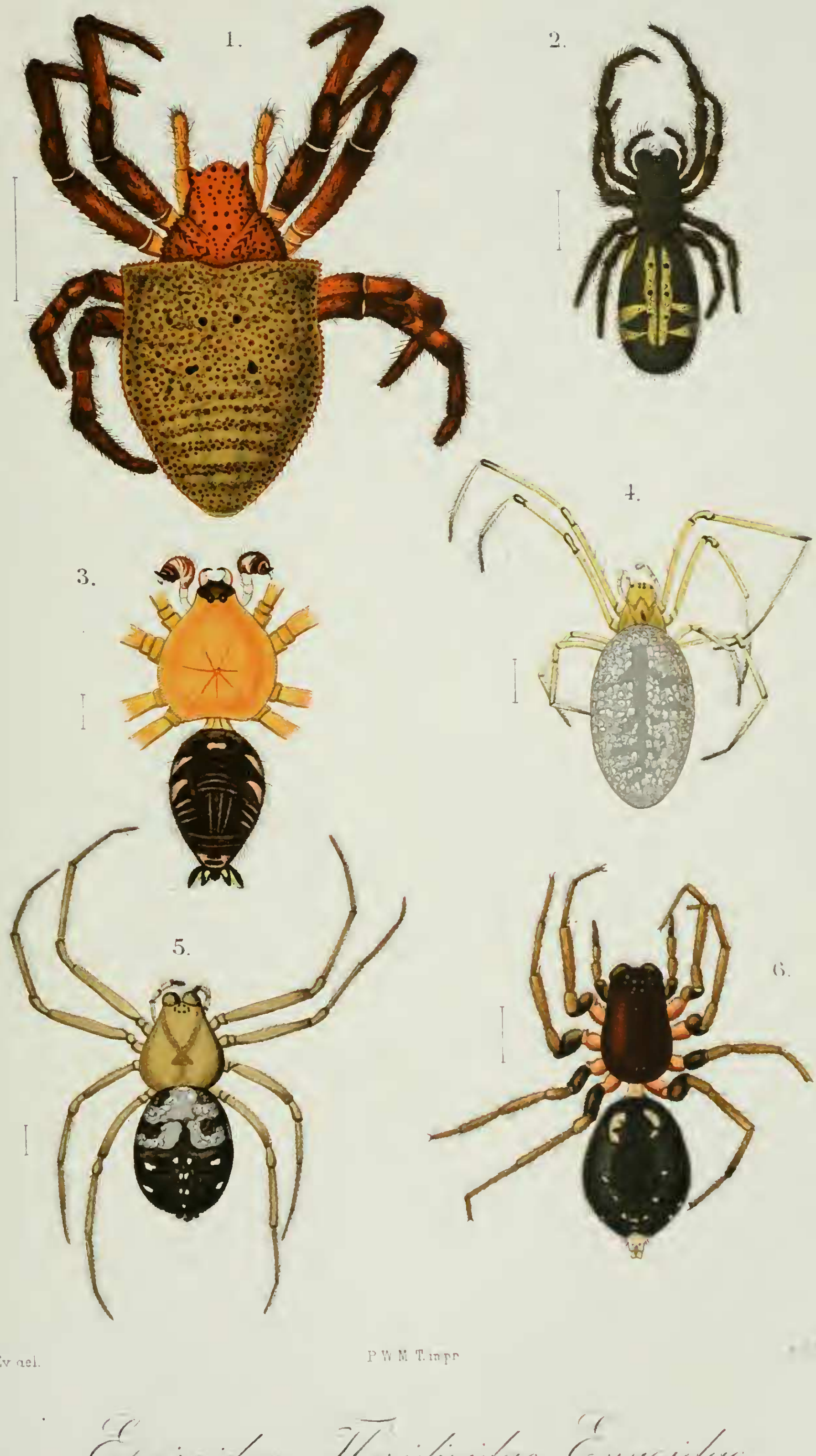
Ed. … del. W M T … A W L …

Gasteracanthides.

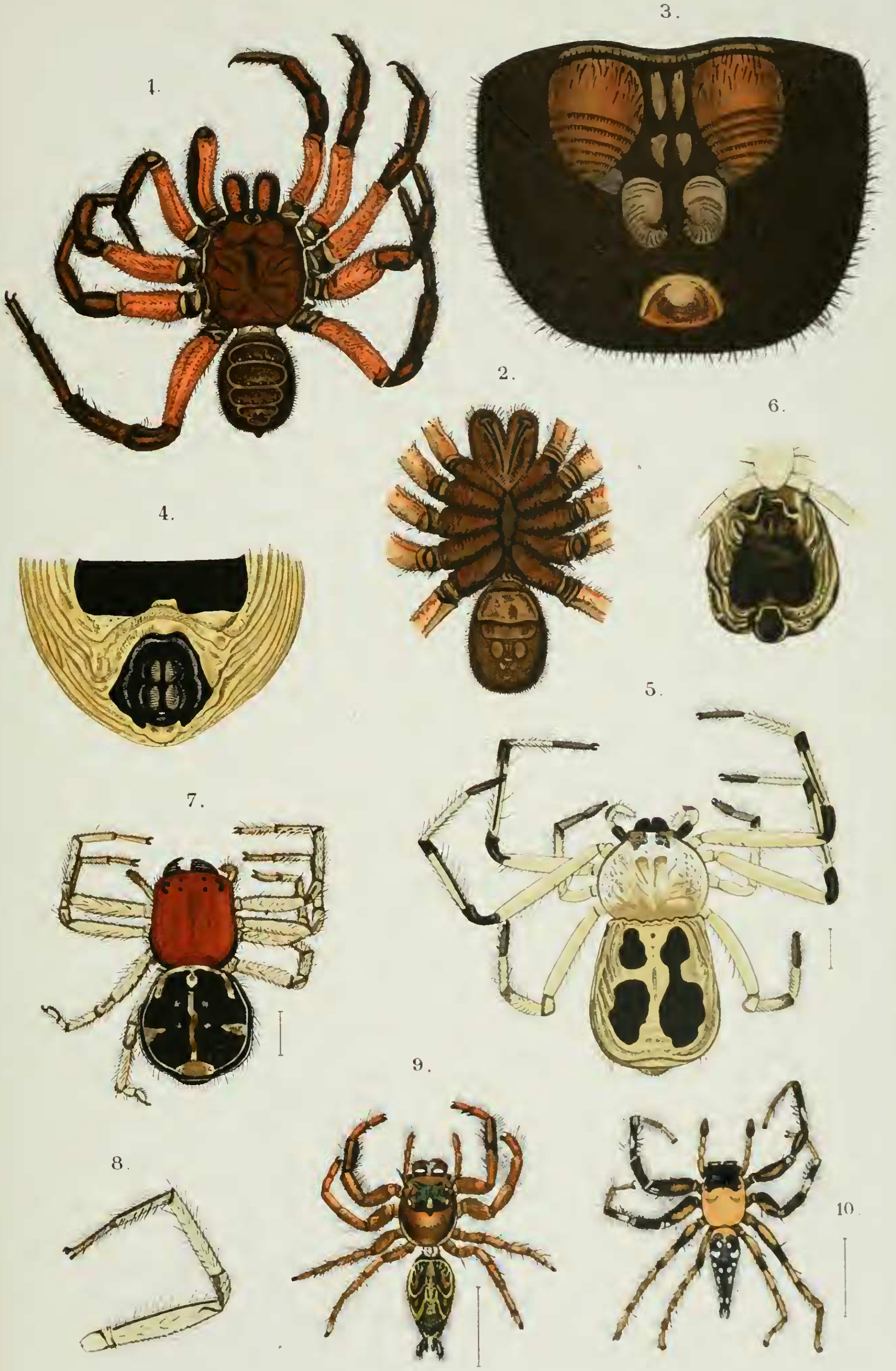
Ed Ev del. P W M T impr

Epeiroidae. Theridioidae. Enyoidae.

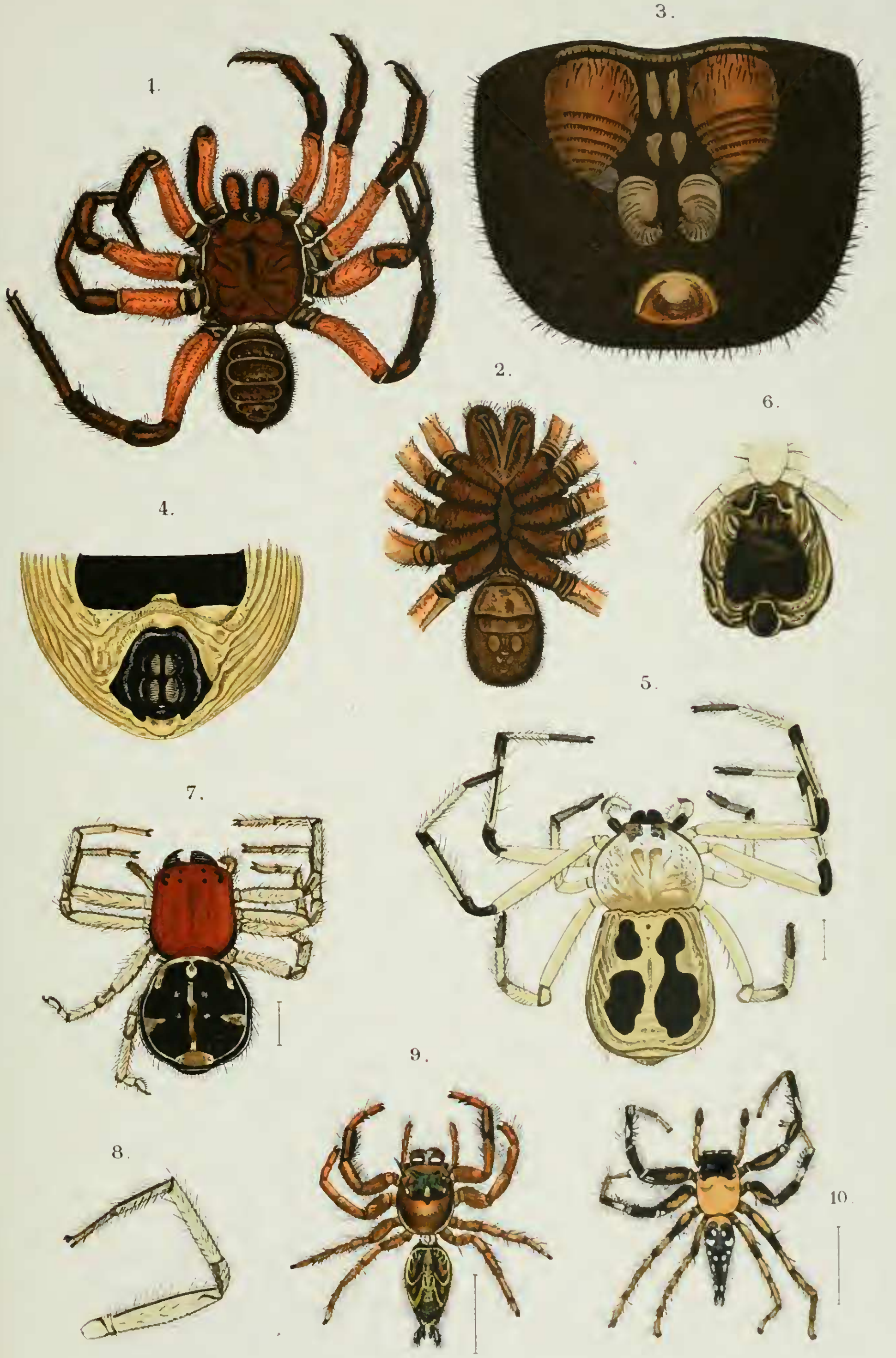
Ed Ev del. P W M T. impr

Epeiroidae. Theridioidae. Enyoidae.

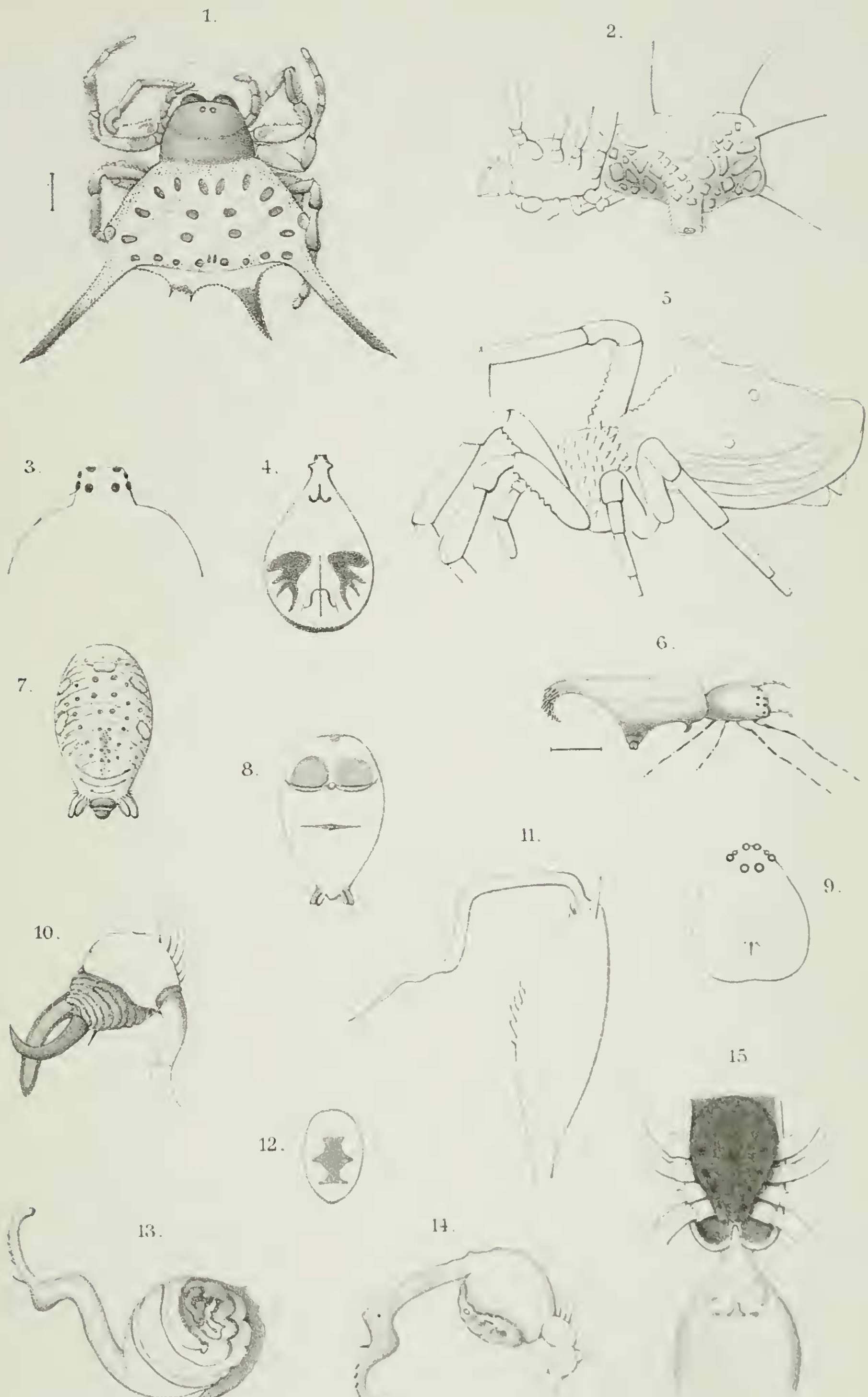
Ed Ev. del P W M.T impr A J W. lith

Territelariae. Laterigradae. Saltigradae.

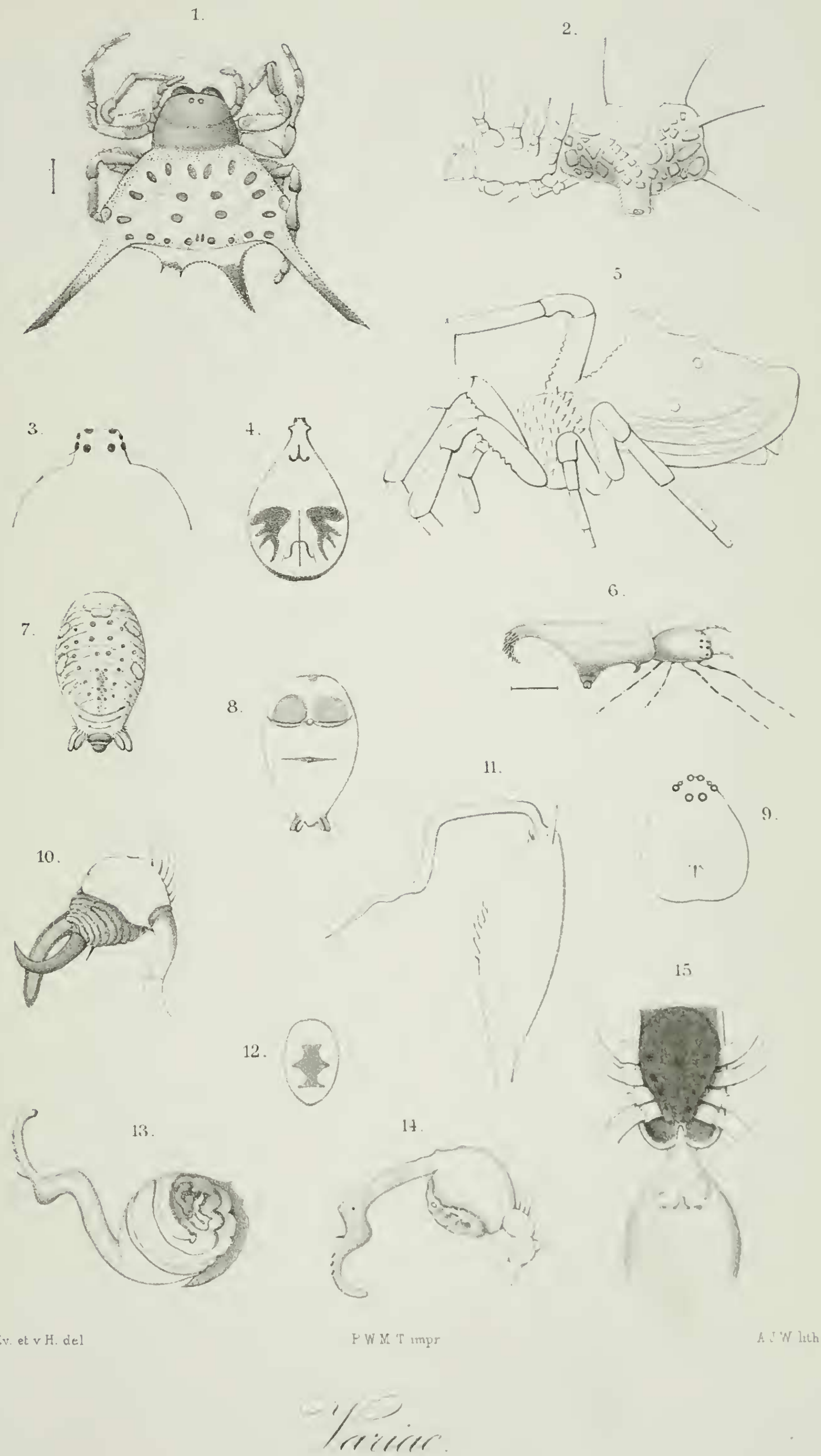
Ed Ev. del P W M. T impr A J W. lith

Territelariae. Laterigradae. Saltigradae.

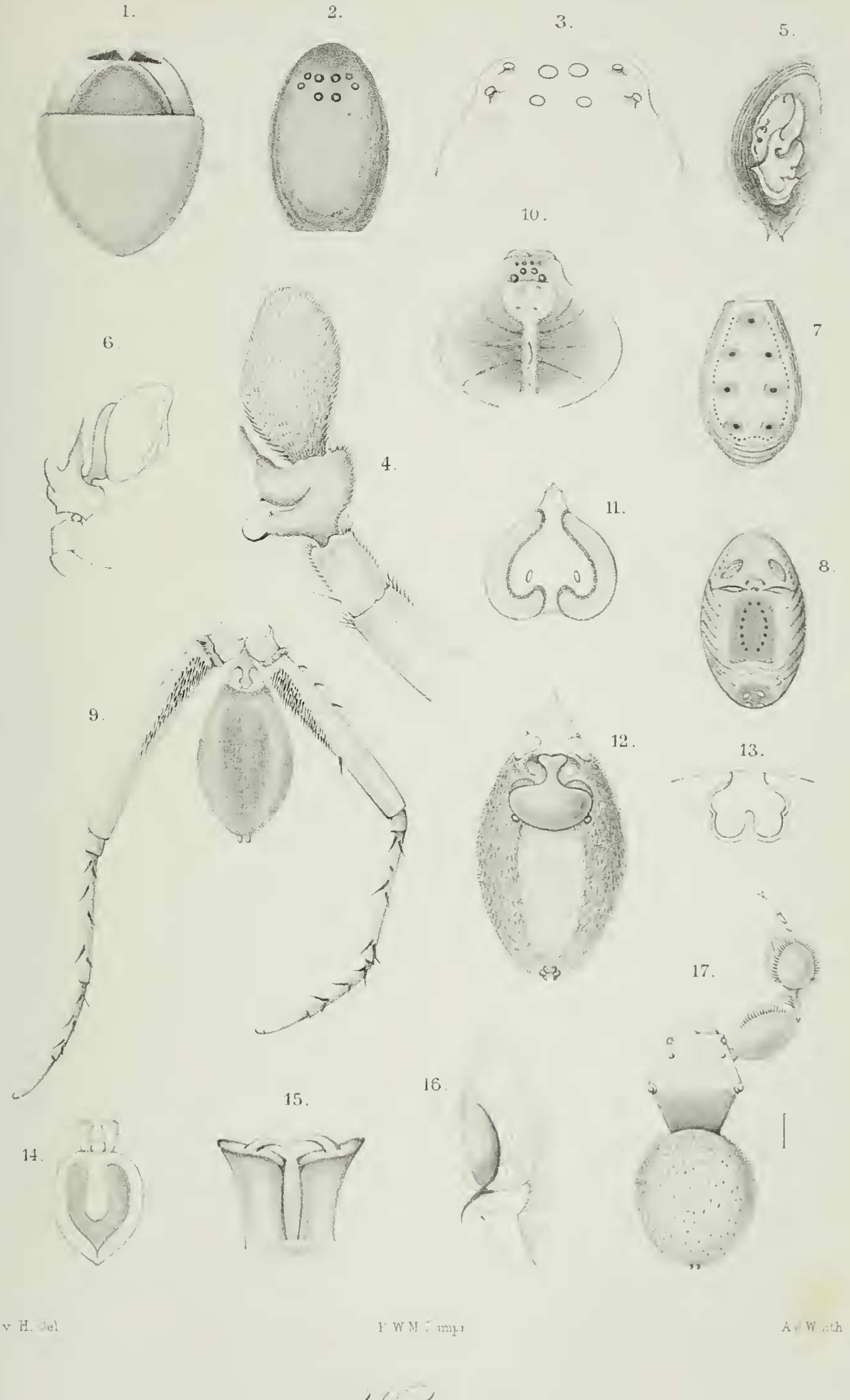
Ed. Ev. et v H. del P W M T impr A J W lith

Variae.

Ed. Ev. et v H. del P W M T impr A J W lith

Variae.

v. H. del. P. W. M. Trap impr. A. J. Wendel lith.

Variae.